

Mäkelänrinteen lukio

Kurssiseloste 2012 – 2013

Päivitetty 10.9.2012

MÄKELÄNRINTEEN LUKIO

Kurssiseloste erityisesti opiskelijoita varten

SISÄLLYS	sivu
Äidinkieli ja kirjallisuus, suomi äidinkielenä	4
Äidinkieli ja kirjallisuus, suomi toisena kielenä	6
Toinen kotimainen kieli, ruotsi	10
Englanti	13
Saksa	15
Ranska	20
Venäjä	25
Espanja	28
Italia	30
Latina	32
Matematiikka, pitkä oppimäärä	34
Matematiikka, lyhyt oppimäärä	37
Biologia	40
Maantiede	42
Fysiikka	43
Kemia	47
Uskonto, evankelis-luterilainen	49
Uskonto, ortodoksinen	50
Muut uskonnot	51
Elämäkatsomustieto	52
Filosofia	53
Historia	55
Yhteiskuntaoppi	57
Psykologia	59
Musiikki	62
Kuvataide	64
Liikunta	66
Terveystieto	68
Draama ja teatteri	70
Opinto-ohjaus	71
Erityisen tuen kurssit (LUE)	72
Valmennusoppi	73
Urheiluvalmennus urheilulukiossa	74

Kurssiselosteessa on lyhyet sisältökuvaukset järjestettäväksi aiotuista kursseista. Kurssien otsikoissa on käytetty opetushallituksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisia ainetunnuksia. Kurssitarjottimessa on käytössä osittain vanhat tunnukset. Uskomme, että tämä ei aiheuta sinulle ongelmaa. Lyhyissä kielissä kurssiselosteessa on esim. merkintä SAC1/SAB21, josta jälkimmäinen on uusi virallinen lyhenne. Kursin nimen perässä olevat kirjaintunnukset (suluissa) tarkoittavat seuraavaa:

P = pakollinen kurssi (valmennusurheilijan on mahdollista anoa eräitä poikkeuksia)

SY = syventävä kurssi (opiskelijoilla oltava vähintään 10 kurssia)

SO = koulukohtainen soveltava kurssi (minimimäärää ei ole)

Opiskelijalla on oltava lukion oppimäärän suorittamiseksi yhteensä vähintään 75 kurssia, joista syventäviä vähintään 10 kurssia. Loput ovat pakollisia ja soveltavia kursseja.

Helsingissä 18.8.2009

SISÄLLYS AAKKOSJÄRJESTYKSESSÄ

	sivu
Biologia	40
Draama ja teatteri	70
Elämänkatsomustieto	52
Englanti	13
Erityisen tuen kurssit (LUE)	72
Espanja, lukiossa alkanut oppimäärä (B3)	28
Filosofia	53
Fysiikka	43
Historia	55
Italia, lukiossa alkanut oppimäärä (B3)	30
Kemia	47
Kuvataide	64
Latina (B3)	32
Liikunta	66
Maantiede	42
Matematiikka, pitkä oppimäärä	34
Matematiikka, lyhyt oppimäärä	37
Musiikki	62
Opinto-ohjaus	71
Psykologia	59
Ranska (kaikki oppimäärät)	20
Ruotsi, toinen kotimainen kieli	10
Saksa (kaikki oppimäärät)	15
Terveystieto	68
Urheiluvalmennus urheilulukiossa	74
Uskonto, evankelis-luterilainen	49
Uskonto, muut uskonnot	51
Uskonto, ortodoksinen	50
Valmennusoppi	73
Venäjä (kaikki oppimäärät)	25
Yhteiskuntaoppi	57
Äidinkieli ja kirjallisuus, suomi äidinkielenä	4
Äidinkieli ja kirjallisuus, suomi toisena kielenä	6

ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS

	1.vuonna	2.vuonna	3.vuonna	milloin tahansa
AI	1, 2, 3	4, 5	6, 8, 9	7 (aikaisintaan toisena vuotena)

Äidinkielen opiskeluun suositellaan luokkatyöskentelyä, sillä kieli on sosiaalinen ilmiö ja kehittyvä vuorovaikutuksessa toisten kanssa.

Suoritusjärjestys

Pakolliset kurssit: järjestyksessä

Syventävät: ÄI7 ja ÄI9 joko 2. tai 3. lukiovuonna, ÄI8 kaikkien pakollisten jälkeen ennen yo-kirjoituksia

Puheviestintätaitoja voi harjoitella kurssilla ÄI7.

Yo-tutkintoa varten oleellista:

Pakolliset kurssit sekä ÄI8 ja ÄI9. Ennen yo-kirjoituksiin osallistumista on suoritettava prelinäärikoe.

Kurssityöt ja arviointi

Jokaisella äidinkielen kurssilla kirjoitetaan 2 – 3 ainetta, tehdään kurssin teemaan liittyvä suullinen tai kirjallinen oppilastyö sekä luetaan kaunokirjallisuutta. Arviointi perustuu kurssi-tehtäviin ja tuntityöskentelyyn. Kurssin hyväksytty suorittaminen edellyttää kaikkien kurssi-tehtävien suorittamista sekä kurssikokeeseen osallistumista ja sen hyväksyttyä suorittamista.

Tenttiminen

Kurssit ÄI5 ja ÄI6 saa tenttiä aineenopettajan suostumuksella.

Verkkokurssit

Äidinkielessä voi suorittaa AI3, AI4, AI5 ja AI6-kurssit myös kokonaan verkossa.

PAKOLLISET KURSSIT

ÄI1. Kieli, tekstit ja vuorovaikutus (p)

Opiskelija kehittää viestintätaitojaan puhujana, kuuntelijana, kirjoittajana, lukijana ja median käyttäjänä. Kurssilla tuotetaan, eritellään, arvioidaan ja kommentoidaan erilaisia tekstejä.

ÄI2. Tekstien rakenteita ja merkityksiä (p)

Opiskelija syventää tekstintaitojaan erittelemällä ja tulkitsemalla tekstien kieltä, rakenteita, merkityksiä ja yhteyksiä muihin teksteihin.

ÄI3. Kirjallisuuden keinoja ja tulkintaa (p)

Opiskelijan käsitys kaunokirjallisuudesta, kielen taiteellisesta tehtävästä ja sen kulttuurisesta merkityksestä syvenee kirjallisuutta lukemalla ja eri kirjallisuuslajeihin perehtymällä.

ÄI4. Tekstit ja vaikuttaminen (p)

Opiskelija oppii tarkastelemaan tekstejä erityisesti vaikuttamisen näkökulmasta. Hän oppii analysoimaan ja tuottamaan argumentatiivisia tekstejä.

ÄI5. Teksti, tyyli ja konteksti (p)

Opiskelija oppii tarkastelemaan tekstejä ja niiden tyyliä siten, että hän osaa ottaa huomioon kontekstin merkityksen tulkinnassa ja tekstin tuottamisessa. Omia tekstejä kirjoitetaan, arvioidaan ja huolletaan.

ÄI6. Kieli, kirjallisuus ja identiteetti (p)

Opiskelija saa yleiskuvan suomen kielen ja suomalaisen kirjallisuuden ja kulttuurin merkityksestä yksilölle ja yhteiskunnalle lukemalla suomenkielistä kirjallisuutta ja tutustumalla Suomen kirjallisuuden historiaan.

SYVENTÄVÄT KURSSIT

ÄI7. Puheviestinnän taitojen syventäminen (sy)

Opiskelija syventää ja monipuolistaa puheviestintään liittyviä taitojaan ja tietojaan sekä oppii arvioimaan puheviestinnän merkitystä ihmissuhteissa, opiskelussa ja työelämässä. Esiintymis- ja ryhmätyötaitoja harjoitellaan monipuolisin ja hauskein tehtävin.

ÄI8. Tekstitaitojen syventäminen (sy)

Opiskelija valmistautuu osallistumaan äidinkielen ylioppilaskirjoitusten tekstitaidon kokeeseen kirjoittamalla useita vastauksia tekstejä ja huoltamalla kieltään. Kurssiin kuuluu preliminäärikoe.

ÄI9. Kirjoittaminen ja nykykulttuuri (sy)

Opiskelija perehtyy kulttuuri- ja yhteiskunnalliseen keskusteluun, median ajankohtaisaiheisiin ja nykykirjallisuuteen. Kurssin tavoitteena on, että lukutaito syvenee, ajattelutaito kehittyy ja kirjallinen ilmaisu kypsyy kohti lukion päättökokeen vaatimuksia. Kurssilla kirjoitetaan otsikko- ja aineistoesseitä ja siten valmentaudutaan ylioppilastutkinnon esseekokeeseen.

SOVELTAVAT KURSSIT

ÄIT1 ja ÄIT2. (so)

Kurssit ovat äidinkielen ja kirjallisuuden kertauskursseja. Työskentely on yksilöllistä ja tähtää opiskelijan kirjallisen ilmaisun kohenemiseen. Arviointi on hyväksytty / hylätty.

ÄIK1 (so).

Kurssilla tehdään koulun lehti. Kurssi voi sopimuksesta korvata ÄI4-kurssin. Arviointi on hyväksytty / hylätty.

ÄIK2.20. Luovan kirjoittamisen etäkurssi. (so)

Kirjoitetaan erilaisia tekstejä. Opiskelija saa henkilökohtaista palautetta. Arviointi on suoriutusmerkintä S.

ÄIK3. Lukupiiri. (so)

Luetaan yhdessä valittua kirjallisuutta ja keskustellaan luetusta. Tapaamiset kahviloissa yhdessä sovittuna ajankohtana. Arviointi on suoriutusmerkintä S.

ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS, S2 - SUOMI TOISENA KIELENÄ

	1.vuonna	2.vuonna	3.vuonna	milloin tahansa
S2	1, 2, 3	4, 5, 6	7, 8	

Mäkelänrinteen lukiossa maahanmuuttajille tarkoitettu S2-kielen opetus järjestetään yhteistyössä muiden lukioden kanssa kunnallisen S2-opetussuunnitelman mukaan.

Opiskelijoille, joiden äidinkieli ei ole suomi, ruotsi tai saame, voidaan opettaa äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaine suomi toisena kielenä -oppimäärän mukaan. Suomi toisena kielenä -opetuksen keskeinen tavoite on, että opiskelija saavuttaa sellaisen suomen kielen taidon, että hän voi opiskella täysipainoisesti kaikkia lukion oppiaineita ja että hänen on mahdollista jatkaa opintojaan sekä selviytyä työelämässä suomen kielellä. Yhdessä oman äidinkielen opetuksen kanssa suomi toisena kielenä -opetus vahvistaa opiskelijan monikulttuurista identiteettiä ja rakentaa pohjaa toiminnalliselle kaksikielisyydelle.

Opetuksen tavoitteet

Suomi toisena kielenä -opetuksen tavoitteena on, että opiskelija

- kehittää suomen kielen taitonsa niin hyväksi, että hän pystyy käyttämään sitä ajattelun, oppimisen, ilmaisun ja vaikuttamisen sekä sosiaalisten suhteiden luomisen ja ylläpitämisen välineenä
- osaa ja rohkenee ilmaista itseään ymmärrettävästi erilaisissa arkielämän ja opiskelun viestintätilanteissa
- hallitsee suomen kielen perusrakenteet kielen eri tasoilla ja tulee entistä tietoisemmaksi suomen kielen erityispiirteistä omaan kieleensä tai muihin kieliin verraten
- kykenee hyödyntämään erilaisia tekstejä, ja oppii tietoyhteiskunnassa tarvittavaa kriittistä tulkinta- ja arviointitaitoa
- parantaa taitoaan etsiä, valita, muokata ja välittää tietoa erilaisista lähteistä
- tottuu työskennellessään käyttämään sanakirjoja ja kielenoppaita
- perehtyy suomalaiseen yhteiskuntaan, mediaan, kulttuuriin ja kirjallisuuteen (yhteistyössä muun aineopetuksen kanssa)
- havaitsee kielen vaihtelun puhujan, tilanteen ja alueen mukaan ja laajentaa tietojaan puhutun ja kirjoitetun kielen peruseroista ja työnjaosta
- oppii ymmärtämään toisen kielen oppimisprosessia, pystyy tarkkailemaan omaa kielitaitoaan, arvioimaan edistymistään ja haluaa kehittää kielitaitoaan sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa
- oppii pohtimaan kaksi- tai monikielisyttään; hänen käsityksensä kielen merkityksestä identiteetille syvenee.

Opiskelijaa arvioidaan suomi toisena kielenä -oppimäärän mukaan, jos se on valittu hänen oppimääräkseen huolimatta siitä, onko hänelle järjestetty erillistä suomi toisena kielenä -opetusta vai ei tai onko lukio voinut tarjota vain osan suomi toisena kielenä -kursseista. Äidinkielen ja kirjallisuuden suomi äidinkielenä -oppimäärän mukaisesti suoritettut kurssit luetaan hyväksi täysmääräisesti suomi toisena kielenä -kursseihin, ja niiltä saatu arvosana siirtyy suomi toisena kielenä -kurssin arvosanaksi. Suomi toisena kielenä -kurssit korvaavat äidinkielen ja kirjallisuuden suomi äidinkielenä -oppimäärän kurssit vain siinä määrin kuin niiden tavoitteet ja sisällöt vastaavat toisiaan. Tällöin pääsääntöisesti pakollisten kurssien osalta edellytetään lisänäyttöjä ja arvosana harkitaan uudelleen niiden yhteydessä.

PAKOLLISET KURSSIT

S21. Perusteet hallintaan (p)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- harjoittelee lukio-opinnoissa tarvittavaa yleiskielistä esitystapaa sekä kirjallisesti että suullisesti
- tiedostaa suomen kielen perusrakenteet ja tulee varmaksi niiden hallinnassa
- pystyy asettamaan tavoitteita suomen kielen opiskelulle ja rohkaistuu suomen kielen käyttäjänä.

Keskeiset sisällöt

- Kartoitetaan opiskelijan kielitaito.
- Pohditaan opiskelijan taustan ja kokemusten vaikutusta hänen oppimiseensa.
- Pohditaan, mitä hyötyä kahden kulttuurin ja kielen keskellä elämisestä voi olla.
- Tutustutaan Mäkelänrinteen lukion opiskelukulttuuriin ja suomen kielen opiskelutekniikkaan.
- Haastatellaan toisia kurssilaisia ja valmistellaan ja esitetään arkielämään ja sosiaalisiin tilanteisiin liittyvä pieni puheenvuoro.
- Tuodaan esille ja harjoitellaan suomen kielen keskeiset äänne- ja muoto-opilliset piirteet.
- Vakiinnutetaan aineistoon viittaamisen säännöt ja kirjoitetaan aineistopohjainen kirjoitelma.

S22. Kieli käyttöön (p)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- harjaantuu viestimään tilanteen mukaisesti ja tulee tietoiseksi toimintamahdollisuuksistaan vuorovaikutustilanteissa
- oppii erottamaan eri tyylejä ja sävyjä kirjoitetussa ja puhutussa kielessä
- oppii erittelemään ja hallitsemaan kielen lauserakenteita sekä ymmärtämään sanaston muodostumiskeinoja.

Keskeiset sisällöt

- Pohditaan kielen muuttumista eri tilanteissa ja puheen variaatiota.
- Luetaan kaunokirjallisia ja asiatekstejä
- Tutustutaan erilaisiin asiointitilanteisiin.
- Tehdään kieleen liittyvä ryhmätyö, josta raportoidaan kirjallisesti.
- Tutustutaan kielen lausetason perusrakenteisiin ja opetellaan rakentamaan peruslause, erottamaan peruslauseen jäsenet, erityisesti objekti.
- Opetellaan suomen kielelle ominaiset lausetyypit.
- Tutustutaan suomen kielen keinoihin muodostaa sanoja.

S23. Kielellä vaikutetaan (p)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- ymmärtää erityyppisiä suullisia ja kirjallisia asiatekstejä, erityisesti mielipidetekstejä, sekä oppii löytämään tekstin ydinajatuksen ja ottamaan kantaa niihin
- rohkaistuu muodostamaan ja ilmaisemaan mielipiteitään perustellen
- oppii tunnistamaan, miten häneen vaikutetaan
- tarkastelee myös kaunokirjallisuutta mielipiteiden ja maailmankuvan muokkaajana
- parantaa kielen perusrakenteiden hallintaa, erityisesti sijamuotojen merkitystehtäviä ja rektioita.

Keskeiset sisällöt

- Eritellään ja tulkitaan mielipidekirjoituksia sekä katsotaan ajankohtaisohjelmia ja pohditaan niiden vaikuttavuutta.
- Tehdään asiatekstin analysointi- ja tulkintaharjoituksia.
- Harjoitellaan perustelua sekä suullisesti että kirjallisesti.
- Keskustellaan ryhmissä.
- Tarkastellaan kaunokirjallisuutta ja mediaa vaikuttajina.
- Tarkastellaan nominaalimuotoja ja lauseenvastikkeita sekä vertailumuotoja ja rektioseikkoja.

S24. Syvemmät tekstitaidot (p)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- harjaantuu erittelevään luku- ja kirjoitustaitoon sekä rohkaistuu persoonalliseen kielen tuottamiseen
- harjaantuu löytämään erilaisista teksteistä niiden pääajatuksot, tulkitsemaan tekstin ydinsäältöä sekä totuttautuu kirjoittamaan aineiston pohjalta.

Keskeiset sisällöt

- Luetaan ja tulkitaan erilaisia mediatekstejä sekä käytetään niitä apuna tuotettaessa tekstejä eri aineistoista.
- Kirjoitetaan fiktiivisiä tekstejä.
- Referoidaan tekstejä.

S25. Suomalainen kulttuuri tutuksi (p)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- tutustuu suomalaiseen kulttuuriin, erityisesti kirjallisuuteen sekä muihin taiteisiin ja mediakulttuuriin ja vertailee suomalaista kulttuuria tuntemiinsa muihin kulttuureihin
- hyödyntää mediaa kulttuurin välittäjänä sekä saa taide-elämyksiä ja aineksia oman identiteettinsä rakentamiseen.

Keskeiset sisällöt

- Tutustutaan kirjallisuuden keskeisiin lajeihin.
- Luetaan suomalaista kirjallisuutta, kuten novelleja, lyhytproosaa, runoja, romanistikkelmia sekä ainakin yksi kokonaisteos
- Tehdään opintokäynti tai käydään katsomassa taide-esitys, esimerkiksi teatterissa.
- Esitellään kirjailija ja hänen teoksensa.

S26. Kohti toimiva kaksikielisyyttä (p)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- vahvistaa kielitaitoaan vaativilla teksteillä ja tehtävillä
- syventää tietoaan kirjakielen perusnormeista ja osaa soveltaa niitä omia tekstejä tuottaessaan
- vahvistaa käsitystään suomalaisuudesta, esimerkiksi suomalaisen kirjallisuuden avulla.

Keskeiset sisällöt

- Kerrata vaativia kielen rakenteita ja välimerkkejä
- Kartuttaa sanavarastoa.
- Tehdään rakennetehtäviä.
- Harjoitellaan luetun ymmärtämistä ja tekstin selittämistä.
- Kirjoitetaan kirjoitelmia.
- Luetaan suomalainen kaunokirjallinen teos.

SYVENTÄVÄT KURSSIT

S27. Puhekieli tarkasteluun (sy)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- perehtyy suomen puhekielen ominaispiirteisiin
- oppii tunnistamaan puheesta ja kirjoituksesta puhekielisyyksiä ja pystyy vertailemaan puhe- ja yleiskieltä toisiinsa.

Keskeiset sisällöt

- Pohditaan suomen puhekielen kielioppia ja erityispiirteitä.
- Selvennetään käsitteet yleispuhekieli, murre, slangi.
- Tehdään itsenäinen työ, jossa on seuraavat vaiheet: työprosessin suunnittelu, suomenkielisen henkilön haastattelu, nauhoitus, litterointi, puhutun muuttaminen yleiskieliseksi, työn suullinen esittäminen luokalle, kirjallinen raportointi.

S28. Erilaisten tekstien kirjoittamista (sy)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- syventää ja monipuolistaa kirjallisen ilmaisun taitojaan
- varmentuu kielen rakenteiden hallinnassa ja harjaantuu kirjoitusprosessiin.

Keskeiset sisällöt

- Kirjoitetaan erilaisiin tarkoituksiin opiskelijoiden tarpeiden mukaan: asia- ja asioimiskirjoittamista, esimerkiksi hakemus, valitus tai selvitys.
- Kirjoitetaan materiaalin pohjalta, esimerkiksi kommentti, analyysi tai arvostelu.
- Harjoitellaan tunnistamaan tekstilajeja ja niiden ominaispiirteitä.
- Kirjoitetaan luovasti opiskelijoiden tarpeiden ja kiinnostuksen mukaan.
- Kirjoitetaan prosessikirjoitus.
- Arvioidaan tekstin ulko- ja kieliasua.
- Harjoitellaan kielen rakenteita opiskelijoiden tarpeiden mukaan.

S29. Tekstien maailmassa (sy)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- syventää taitoaan lukea erittelevästi ja eläytyvästi
- parantaa suomalaisen ja mahdollisuuksien mukaan oman kulttuurinsa kirjallisuuden tuntemustaan.

Keskeiset sisällöt

- Luetaan erilaisia kaunokirjallisia ja asiatekstejä.
- Luetaan vapaavalintainen kaunokirjallinen teos, esimerkiksi oman kulttuuri-identiteetin rakentumisen kannalta tärkeä teos.
- Pidetään kirjailija- tai teosesittely
- Kirjoitetaan ja keskustellaan kirjallisuudesta.
- Tehdään käännösharjoitus

TOINEN KOTIMAINEN KIELI, RUOTSI

A-OPPIMÄÄRÄ

	1.vuonna	2.vuonna	3.vuonna	milloin tahansa
RUA	1, 2, 3	4, 5, 6	7, 8, 10	

PAKOLLISET KURSSIT

RUA1. Koulu ja vapaa-aika (p)

Kurssi niveltää perusopetuksen ja lukion kielenopetusta ja vahvistaa sanaston ja perusrakenteiden hallintaa opiskelijoiden tarpeen mukaan. Aihepiireinä ovat ystävyys, koulunkäynti ja nuorten harrastukset. Kurssilla painotetaan luontevaa ääntämistä ja puheviestinnän strategioita. Kirjallista viestintää harjoitellaan esim. kirjeitä ja kortteja kirjoittamalla. Kielioppi painottuu substantiiveihin, verbeihin ja sanajärjestykseen.

RUA2. Arkielämää Pohjoismaissa (p)

Kurssilla jatketaan sanaston ja rakenteiden vahvistamista ja painotetaan puheviestinnän harjoittamista sekä kirjoittamista esim. päiväkirjan ja yleisönosastokirjeen avulla. Kurssilla jatketaan nuorten elämän, opiskelun, työn, harrastusten, palveluiden ja vapaa-ajan tarkastelua. Aihekokonaisuudet ”hyvinvointi ja turvallisuus” (ajankäyttö ja jaksaminen) ja ”viestintä- ja mediaosaaminen” (tietokoneen käyttö) antavat näkökulmia kurssin aiheiden tarkasteluun. Kielioppi painottuu adjektiiveihin, lukusanoihin ja adverbeihin.

RUA3. Suomi, Pohjoismaat ja Eurooppa (p)

Aihepiireinä ovat kotimaa (Helsinki pääkaupunkina), suomenruotsalaisuus, vertailu muihin Pohjoismaihin (faktat, eri maat ja kansallisuudet) sekä Suomi pohjoismaisena valtiona Euroopassa. Aihekokonaisuus ”kulttuuri-identiteetti ja kulttuurien tuntemus” tarjoaa mahdollisuuksia käsitellä kurssin aiheita. Kirjoittamistaitoa harjoitellaan kirjoittamalla erilaisiin tarkoituksiin sopivia tekstejä (matkailuesitteet ym). Kurssilla harjoitellaan erilaisia ymmärtävän lukemisen strategioita vaikeutuvien tekstien avulla. Kielioppi painottuu substantiivien määräysmuotoihin ja verbioppiin.

RUA4. Elämää yhdessä ja erikseen (p)

Aihepiireinä ovat elämänarvot, ihmissuhteet, sukupuolten ja ikäryhmien kohtaaminen opiskelussa ja työssä sekä ajankohtaiset yhteiskunnalliset ilmiöt. Aihekokonaisuuksista korostuu ”hyvinvointi ja turvallisuus” (elämäntavat). Kirjallisessa viestinnässä kirjoitetaan esim. vaakuuttava kirje ja mielipidekirjoitus. Kielioppi painottuu pronomineihin ja verbioppiin.

RUA5. Elinympäristömme (p)

Aihepiireinä ovat luonto, muuttuva elin- ja työympäristö sekä joukkoviestimet. Aihekokonaisuudet ”kestävä kehitys” (kierrätys), ”teknologia ja yhteiskunta” sekä viestintä- ja mediaosaaminen” (tiedonhankinta kurssin aihepiireistä) tarjoavat näkökulmia kurssin aiheiden käsittelyyn. Harjoitellaan ymmärtävän lukemisen strategioita ja hiotaan kirjallista ilmaisua kirjoittamalla esim. mainosteksti ja puhe. Kielioppi painottuu vahvoihin verbeihin ja partisii-pin perfektiin.

RUA6. Kulttuurin tekijöitä ja näkijöitä (p)

Kurssilla käsitellään kulttuuria laaja-alaisesti, esim. Suomen itsenäisyyden ajan ruotsinkielistä kulttuuritarjontaa Helsingissä käymällä esim. teatterissa. Aihekokonaisuudet ”kulttuuri-identiteetti ja kulttuurien tuntemus” ja jatko-opinnot tarjoavat erilaisia näkökulmia kurssin aiheista. Opiskelijat valmistavat valitsemastaan aiheesta laajahkon tuotoksen, esim. työpaikkahakemuksen. Luetaan ylioppilastutkinnon tasoisia tekstejä sekä pohjoismaisen kirjailijan kirjoittama romaani.

SYVENTÄVÄT KURSSIT

Syventyvillä kursseilla kielitaitoa kehitetään monipuolisesti erilaisin kuunteluin, rakentein, tekstein ja kirjoitelmin. Ylioppilastutkinto pohjautuu kuuden pakollisen lisäksi kahteen syventävään, joihin sen aihepiirit myös usein painottuvat.

RUA7. Puhu ja ymmärrä paremmin (sy)

Kurssilla harjoittelet puheviestinnän strategioita, kartutat sanavarastoasi ja kertaat aiempien kurssien aihepiirejä. Lisäksi opit puhumaan kirjallisuudesta ja elokuvista sekä ajankohtaisista aiheista vaativien tekstien avulla. Keskeisiä kielioppiasioita kerrataan oppimäärälle asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Kurssilla harjoitellaan suullisen viestinnän ohella myös kuullun ja tekstinymmärtämisen taitoja sekä kirjoitetaan tekstejä erilaisia tilanteita varten.

RUA8. Yhteinen maailma ja kansainvälistyminen (sy)

Aihealueita ovat maailmanlaajuiset ilmiöt ja kansainvälinen vaikuttaminen (erilaisten järjestöjen esittely ja lehtiartikkelien referointi). Kurssilla käsitellään yhteiskunnallisia asioita, päätöksentekoon osallistumista sekä kansainvälistä vaikuttamista ja vastuuta.

SOVELTAVAT KURSSIT

RUA10. ÖVNING GER FÄRDIGHET! (so)

Kielioppi-, kuuntelu- ja tekstinymmärtämiskurssi on A-oppimäärän suorittajille.

B1-OPPIMÄÄRÄ (perusopetuksen vuosiluokilta 7.-9.)

	1.vuonna	2.vuonna	3.vuonna	milloin tahansa
RUB	1, 2	3, 4, 5	6, 7, RUK3	

PAKOLLISET KURSSIT

RUB1. Koulu ja vapaa-aika (p)

Kurssilla tutustut uusiin ihmisiin ja asioihin Suomessa, Pohjoismaissa ja Euroopassa. Opit kertomaan itsestäsi, koulunkäynnistäsi ja vapaa-ajan vietostasi sekä ottamaan kantaa opiskelukavereidesi ajatuksiin. Kieliopissa pääpaino on substantiivien, adjektiivien ja verbien taivutuksessa.

RUB2. Arkielämää Pohjoismaissa (p)

Opit kertomaan lisää itsestäsi sekä muun muassa perheestäsi, ystävästäsi, asuinympäristöstäsi ja kulutustottumuksistasi. Harjoittelet monipuolisesti kuullun ymmärtämistä ja vahvistat suullista kielitaitoa. Tutustut myös pohjoismaisten nuorten arkeen ja erilaisiin ilmiöihin. Kieliopissa pääpaino on adjektiivien vertailumuodoissa, substantiivien määräysmuodoissa ja sivulauseissa.

RUB3. Suomi, Pohjoismaat ja Eurooppa (p)

Opit puhumaan ja kirjoittamaan omasta kotimaastasi, sen luonnosta, ihmisistä, historiasta ja kulttuurista. Saat myös tietoa suomenruotsalaisista, pohdit sitä, mitä on olla suomalainen Pohjolassa ja yhdentyvässä Euroopassa. Opit kirjoittamaan ja lukemaan erityyppisiä tekstejä sanavarastosi karttuessa. Kieliopissa pääpaino on pronominiopissa.

RUB4. Elämää yhdessä ja erikseen (p)

Kurssi käsittelee elämää yhdessä ja erikseen meillä ja muualla. Pääset pohtimaan omia elämänarvojesi, ihmissuhteitasi sekä sukupuolten ja sukupolvien kohtaamista. Pohdit myös, mitä aikuistuminen ja täysikäisyys sinulle merkitsevät. Opit ilmaisemaan itseäsi monipuolisemmin ja kirjoittamaan mm. mielipidekirjoituksen. Kieliopissa pääpaino on vahvoissa ja epäsäännöllisissä verbeissä sekä apuverbeissä.

RUB5. Elinympäristömme (p)

Kurssi käsittelee muuttuvaa elinympäristöämme, kestäväää kehitystä ja tiedotusvälineiden ja mainosten maailmaa sekä ihmiskunnan kehitykseen vaikuttaneita keksintöjä. Kurssilla pohditaan omien valintojen vaikutusta ympäristöön ja kyseenalaistetaan nykyistä elämäntapaamme. Pystyt perustelemaan mielipiteesi entistä paremmin ja pitämään mm. puheen. Kielioppi painottuu verbioppiin, keskeisimpänä partisiipit.

SYVENTÄVÄT KURSSIT

Syventyvillä kursseilla kielitaitoa kehitetään monipuolisesti erilaisin kuunteluin, rakentein, tekstein ja kirjoitelmin. Ylioppilastutkinto pohjautuu viiden pakollisen lisäksi kahteen syventävään, joihin sen aihepiirit myös usein painottuvat.

RUB6. Puhu ja ymmärrä paremmin (sy)

Kurssilla kehität viestintätaitojasi, kartutat sanavarastoasi, kertaat aiempien kurssien aihepiirejä sekä keskeisiä kielioppiasioita oppimäärälle asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Kurssin aihepiireinä ovat vapaa-aika, kirjallisuus, elokuvat, matkailu, ihmissuhteet ja siirtolaisuus sekä Pohjoismaat ja niiden kulttuuri. Kurssilla harjoitellaan suullisen viestinnän ohella myös kuullun- ja tekstinymmärtämisen taitoja sekä kirjoitetaan tekstejä erilaisia tilanteita varten.

RUB7. Yhteinen maailma ja kansainvälistyminen (sy)

Kurssi syventää ja vahvistaa aiemmillä kursseilla hankkimaasi kielitaitoa ja kurssilla käsitellään yhteiskunnallisia vaikuttamiskeinoja ja päätöksentekoon osallistumista sekä kansainvälistä vaikuttamista ja yhteisvastuuta. Pääset myös suunnittelemaan lukion jälkeistä elämääsi sekä jatko-opintojen että työelämän osalta. Pohdit myös sitä, millainen tulevaisuus planeettaamme mahdollisesti odottaa. Kehität edelleen tekstinlukutaitojasi entistä vaativampien tekstien avulla. Valmistaudut ylioppilaskokeisiin harjoittelemalla sen erilaisia tehtävätyyppejä.

SOVELTAVAT KURSSIT

RUK3. Kattava kieliopin kertaus yo-kirjoituksiin. (so)

Kerrataan kielioppia B-oppimäärän mukaan sekä harjoitellaan lyhyempien ja pidempien kirjoitelmien kirjoittamista.

RUT1 ja RUT2 -kurssit on tarkoitettu vain niille opiskelijoille, joille ruotsi tuottaa vaikeuksia. RUT -kurssit korvaavat vastaavan B -kurssin.

ENGLANTI, A-oppimäärä

ENA-kurssit ovat englannin pitkän oppimäärän mukaisia kursseja. Kurssit 1-6 ovat pakollisia valtakunnallisia kursseja ja kurssit 7 ja 8 ovat syventäviä valtakunnallisia kursseja. Ylioppilaskirjoitukset perustuvat näiden 8 kurssin suorittamiseen. Niiden lisäksi koulussamme tarjotaan ylioppilaskirjoituksiin valmentavaa kurssia ENA9, joka on koulukohtainen soveltava kurssi. Se arvioidaan suoritusmerkinnällä.

Kurssien suorittaminen

Kurssit on suositeltavaa suorittaa numerojärjestyksessä. Siitä poikkeamisesta pitää neuvotella englannin opettajan kanssa.

	1. vuonna	2. vuonna	3. vuonna
ENA	1, 2, 3 1, 2, 3, 4	4, 5, 6 5, 6, 7, 8	7, 8, 9 9

Arviointi

Kurssin arvosanaan vaikuttavat seuraavat elementit:

- kaikki kirjallinen ja suullinen näyttö kurssin aikana ja loppukoe
- opiskelijan itsearviointi ja oppimisprosessin seuraaminen
- itsenäinen työskentely kurssilla tai kurssin itsenäinen suorittaminen

Englannin paja

- tukea englannin opiskelussa lv 2012–13
- maanantaisin klo 15.10–16.00 koko lukuvuoden ajan
- ei tarvitse ilmoittautua ennakoon
- saa käydä silloin, kun koet tarvetta
- jakson viimeisellä viikolla ei ole pajaa

PAKOLLISET KURSSIT

Itsenäinen opiskelu / Etäkurssit

Englannin kurssit 1-6 voi suorittaa myös osallistumatta opetukseen. Kurssien itsenäinen opiskelu eli etäkurssin suorittaminen edellyttää yleensä menestymistä aikaisemmissa opinnoissa, koska itsenäinen opiskelu on vaativampaa kuin kurssin suorittaminen opetukseen osallistumalla. Lupa itsenäiseen suorittamiseen voidaan perustellusti myös evätä. Etäkurseille ilmoitetaan etukäteen niin kuin muillekin kursseille. Kurssitarjontimeen ne on merkitty ENA1.20, ENA 2.20 jne.

ENA1. Nuori ja hänen maailmansa (p)

Aihepiirit liittyvät jokapäiväiseen elämään ja henkilökohtaiseen kanssakäymiseen ja ihmissuhteisiin, ja kieli on tuttavallista ja epämuodollista. Kielen suullisen taidon harjoittelu on keskeistä. Rakenteiden kertausta painottuu perusverbioppiin. Kirjallista viestintää harjoitetaan kirjoittamalla lyhyitä henkilökohtaisia viestejä.

ENA2. Viestintä ja vapaa-aika (p)

Aihepiirit liittyvät vapaa-aikaan, harrastuksiin ja matkustamiseen. Tutustutaan englanninkieleen maihin.

ENA3. Opiskelu ja työ (p)

Kurssin aihepiirit liittyvät opiskeluun ja työelämään, ja kurssilla harjoitellaan niille tyypillistä suullista ja kirjallista viestintää.

ENA4. Yhteiskunta ja ympäröivä maailma (p)

Kurssin aihepiirinä ovat yhteiskunnan rakenteet, erilaiset yhteisöt ja yksilön valinnat. Kursilla painotetaan puhumista ja tekstin ymmärtämistä vaativahkolla tasolla. Harjoitellaan erilaisten lehtijuttujen kuten mielipidekirjoitusten ja uutisjuttujen kirjoittamista.

ENA5. Kulttuuri (p)

Kurssilla käsitellään kulttuuria laaja-alaisesti. Harjoitellaan suullista kielitaitoa esimerkiksi pitämällä puheita ja esityksiä kulttuuri aiheista. Jatketaan erityyppisten tekstien kirjoittamisen harjoittelua kirjoittamalla omia tarinoita tai kuvauksia taide-elämyksistä.

ENA6. Tiede, talous ja tekniikka (p)

Kurssilla painotetaan vaativan kieliaineksen ymmärtämistä. Aiheina ovat eri tieteenalat, tekniikan saavutukset, viestinnän eri muodot ja talouselämä. Kurssilla harjoitellaan mm. väittelytaitoja, tiivistelmän kirjoittamista ja kielen eri rekisterien käyttöä.

SYVENTÄVÄT KURSSIT

Syventävillä kursseilla keskitytään kielitaidon monipuoliseen kehittämiseen ja valmistaudutaan ylioppilaskirjoituksiin.

ENA7. Luonto ja kestävä kehitys (sy)

Kurssi antaa opiskelijalle valmiuksia ymmärtää ja käyttää luontoon, luonnontieteisiin ja kestävä kehityksen aihepiiriin liittyvää kieltä. Kurssi varmistaa keskeisen kieliopin hallintaa. Tekstin ja kuullun ymmärtämisen harjoittelua.

ENA8. Puhu ja ymmärrä paremmin (sy)

Practice makes perfect? No, nobody is perfect, but practice makes it easier!!

Kurssilla harjoitellaan englannin puhumista erityyppisissä keskustelutilanteissa. Keskustellaan ajankohtaisista tapahtumista, mutta kerrataan samalla aikaisempien kurssien sisältöjä yo-kirjoituksia silmällä pitäen. Kurssiin kuuluu valtakunnallinen suullinen koe, josta saa erillisen todistuksen yo-todistuksen liitteenä. Oppilaiden sanomaa kurssista: *"I found the course helpful because it made me realize that I can speak English better than I thought."* *"I believe this course was very useful and good exercise for the matriculation examination."* *"I'm more confident now."*

SOVELTAVAT KURSSIT

ENA9. Kertauskurssi abiturienteille ylioppilaskirjoituksia varten (so)

Kurssilla valmistaudutaan ylioppilaskirjoituksiin vahvistamalla kuullun ja luetun ymmärtämisen taitoja ja kirjoittamalla erityyppisiä kirjoitelmia. Sanastoa kartutetaan edelleen ja kerrataan keskeisiä rakenneasioita. Materiaalina käytetään vanhoja yo-kokeita ja kurssilla sovittavaa oppikirjaa.

SAKSA

- A-OPPIMÄÄRÄ

	1.vuonna	2.vuonna	3.vuonna	milloin tahansa
SAA	1, 2, 3	4, 5, 6	7, 8 (suullinen) 9 (abikurssi)	8 (suullinen kurssi; suositellaan aik. 2.vuoden keväällä)

Kurssit suoritetaan pääsääntöisesti numerojärjestyksessä. Syventävien kurssien suorittaminen on erittäin suositeltavaa, koska niillä painopiste on vaativien tekstien, rakenteiden ja kuunteluiden harjoittamisessa. Kurssin voi suorittaa itsenäisesti vain poikkeustapauksissa ja siitä samoin kuin muistakin kurssien suorittamiseen liittyvistä erityisjärjestelyistä (esim. koeviikon osalta) on aina sovittava aineen opettajan kanssa etukäteen. Kurssien kielioppiasiat: Viel Erfolg! – kielioppikirjasta (hankittava jo 1.kurssille).

PAKOLLISET KURSSIT

SAA1. Jugendliche und ihre Welt (p)

Aihepiirit ja tilanteet liittyvät jokapäiväiseen elämään, lähiympäristöön ja henkilökohtaiseen kanssakäymiseen ja ihmissuhteisiin. Totuttaudutaan lukion työtapoihin. Kielioppi: Aikamuodot, eriävät yhdysverbit, vahvat ja epäsäännölliset verbit: 70 ensimmäistä (backen-raten). Substantiivien suvut ja artikkelien käyttö, sijamuodot, akkusatiivia ja datiivia vaativat prepositiot sekä persoona- ja possessiivipronominit.

SAA2. Kommunikation und Freizeit (p)

Aihepiirit ja tilanteet liittyvät viestintään ja medioihin, vapaa-aikaan ja harrastuksiin ja niiden yhteydessä paikkakunnalla käytettäviin palveluihin. Kurssilla esitetään joko suullisesti tai kirjallisesti itselleen läheinen aihe, esimerkiksi urheilulaji tai muu harrastus.

Kielioppi: modaaliapuverbit, infinitiivi & zu-partikkelin käyttö, vahvat ja epäsäännölliset verbit (reiben-zwingen), adjektiivien taivutus ja substantivoidut adjektiivit sekä heikot maskuliinit.

SAA3. Lernen und Arbeiten (p)

Kurssin aihepiirit ja tilanteet liittyvät laaja-alaisesti opiskeluun ja työelämään niin saksalaisella kielialueella kuin kotimaassakin. Opiskelijat laativat kurssilla myös oman saksankielisen ansioluettelon.

Kielioppi: sijamuotokertaus, sanajärjestys ja konjunktiot, adjektiivien ja adverbien vertailu, refleksiiviverbit ja –pronominit, relatiivi- ja interrogatiivipronominit sekä maantieteelliset nimet.

SAA4. Gesellschaft und die Welt um uns (p)

Kurssilla painotetaan puhumista sekä kuullun ja tekstin ymmärtämistä vaativahkolla tasolla. Aihepiireinä ovat oman maan ja kohdemaiden yhteiskuntiin liittyvät tekstit. Ainekirjoituksen kielelliset elementit (mm. vakiintuneet ilmaiset), tiivistelmän laadinta ja tekstin jäsentäminen.

Kielioppi: futuuri, passiivi, konditionaali, konjunktiviin imperfekti ja pluskvamperfekti. Sukusääntökertaus ja substantiivien monikkomuodot, sanamuodostus (subst. + adjektiivi).

SAA5. Kultur (p)

Kurssilla käsitellään kohdemaan, kotimaan ja oman kotipaikan kulttuuria laaja-alaisesti. Opiskelijat valmistavat valitsemastaan aiheesta laajahkon tuotoksen ja esittelevät sen. Tavoitteena on lisäksi ymmärtää ja kriittisesti tulkita erilaisten tiedotusvälineiden kautta tulleita viestejä (mm. saksankiel. uutis- ja ajankohtaisohjelmien avulla).

Kielioppi: verbien rektiot kokonaisuudessaan (myös wo-verbit), infinitiivi (kertaus) ja kaksoisinfinitiivi, pronominaali-adverbit, sanajärjestyskertaus sekä lainasanat (suvut).

SAA6. Wissenschaft, Wirtschaft und Technik (p)

Aiheina ovat eri tieteenalat, tekniikan saavutukset, viestinnän eri muodot ja talouselämä. Aihekokonaisuus ”teknologia ja yhteiskunta” korostuu kurssin aiheiden käsittelyssä.

Kielioppi: substantiivien ja adjektiivien rektiot, sanamuodostus (syventävää tietoa), ajanilmaukset ja lukusanojen käyttö, maantieteellisten nimien kertaus. Kongruenssi. Vakiintuneet sanonnat ja ilmaiset kirjallisessa viestinnässä (es. ainekirjoitus).

SYVENTÄVÄT KURSSIT

SAA7. Natur und nachhaltige Entwicklung (sy)

Kurssi antaa opiskelijalle valmiuksia ymmärtää ja käyttää luontoon, luonnontieteisiin ja kestävän kehityksen aihepiiriin liittyvää kieltä. Ohjataan opiskelijoita vastuulliseen suhtautumiseen luontoon, yhteiseen omaisuuteen ja kuluttamiseen. Painopiste on vaativien tekstien, rakenteiden ja kuunteluiden harjoittamisessa. Kielioppi: eriävät/kiinteät verbit ja verbien varianssit, pronomien kokonaiskertaus ja käytön syventäminen. Partisiipin preesens ja perfekt sekä kongruenssi- ja sanajärjestyskertaus.

SAA8. Suullinen kurssi Puhu ja ymmärrä paremmin (sy)

Koulukohtainen soveltava kurssi niille, jotka haluavat parantaa saksan kielen suullista taitoaan. Kurssilla käsitellään eri puhetilanteita ja puheen tavoitteita. Arkipäivän tilanteista edetään kertovaan esittämiseen ja harjoitellaan myös argumentoivaa suullista esitystä. Paino on keskeisissä puheilmaisun fraaseissa ja suullisen vuorovaikutuksen keinoissa. Kurssimateriaali ilmoitetaan myöhemmin.

SOVELTAVAT KURSSIT

SAA9. Abikurssi

Kurssi on tarkoitettu ja on erittäin suositeltava kaikille saksan ylioppilaskirjoituskokeeseen osallistuville ja sen aikana käydään läpi yo-kirjoituksissa vaadittaviin osioihin (kuullun ymmärtäminen, tekstin ymmärtäminen, rakenne ja sanasto, produktiivinen osio/tuotos sekä kirjoitelma/viestinnälliset tehtävät) pohjautuen monipuolisesti lukion saksan oppimäärän keskeisimmät asiat. Painopisteenä intensiivinen kuuntelu sekä rakenne- ja produktiiviset (tuotos) osiot (es. käännös). Tavoitteena on myös kannustaa opiskelijaa lukemaan intensiivisesti autenttisia saksankielisiä tekstejä niin yo-vihkojen kuin muunkin materiaalin avulla. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä (hyväksytty/hylätty).

SAA10 Kirjoittamisen kurssi

Koulukohtainen soveltava kurssi on tarkoitettu niille, jotka haluavat parantaa saksan kielen kirjoittamisen taitoaan. Kurssilla käsitellään erilaisia tekstityyppejä, joiden pohjalta tehdään mm. omia asiatekstejä, referaatteja, kertovia tarinoita, aineita ja pienimuotoisia kirjallisia viestejä eri tarkoituksiin ja eri kanavia varten. Oppilaat perehtyvät tekstilajien lisäksi tekstin sisäisiin viittauskeinoihin ja vahvistavat saksan kielen sanontojen ja rakenteiden hallintaansa. Kurssi soveltuu yo-kirjoituksiin valmistautuville ja kaikille kirjoittamisesta kiinnostuneille. Käytettävä materiaali on osin nettipohjaista eikä edellytä oppikirjan hankintaa.

- B2-oppimäärä, perusopetuksen vuosiluokilla 7-9 alkanut saksa

	1.vuonna	2.vuonna	3.vuonna	milloin tahansa
SAC	1, 2, 3	4, 5, 6	7, 8	

SAB2-kieli (ent. SAC) on perusopetuksen vuosiluokilla 7-9 alkanut oppimäärä. Ylioppilaskoe perustuu kaikkien kahdeksan kurssin oppimäärään, mikä on hyvä pitää mielessä. Kursseihin sisältyy lisäksi itsenäisiä tehtäviä ja suorituksia, joista kurssinpitäjä kertoo ko. kurssin alussa. Kurssien tenttiminen on mahdollista poikkeustapauksissa ja sopimalla asiasta etukäteen kurssinpitäjän kanssa. Myös muista erityisjärjestelyistä (esim. koeviikon osalta) on aina sovittava aineen opettajan kanssa etukäteen.

SAB2 – ja SAB3 kielten kurssien kielioppiasiat käsitellään kurssikohtaisten oppikirjojen mukaisesti sekä lisäksi erillisen kielioppikirjan avulla (So stimmt es!) ja sen vuoksi niitä ei ole lueteltu tähän erikseen.

SYVENTÄVÄT KURSSIT

SAC1/SAB21. Freizeit und Hobbies (sy)

Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin ja niiden yhteydessä käytettäviin palveluihin. Kurssi vahvistaa perusopetuksessa opiskellun sanaston ja rakenteiden hallintaa. Omaksutaan lukion työtavat ja totuttaudutaan kertomaan ennen muuta suullisesti jokapäiväisistä tilanteista ja harrastuksista.

SAC2/SAB22. Bei uns und anderswo (sy)

Kurssin aihepiireinä ovat oman maan ja kohdekielisten maiden ihmiset, maantiede, historia, nähtävyydet ja lomanviettomahdollisuudet. Opitaan kertomaan omasta maasta Euroopan osana oman kielitaitotason mukaisesti.

SAC3/SAB23. Früher und heute (sy)

Kurssilla tarkastellaan elämää ennen ja nyt sekä yksilön että yhteiskunnan kannalta. Aiheina ovat esimerkiksi terveys ja hyvinvointi. Kurssin tavoitteena on oppia kertomaan menneestä ja nykyhetkestä yksilön kannalta ja osata vertailla elämää ennen ja nyt, sekä hyvinvointiin ja terveyteen liittyviä asioita. Kurssilla käsitellään lisäksi urheilun myönteisiä vaikutuksia ihmisen omaan hyvinvointiin ja kehitykseen.

SAC4/SAB24. Lernen und Zukunftspläne (sy)

Kurssin aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuuden suunnitelmiin. Kurssilla harjoitellaan kyseisiin aihepiireihin liittyvää suullista ja kirjallista viestintää, kuten omien toiveiden ja suunnitelmien kuvailua. Tavoitteena on, että oppilas osaa kertoa kohdekielellä oman koulun erityispiirteistä. Kerrataan ja syvennetään aiemmin opittua.

SAC5/SAB25. Kultur (sy)

Kurssin aihepiireinä voivat olla esimerkiksi kohdekulttuurin kuvataide, kirjallisuus, musiikki, elokuva, teatteri tai urheilu. Kurssilla harjoitetaan kielitaidon kaikkia alueita. Kurssi tarjoaa kulttuurin eri alueiden perussanastoa, jonka pohjalta oppilas voi valita itselleen mieluisia kulttuuriaihepiirejä. Keskustellaan kulttuurin kehittävästä vaikutuksesta yksilöön.

SAC6/SAB26. Unsere gemeinsame Erde (sy)

Lähtökohtana ovat oman maan ja kohdemaiden yhteiskuntien toimintaan ja maapallon tilaan ja tulevaisuuteen liittyvät yleistajuiset tekstit, myös mediatekstit. Kurssilla painotetaan tekstin ymmärtämistä ja kuvausten ja yksinkertaisten selostusten laatimista suullisesti ja kirjallisesti. Kurssilla on tavoitteena harjoittaa medialukutaitoa, jonka avulla oppilas saa aihepiirien mukaista tietoa ympäröivästä maailmasta ja saa valmiuksia hahmottaa omia vaikuttamismahdollisuuksiaan.

SAC7/SAB27. Wissenschaft und Technik (sy)

Lähtökohtana ovat eri tieteenaloihin, tekniikkaan ja viestinnän eri muotoihin liittyvät yleistajuiset tekstit. Kurssilla harjoitellaan tekstin ymmärtämistä ja kirjoittamista. Kurssilla pyritään osoittamaan tekniikan kehityksen heijastumista jokapäiväiseen elämään ja parantamaan valmiuksia kohdata niitä.

SAC8/SAB28. Natur und nachhaltige Entwicklung (sy)

Kurssin aihepiireinä ovat luonto ja sen ilmiöt ja luontoon suhtautuminen omassa ja kohdekielen kulttuurissa. Kurssilla painotetaan tekstin ymmärtämistä ja kirjoittamista. Kurssilla kerrataan ja syvennetään lukiossa opittuja kohdekielen rakenteita ja tehdään vaativia kuullun ymmärtämistä-, teksti- ja rakenneharjoituksia eri aihepiireistä.

SOVELTAVAT KURSSIT

B2-kielten soveltavat kurssit ovat samoja kursseja, jotka on listattu A1-kielen oppimäärän kohdalle

- B3-oppimäärä, lukiossa alkava saksa

	1.vuonna	2.vuonna	3.vuonna	milloin tahansa
SAD	1, 2, 3	4, 5, 6	7, 8	

SAB3-kieli (ent. SAD) on lukiossa alkava oppimäärä. Koska kielen opiskelu aloitetaan aivan alkeista (aakkoset, ääntäminen, oikeinkirjoitus jne.), on säännöllinen osallistuminen SAB3 – kielen (SAD) kursseille, etenkin 1. opiskeluvuonna, ensiarvoisen tärkeää oppimistulosten kannalta.

SAD1/SAB31. Guten Tag, schön Sie zu treffen! (sy)

Kurssilla opiskellaan perusvuorovaikutukseen liittyvää kieltä, kuten tervehtiminen, hyvästely ja esittäytyminen. Harjoitellaan kertomaan perusasioita itsestä ja kysymään vastaavia asioita keskustelukumppanilta. Aihepiirit kattavat myös perheen ja lähimmät ihmissuhteet, ja kurssilla opitaan selviytymään yksinkertaisista arkipäivän viestintätilanteista. Kurssilla painotetaan puheviestintää. Opitaan ääntämisen perusteet ja tutustutaan kielen alkeisiin ja peruspiirteisiin.

SAD2/SAB32. So wird's gemacht (sy)

Kurssin aihepiirejä ovat suku, ystävät ja muut ihmissuhteet sekä elämään liittyvät rutiinit. Kurssilla harjoitetaan selviytymistä erilaisissa jokapäiväisissä kielenkäyttötilanteissa kuten ostoksilla ja käytettäessä esimerkiksi pankki-, posti-, lääkäri-, liikenne-, majoitus- ja ateriointipalveluita. Tavoitteena on eri kielenkäyttötilanteiden mukaisen puheen ymmärtäminen ja luonteva oma ilmaisu.

SAD3/SAB33. Freizeit und Hobbies (sy)

Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin ja niiden yhteydessä käytettäviin palveluihin. Tavoitteena on oppia kysymään ja kertomaan harrastuksista ja esimerkiksi urheilijan arkipäivään liittyviä asioita.

SAD4/SAB34. Bei uns und anderswo (sy)

Kurssin aihepiireinä ovat oman maan ja kohdekielisten maiden ihmiset, maantiede, historia, nähtävyydet ja lomaviettomahdollisuudet. Kirjoittamistaitoa harjoitellaan yksinkertaisten viestinnällisten tehtävien avulla. Tavoitteena on oppia kertomaan omasta paikkakunnasta ja omasta maasta esimerkiksi pääkaupungin nähtävyyksistä.

SAD5/SAB35. Früher und heute (sy)

Kurssilla tarkastellaan elämää ennen ja nyt sekä yksilön että yhteiskunnan kannalta. Aiheina ovat esimerkiksi terveys ja hyvinvointi. Kurssin tavoitteena on oppia kertomaan menneestä ja nykyhetkestä yksilön kannalta ja osata vertailla elämää ennen ja nyt sekä hyvinvointiin ja terveyteen liittyviä asioita.

SAD6/SAB36. Lernen und Zukunftspläne (sy)

Kurssin aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin. Kurssilla harjoitellaan kyseisiin aihepiireihin liittyvää suullista ja kirjallista viestintää, kuten omien toiveiden ja suunnitelmien kuvailua.

SAD7/SAB37. Kultur (sy)

Kurssin aihepiireinä voivat olla esimerkiksi kohdekulttuurin kuvataide, kirjallisuus, musiikki, elokuva, teatteri tai urheilu. Kurssilla harjoitellaan kielitaidon kaikkia alueita. Kurssilla keskustellaan esimerkiksi hyvän urheilijan ominaisuuksista. Vaativat tekstit ja kuullunymmärtämisharjoitukset ovat kurssin keskeisiä asioita. Tavoitteena on myös oppia kuvailemaan kulttuurin erityispiirteitä.

SAD8/SAB38. Unsere gemeinsame Erde (sy)

Lähtökohtana ovat esimerkiksi oman maan ja kohdemaiden yhteiskuntien toimintaan sekä maapallon nykytilaan ja tulevaisuuden näkymiin liittyvät yleistajuiset tekstit, myös mediatekstit. Kurssilla painotetaan tekstin ymmärtämistä ja kuvausten ja yksinkertaisten selostusten laatimista suullisesti ja kirjallisesti. Kurssin tavoitteena on osata keskustella jokaisen omasta vastuusta ympäristön suojelussa ja yhteisen hyvän edistämisessä. Vaativat tekstit ja kuullunymmärtämisharjoitukset ovat kurssin keskeisiä asioita.

SOVELTAVAT KURSSIT

B3-kielten soveltavat kurssit ovat samoja kursseja, jotka on listattu A1-kielen oppimäärän kohdalle.

RANSKA

• A-OPPIMÄÄRÄ

	1.vuonna	2.vuonna	3.vuonna	milloin tahansa
RAA	1, 2, 3	4, 5, 6	7, 8, 9	mahd. tehoviikon soveltava kurssi

Kurssien suorittaminen ja suoritusjärjestys:

Kurssit 1-6 ovat pakollisia ja kurssit 7 ja 8 syventäviä, kurssi 9 on soveltava koulukohtainen abikurssi. Kurssit suoritetaan pääsääntöisesti numerojärjestyksessä. Syventävien kurssien sekä abikurssin suorittaminen on suositeltavaa, koska niillä painopiste on vaativien tekstien, rakenteiden ja kuunteluiden harjoittamisessa. Kurssin voi suorittaa itsenäisesti poikkeustapauksissa.

Opetus tapahtuu kohdekielellä kääntämistä ja kieliopin käsittelyä lukuun ottamatta.

Arviointi perustuu kielitaidon kaikkiin osa-alueisiin.

PAKOLLISET KURSSIT

RAA1. Nuori ja hänen maailmansa (p)

Kurssi niveltää perusopetuksen ja lukion kielenopetusta ja vahvistaa sanaston ja perusrakenteiden hallintaa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät jokapäiväiseen elämään, lähiympäristöön ja henkilökohtaiseen kanssakäymiseen ja ihmissuhteisiin, ja kieli on tuttavallista ja epämuodollista. Aihekokonaisuus ”hyvinvointi ja turvallisuus” tarjoaa näkökulmia kurssien aiheiden käsittelyyn. Kurssilla painotetaan keskustelua, mielipiteen ilmaisua ja keskeisiä puheviestinnän strategioita. Varmistetaan ääntäminen ja harjoitetaan sitä. Totutaudutaan lukion työtapoihin ja pyritään luomaan turvallinen ja vuorovaikutteinen opiskeluilmapiiri.

RAA2. Viestintä ja vapaa-aika (p)

Kurssilla harjoitetaan puheviestintää monipuolisesti ja vahvistetaan ja laajennetaan rakenteiden hallintaa. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät vapaa-aikaan ja harrastuksiin ja niiden yhteydessä paikkakunnalla käytettäviin palveluihin. Aihekokonaisuudet ”hyvinvointi ja turvallisuus” sekä ”viestintä- ja mediaosaaminen” korostuvat kurssin aiheiden käsittelyssä. Kirjoittamistaitoa harjoitellaan viestinnällisten tehtävien avulla. Puheviestinnän strategioiden hallintaa vankennetaan ja kiinnitetään huomiota ilmaisuvarmuuteen. Kurssilla tarjotaan mahdollisuus esitellä joko suullisesti tai kirjallisesti itselleen läheinen aihe, esimerkiksi urheilulaji tai muu harrastus.

RAA3. Opiskelu ja työ (p)

Kurssin aihepiirit ja tilanteet liittyvät opiskeluun ja työelämään, ja kurssilla harjoitellaan niille tyypillistä suullista ja kirjallista viestintää. Harjoitetaan myös muodollisten tilanteiden vaatiman kielen ymmärtämistä ja käyttämistä. Aihekokonaisuus ”aktiivinen kansalaisuus ja yrittäjyys” tarjoaa näkökulmia kurssin aiheiden käsittelyyn. Opiskelijoille tarjotaan mahdollisuus keskustella mm. omista opiskelu- ja työkokemuksistaan.

RAA4. Yhteiskunta ja ympäröivä maailma (p)

Kurssilla painotetaan puhumista ja tekstin ymmärtämistä vaativahkolla tasolla. Lähtökohtana ovat oman maan ja kohdemaiden yhteiskuntiin liittyvät tekstit. ”Aktiivinen kansalaisuus ja yrittäjyys” -aihekokonaisuus tarjoaa näkökulmia kurssin aiheiden käsittelyyn. Kurssilla harjoitellaan erilaisia ymmärtävän lukemisen strategioita. Kirjallista ilmaisua harjoitellaan kirjoittamalla erilaisiin tarkoituksiin sopivia tekstejä. Kurssilla korostetaan suvaitsevaisuutta käsitteleviä tekstejä, sillä opiskelijamme ovat koulumme ja maamme lähettiläitä maailmalla.

RAA5. Kulttuuri (p)

Kurssilla käsitellään kohdemaan, kotimaan ja oman kotipaikan kulttuuria laaja-alaisesti. Aihekokonaisuudet ”kulttuuri-identiteetti ja kulttuurien tuntemus” ja ”viestintä- ja mediaosaaminen” tarjoavat näkökulmia kurssin aiheiden käsittelyyn. Opiskelijat valmistavat valitsemastaan aiheesta laajahkon tuotoksen ja esittelevät sen. Tavoitteena on ymmärtää ja kriittisesti tulkita erilaisten tiedotusvälineiden kautta tulleita viestejä. Kurssilla voidaan hyödyntää oppilaiden saamia kokemuksia eri kulttuureista.

RAA6. Tiede, talous ja tekniikka (p)

Kurssilla painotetaan vaativan kieliaineen ymmärtämistä. Aiheina ovat eri tieteenalat, tekniikan saavutukset, viestinnän eri muodot ja talouselämä. Aihekokonaisuus ”teknologia ja yhteiskunta” korostuu kurssin aiheiden käsittelyssä. Ohjataan opiskelijoita ymmärtämään teknologian merkitystä ja sovelluksia nyky-yhteiskunnassamme. Jatketaan lukemisstrategioiden harjoittelua ja hiotaan kirjallista ilmaisua kirjoittamalla erilaisiin tarkoituksiin sopivia tekstejä.

SYVENTÄVÄT KURSSIT

RAA7. Luonto ja kestävä kehitys (sy)

Kurssi antaa opiskelijalle valmiuksia ymmärtää ja käyttää luontoon, luonnontieteisiin ja kestävän kehityksen aihepiiriin liittyvää kieltä. Ohjataan opiskelijoita vastuulliseen suhtautumiseen luontoon, yhteiseen omaisuuteen ja kuluttamiseen. Painopiste on vaativien tekstien, rakenteiden ja kuunteluiden harjoittamisessa.

RAA 8. Suullisen kielitaidon kurssi (sy)

SOVELTAVAT KURSSIT

RAA9. Yhteinen maailma ja kansainvälistyminen (sy)

Aihealueita ovat yleismaailmalliset kehityslinjat, ajankohtaiset tapahtumat maailmalla, kotimaassa sekä omalla asuinseudulla ja erilaisiin maailmankuviin liittyvät aiheet. Kansainvälistyvän maailman täysvaltaisina jäseninä oppilaat voivat myös halutessaan osallistua erilaisiin koulukohtaisiin kansainvälisiin projekteihin. Painopiste on vaativien tekstien, rakenteiden ja kuunteluiden harjoittamisessa.

- B2-oppimäärä, perusopetuksen vuosiluokilla 7-9 alkanut ranska

	1.vuonna	2.vuonna	3.vuonna	milloin tahansa
RAC	1, 2, 3	4, 5, 6	7, 8	mahd. tehoviikon soveltava kurssi

Kaikki kurssit ovat syventäviä. Kurssit suoritetaan pääsääntöisesti numerojärjestyksessä. Ylioppilaskirjoituksiin valmistautuville viimeisten kurssien suorittaminen on tärkeää, koska niillä painopiste on vaativien tekstien, rakenteiden ja kuunteluiden harjoittamisessa. Kurssit voi suorittaa itsenäisesti poikkeustapauksissa. Arviointi perustuu kielitaidon kaikkiin osa-alueisiin.

SYVENTÄVÄT KURSSIT

RAC1/RAB21. Vapaa-aika ja harrastukset (sy)

Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin ja niiden yhteydessä käytettäviin palveluihin. Kurssi vahvistaa perusopetuksessa opiskellun sanaston ja rakenteiden hallintaa. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista, muun muassa mielipiteen ilmaisua ja laajennetaan kielen perusrakenteiden tuntemusta. Omaksutaan lukion työtavat ja totuttaudutaan kertomaan suullisesti jokapäiväisistä tilanteista ja harrastuksista. Kerrataan, täydennetään ja syvennetään peruskoulussa opittua. Tarkistetaan ja harjoitellaan ääntämistä.

RAC2/RAB22. Meillä ja muualla (sy)

Kurssin aihepiireinä ovat oman maan ja kohdekielisten maiden ihmiset, maantiede, historia, nähtävyydet ja lomanviettomahdollisuudet. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista ja vahvistetaan perusrakenteiden hallintaa. Kirjoittamistaitoa harjoitellaan viestinnällisten tehtävien avulla. Opitaan kertomaan omasta maasta Euroopan osana oman kieli-taitotason mukaisesti.

RAC3/RAB23. Ennen ja nyt (sy)

Kurssilla tarkastellaan elämää ennen ja nyt sekä yksilön että yhteiskunnan kannalta. Aiheina ovat esimerkiksi terveys ja hyvinvointi. Kurssilla painotetaan puheviestintää ja vahvistetaan perusrakenteiden hallintaa. Kirjoittamistaitoa harjoitellaan viestinnällisten tehtävien avulla. Kurssin tavoitteena on oppia kertomaan menneestä ja nykyhetkestä yksilön kannalta ja osata vertailla elämää ennen ja nyt, sekä hyvinvointiin ja terveyteen liittyviä asioita. Kurssilla keskustellaan urheilun myönteisistä vaikutuksista ihmisen omaan hyvinvointiin ja kehitykseen sekä yksilön mahdollisuuksista vaikuttaa aktiivisesti omaan ympäristöönsä.

RAC4/RAB24. Opiskelu ja tulevaisuudensuunnitelmat (sy)

Kurssin aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuuden suunnitelmiin. Kurssilla harjoitellaan kyseisiin aihepiireihin liittyvää suullista ja kirjallista viestintää, kuten omien toiveiden ja suunnitelmien kuvailua. Erityisenä tavoitteena on, että oppilas osaa kertoa kohdekielellä oman koulun erityispiirteistä. Kerrataan ja syvennetään aiemmin opittua.

RAC5/RAB25. Kulttuuri (sy)

Kurssin aihepiireinä voivat olla esimerkiksi kohdekulttuurin kuvataide, kirjallisuus, musiikki, elokuva, teatteri tai urheilu. Kurssilla harjoitetaan kielitaidon kaikkia alueita. Kurssi tarjoaa kulttuurin eri alueiden perussanastoa, jonka pohjalta oppilas voi valita itselleen mieluisia aihepiirejä. Keskustellaan kulttuurin kehittävästä vaikutuksesta yksilöön.

RAC6/RAB26. Yhteinen maapallomme (sy)

Lähtökohtana ovat oman maan ja kohdemaiden yhteiskuntien toimintaan ja maapallon tilaan ja tulevaisuuteen liittyvät yleistajuiset tekstit, myös mediatekstit. Kurssilla painotetaan tekstin ymmärtämistä ja kuvausten ja yksinkertaisten selostusten laatimista suullisesti ja kirjallisesti. Kurssilla on tavoitteena harjoittaa kriittistä medialukutaitoa, jonka avulla oppilas saa aihepiirien mukaista tietoa ympäröivästä maailmasta ja saa valmiuksia hahmottaa omia vaikutusmahdollisuuksiaan. Vahvistetaan oppilaan kykyä ilmaista myös suullisesti omia näkemyksiään.

RAC7/RAB27. Tiede ja tekniikka (sy)

Lähtökohtana ovat eri tieteenaloihin, tekniikkaan ja viestinnän eri muotoihin liittyvät yleistajuiset tekstit. Kurssilla harjoitellaan tekstin ymmärtämistä ja kirjoittamista. Pyritään osoittamaan tekniikan kehityksen heijastumista jokapäiväiseen elämään ja parantamaan valmiuksia hyödyntää sitä.

RAC8/RAB28. Luonto ja kestävä kehitys (sy)

Kurssin aihepiireinä ovat luonto ja sen ilmiöt ja luontoon suhtautuminen omassa ja kohdekielen kulttuurissa. Kurssilla painotetaan tekstin ymmärtämistä ja kirjoittamista. Kurssilla kerrataan ja syvennetään lukiossa opittuja kohdekielen rakenteita ja tehdään vaativia kuullunymmärtämis-, teksti- ja rakenneharjoituksia eri aihepiireistä.

• B3-oppimäärä, lukiossa alkava ranska

	1.vuonna	2.vuonna	3.vuonna	4.vuonna	milloin tahansa
RAD	1, 2, 3	4=RAC1, 5=RAC2 6 =RAC3	7, 8 sekä mahd. RAC4,5,6	RAC 7, 8	mahd. teho- viikon sovel- tava kurssi

Kaikki kurssit ovat syventäviä, lukuun ottamatta kurssia RAD3, joka on soveltava kurssi. Kurssit suoritetaan pääsääntöisesti numerojärjestyksessä. Ylioppilaskirjoituksiin valmistautuville viimeisten kurssien suorittaminen on tärkeää, koska niillä painopiste on vaativien tekstien, rakenteiden ja kuunteluiden harjoittamisessa. Kurssit voi suorittaa itsenäisesti poikkeustapauksissa. Arviointi perustuu kielitaidon kaikkiin osa-alueisiin.

Kurssivastaavuudet B2-kielen kanssa:

RaD 1

RaD 2

RaD 3

RaD 4 = RaC 1

RaD 5 = RaC 2

RaD 6 = RaC 3

RaD 7 = RaC 7

RaD 8 = RaC 8

RAD1/RAB31. Hyvää päivää, hauska tutustua (sy)

Kurssilla opiskellaan perusvuorovaikutukseen liittyvää kieltä, kuten tervehtiminen, hyvästely ja esittäytyminen. Harjoitellaan kertomaan perusasioita itsestä ja kysymään vastaavia asioita keskustelukumppanilta. Aihepiirit kattavat myös perheen ja lähimmät ihmissuhteet, ja kurssilla opitaan selviytymään yksinkertaisista arkipäivän viestintätilanteista. Kurssilla painotetaan puheviestintää. Opitaan ääntämisen perusteet ja tutustutaan kielen alkeisiin ja peruspiirteisiin.

RAD2/RAB32. Näin asiat hoituvat (sy)

Kurssin aihepiirejä ovat suku, ystävät ja muut ihmissuhteet sekä elämään liittyvät rutiinit. Kurssilla harjoitetaan selviytymistä erilaisissa jokapäiväisissä kielenkäyttötilanteissa kuten ostoksilla ja käytettäessä esimerkiksi pankki-, posti-, lääkäri-, liikenne-, majoitus- ja ateriointipalveluita. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista. Tavoitteena on eri kielenkäyttötilanteiden mukaisen puheen ymmärtäminen ja luonteva oma ilmaisu.

RAD3/RAB33. Vapaa-aika ja harrastukset (sy)

Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin ja niiden yhteydessä käytettäviin palveluihin. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista, muun muassa mielipiteen ilmaisemista ja laajennetaan kielen perusrakenteiden tuntemusta. Tavoitteena on oppia kysymään ja kertomaan harrastuksista ja esimerkiksi urheilijan arkipäivään liittyvistä asioista.

RAD4/RAB34. Meillä ja muualla (sy)

Kurssin aihepiireinä ovat oman maan ja kohdekielisten maiden ihmiset, maantiede, historia, nähtävyydet ja lomanviettomahdollisuudet. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista ja vahvistetaan perusrakenteiden hallintaa. Kirjoittamistaitoa harjoitellaan yksinkertaisten viestinnällisten tehtävien avulla. Tavoitteena on oppia kertomaan omasta paikkakunnasta ja omasta maasta esimerkiksi pääkaupungin nähtävyyksistä.

RAD5/RAB35. Ennen ja nyt (sy)

Kurssilla tarkastellaan elämää ennen ja nyt sekä yksilön että yhteiskunnan kannalta. Aiheina ovat esimerkiksi terveys ja hyvinvointi. Kurssilla painotetaan puheviestintää ja vahvistetaan perusrakenteiden hallintaa. Kirjoittamistaitoa harjoitellaan viestinnällisten tehtävien avulla. Kurssin tavoitteena on oppia kertomaan menneestä ja nykyhetkestä yksilön kannalta ja osata vertailla elämää ennen ja nyt sekä hyvinvointiin ja terveyteen liittyviä asioita.

RAD6/RAB36. Opiskelu ja tulevaisuudensuunnitelmat (sy)

Kurssin aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin. Kurssilla harjoitellaan kyseisiin aihepiireihin liittyvää suullista ja kirjallista viestintää, kuten omien toiveiden ja suunnitelmien kuvailua. Kurssin tavoitteena on oppia keskustella pienimuotoisesti nuorten vaikuttamismahdollisuuksista meillä ja muualla.

RAD7/RAB37. Kulttuuri (sy)

Kurssin aihepiireinä voivat olla esimerkiksi kohdekulttuurin kuvataide, kirjallisuus, musiikki, elokuva, teatteri tai urheilu. Kurssilla harjoitellaan kielitaidon kaikkia alueita. Kurssilla keskustellaan esimerkiksi hyvän urheilijan ominaisuuksista. Vaativat tekstit ja kuullunymmärtämisharjoitukset ovat kurssin keskeisiä asioita. Tavoitteena on myös oppia kuvailemaan kulttuurin erityispiirteitä.

RAD8/RAB38. Yhteinen maailma ja kansainvälistyminen (sy)

Lähtökohtana ovat esimerkiksi oman maan ja kohdemaiden yhteiskuntien toimintaan sekä maapallon nykytilaan ja tulevaisuuden näkymiin liittyvät yleistajuiset tekstit, myös mediatekstit. Kurssilla painotetaan tekstin ymmärtämistä ja kuvausten ja yksinkertaisten selostusten laatimista suullisesti ja kirjallisesti. Kurssin tavoitteena on oppia keskustelemaan jokaisen omasta vastuusta ympäristön suojelussa ja yhteisen hyvän edistämisessä. Vaativat tekstit ja kuullunymmärtämisharjoitukset ovat kurssin keskeisiä asioita.

VENÄJÄ

• A-OPPIMÄÄRÄ

	1.vuonna	2.vuonna	3.vuonna	milloin tahansa
VEA	1, 2, 3	4, 5, 6	7, 8	

Kurssit 1-6 ovat pakollisia ja kurssit 7 ja 8 syventäviä. Kurssit suoritetaan pääsääntöisesti numerojärjestyksessä. Syventävien kurssien suorittaminen on suositeltavaa, koska niillä painopiste on vaativien tekstien, rakenteiden ja kuunteluiden harjoittamisessa. Kurssin voi suorittaa itsenäisesti poikkeustapauksissa. Opetus tapahtuu kohdekielellä kääntämistä ja kielopin käsittelyä lukuun ottamatta. Arviointi perustuu kielitaidon kaikkiin osa-alueisiin.

PAKOLLISET KURSSIT

VEA1. Nuori ja hänen maailmansa (p)

Kurssi niveltää perusopetuksen ja lukion kielenopetusta ja vahvistaa sanaston ja perusrakenteiden hallintaa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät jokapäiväiseen elämään, lähiympäristöön ja henkilökohtaiseen kanssakäymiseen ja ihmissuhteisiin, ja kieli on tuttavallista ja epämuodollista. Aihekokonaisuus ”hyvinvointi ja turvallisuus” tarjoavat näkökulmia kurssien aiheiden käsittelyyn. Kurssilla painotetaan keskustelua, mielipiteen ilmaisua ja keskeisiä puheviestinnän strategioita. Varmistetaan ääntäminen ja harjoitetaan sitä. Totututaan lukion työtapoihin ja pyritään luomaan turvallinen ja vuorovaikutteinen opiskeluilmapiiri.

VEA2. Viestintä ja vapaa-aika (p)

Kurssilla harjoitetaan puheviestintää monipuolisesti ja vahvistetaan ja laajennetaan rakenteiden hallintaa. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät vapaa-aikaan ja harrastuksiin ja niiden yhteydessä paikkakunnalla käytettäviin palveluihin. Aihekokonaisuudet ”hyvinvointi ja turvallisuus” sekä ”viestintä- ja mediaosaaminen” korostuvat kurssin aiheiden käsittelyssä. Kirjoittamistaitoa harjoitellaan viestinnällisten tehtävien avulla. Puheviestinnän strategioiden hallintaa vankeennetaan ja kiinnitetään huomiota ilmaisuvarmuuteen. Kurssilla tarjotaan mahdollisuus esitellä joko suullisesti tai kirjallisesti itselleen läheinen aihe, esimerkiksi urheilulaji tai muu harrastus.

VEA3. Opiskelu ja työ (p)

Kurssin aihepiirit ja tilanteet liittyvät opiskeluun ja työelämään, ja kurssilla harjoitellaan niille tyypillistä suullista ja kirjallista viestintää. Harjoitetaan myös muodollisten tilanteiden vaatiman kielen ymmärtämistä ja käyttämistä. Aihekokonaisuus ”aktiivinen kansalaisuus ja yrittäjyys” tarjoavat näkökulmia kurssin aiheiden käsittelyyn. Opiskelijoille tarjotaan mahdollisuus keskustella mm. omista opiskelu- ja työkokemuksistaan.

VEA4. Yhteiskunta ja ympäröivä maailma (p)

Kurssilla painotetaan puhumista ja tekstin ymmärtämistä vaativahkolla tasolla. Lähtökohtana ovat oman maan ja kohdemaiden yhteiskuntiin liittyvät tekstit. ”Aktiivinen kansalaisuus ja yrittäjyys” -aihekokonaisuus tarjoaa näkökulmia kurssin aiheiden käsittelyyn. Kurssilla harjoitellaan erilaisia ymmärtävän lukemisen strategioita. Kirjallista ilmaisua harjoitellaan kirjoittamalla erilaisiin tarkoituksiin sopivia tekstejä. Kurssilla korostetaan suvaitsevaisuutta käsitteleviä tekstejä, sillä opiskelijamme ovat koulumme ja maamme lähettiläitä maailmalla.

VEA5. Kulttuuri (p)

Kurssilla käsitellään kohdemaan, kotimaan ja oman kotipaikan kulttuuria laaja-alaisesti. Aihekokonaisuudet "kulttuuri-identiteetti ja kulttuurien tuntemus" ja "viestintä- ja mediaosaaminen" tarjoavat näkökulmia kurssin aiheiden käsittelyyn. Opiskelijat valmistavat valitsemastaan aiheesta laajahkon tuotoksen ja esittelevät sen. Tavoitteena on ymmärtää ja kriittisesti tulkita erilaisten tiedotusvälineiden kautta tulleita viestejä. Kurssilla voidaan hyödyntää oppilaiden saamia kokemuksia eri kulttuureista.

VEA6. Tiede, talous ja tekniikka (p)

Kurssilla painotetaan vaativan kieliaineksen ymmärtämistä. Aiheina ovat eri tieteenalat, tekniikan saavutukset, viestinnän eri muodot ja talouselämä. Aihekokonaisuus "teknologia ja yhteiskunta" korostuu kurssin aiheiden käsittelyssä. Ohjataan opiskelijoita ymmärtämään teknologian merkitystä ja sovelluksia nyky-yhteiskunnassamme. Jatketaan lukemisstrategioiden harjoittelua ja hiotaan kirjallista ilmaisua kirjoittamalla erilaisiin tarkoituksiin sopivia tekstejä.

SYVENTÄVÄT KURSSIT

VEA7. Puhu ja ymmärrä paremmin (sy)

Kurssilla harjoitellaan venäjän puhumista erityyppisissä keskustelutilanteissa (arkielämään liittyvät aiheet, ajankohtaiset tapahtumat jne.) Samalla kerrataan aikaisempien kurssien sisältöjä yo-kirjoituksia silmällä pitäen. Kurssiin kuuluu valtakunnallinen suullinen koe, josta saa erillisen todistuksen yo-todistuksen liitteenä.

VEA8. Yhteinen maailma ja kansainvälistyminen (sy)

Aihealueita ovat yleismaailmalliset kehityslinjat, ajankohtaiset tapahtumat maailmalla, kotimaassa sekä omalla asuinseudulla ja erilaisiin maailmankuviin liittyvät aiheet. Kansainvälistyvän maailman täysvaltaisina jäseninä oppilaat voivat myös halutessaan osallistua erilaisiin koulukohtaisiin kansainvälisiin projekteihin. Painopiste on vaativien tekstien, rakenteiden ja kuunteluiden harjoittamisessa.

- B3-oppimäärä, lukiossa alkava venäjä

	1.vuonna	2.vuonna	3.vuonna	milloin tahansa
VED	1, 2, 3	4, 5	6, 7	

Kaikki kurssit ovat syventäviä. Kurssit suoritetaan pääsääntöisesti numerojärjestyksessä. Ylioppilaskirjoituksiin valmistautuville viimeisten kurssien suorittaminen on tärkeää, koska niillä painopiste on vaativien tekstien, rakenteiden ja kuunteluiden harjoittamisessa. Kurssit voi suorittaa itsenäisesti poikkeustapauksissa. Arviointi perustuu kielitaidon kaikkiin osa-alueisiin.

VED1/VEB31. Hyvää päivää, hauska tutustua (sy)

Kurssilla opiskellaan perusvuorovaikutukseen liittyvää kieltä, kuten tervehtiminen, hyvästely ja esittäytyminen. Harjoitellaan kertomaan perusasioita itsestä ja kysymään vastaavia asioita keskustelukumppanilta. Aihepiirit kattavat myös perheen ja lähimmät ihmissuhteet, ja kurssilla opitaan selviytymään yksinkertaisista arkipäivän viestintätilanteista. Kurssilla painotetaan puheviestintää. Opitaan ääntämisen perusteet ja tutustutaan kielen alkeisiin ja peruspiirteisiin.

VED2/VEB32. Näin asiat hoituvat (sy)

Kurssin aihepiirejä ovat suku, ystävät ja muut ihmissuhteet sekä elämään liittyvät rutiinit. Kurssilla harjoitetaan selviytymistä erilaisissa jokapäiväisissä kielenkäyttötilanteissa kuten ostoksilla ja käytettäessä esimerkiksi pankki-, posti-, lääkäri-, liikenne-, majoitus- ja ateriointipalveluita. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista. Tavoitteena on eri kielenkäyttötilanteiden mukaisen puheen ymmärtäminen ja luonteva oma ilmaisu.

VED3/VEB33. Vapaa-aika ja harrastukset (sy)

Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin ja niiden yhteydessä käytettäviin palveluihin. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista, muun muassa mielipiteen ilmaisemista ja laajennetaan kielen perusrakenteiden tuntemusta. Tavoitteena on oppia kysymään ja kertomaan harrastuksista ja esimerkiksi urheilijan arkipäivään liittyvistä asioista.

VED4/VEB34. Meillä ja muualla (sy)

Kurssin aihepiireinä ovat oman maan ja kohdekielisten maiden ihmiset, maantiede, historia, nähtävyydet ja lomanviettomahdollisuudet. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista ja vahvistetaan perusrakenteiden hallintaa. Kirjoittamistaitoa harjoitellaan yksinkertaisten viestinnällisten tehtävien avulla. Tavoitteena on oppia kertomaan omasta paikakunnasta ja omasta maasta esimerkiksi pääkaupungin nähtävyyksistä.

VED5/VEB35. Ennen ja nyt (sy)

Kurssilla tarkastellaan elämää ennen ja nyt sekä yksilön että yhteiskunnan kannalta. Aiheina ovat esimerkiksi terveys ja hyvinvointi. Kurssilla painotetaan puheviestintää ja vahvistetaan perusrakenteiden hallintaa. Kirjoittamistaitoa harjoitellaan viestinnällisten tehtävien avulla. Kurssin tavoitteena on oppia kertomaan menneestä ja nykyhetkestä yksilön kannalta ja osata vertailla elämää ennen ja nyt sekä hyvinvointiin ja terveyteen liittyviä asioita.

VED6/VEB36. Opiskelu ja tulevaisuudensuunnitelmat (sy)

Kurssin aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin. Kurssilla harjoitellaan kyseisiin aihepiireihin liittyvää suullista ja kirjallista viestintää, kuten omien toiveiden ja suunnitelmien kuvailua. Kurssin tavoitteena on oppia keskustelemaan pienimuotoisesti nuorten vaikuttamismahdollisuuksista meillä ja muualla.

VED7/VEB37. Kulttuuri (sy)

Kurssin aihepiireinä voivat olla esimerkiksi kohdekulttuurin kuvataide, kirjallisuus, musiikki, elokuva, teatteri tai urheilu. Kurssilla harjoitellaan kielitaidon kaikkia alueita. Kurssilla keskustellaan esimerkiksi hyvän urheilijan ominaisuuksista. Vaativat tekstit ja kuullunymmärtämisharjoitukset ovat kurssin keskeisiä asioita. Tavoitteena on myös oppia kuvailemaan kulttuurin erityispiirteitä.

VED8/VEB38. Yhteinen maailma ja kansainvälistyminen (sy)

Lähtökohtana ovat esimerkiksi oman maan ja kohdemaiden yhteiskuntien toimintaan sekä maapallon nykytilaan ja tulevaisuuden näkymiin liittyvät yleistajuiset tekstit, myös mediatekstit. Kurssilla painotetaan tekstin ymmärtämistä ja kuvausten ja yksinkertaisten selostusten laatimista suullisesti ja kirjallisesti. Kurssin tavoitteena on oppia keskustelemaan jokaisen omasta vastuusta ympäristön suojelussa ja yhteisen hyvän edistämisessä. Vaativat tekstit ja kuullunymmärtämisharjoitukset ovat kurssin keskeisiä asioita.

ESPANJA

- B3 – oppimäärä, lukiossa alkava espanja

	1.vuonna	2.vuonna	3.vuonna	milloin tahansa
EAD	1, 2, 3	4, 5, 6, 7	8	

Espanjan kurssit on suoritettava numerojärjestyksessä, sillä edellisen kurssilla opiskeltu aines on pohjana seuraavalle kurssille. Mikäli haluat suorittaa kurssin itsenäisesti, ota yhteyttä kurssin opettajaan jakson alussa, jotta saat ohjeet kurssin suorittamiseksi. Ei ole suotavaa suorittaa kahta peräkkäistä kurssia itsenäisesti.

EAD1/EAB31. Hyvää päivää, hauska tutustua (sy)

Kurssilla opiskellaan perusvuorovaikutukseen liittyvää kieltä, kuten tervehtiminen, hyvästely ja esittäytyminen. Aihepiirit kattavat myös perheen ja lähimmät ihmissuhteet, ja kurssilla opitaan selviytymään yksinkertaisista arkipäivän viestintätilanteista. Kurssilla painotetaan puheviestintää. Opitaan ääntämisen perusteet ja tutustutaan kielen alkeisiin ja peruspiirteisiin.

EAD2/EAB32. Näin asiat hoituvat (sy)

Kurssin aihepiirejä ovat suku, ystävät ja muut ihmissuhteet sekä elämään liittyvät rutiinit. Kurssilla harjoitetaan selviytymistä erilaisissa jokapäiväisissä kielenkäyttötilanteissa kuten ostoksilla ja käytettäessä esimerkiksi pankki-, posti-, majoitus- ja ateriointipalveluita. Kurssilla painotetaan puheenymmärtämistä ja puhumista. Tavoitteena on eri kielenkäyttötilanteiden mukaisen puheen ymmärtäminen ja luonteva oma ilmaisu.

EAD3/EAB33. Vapaa-aika ja harrastukset (sy)

Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin ja niiden yhteydessä käytettäviin palveluihin. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista, muun muassa mielipiteen ilmaisemista ja laajennetaan kielen perusrakenteiden tuntemusta. Tavoitteena on oppia kysymään ja kertomaan harrastuksista.

EAD4/EAB34. Meillä ja muualla (sy)

Kurssin aihepiireinä ovat oman maan ja kohdekielisten maiden ihmiset, maantiede, historia, nähtävyydet ja lomanviettomahdollisuudet. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista ja vahvistetaan perusrakenteiden hallintaa. Kirjoittamistaitoa harjoitellaan yksinkertaisten viestinnällisten tehtävien avulla. Tavoitteena on oppia kertomaan omasta paikakunnasta ja omasta maasta, esimerkiksi pääkaupungin nähtävyyksistä.

EAD5/EAB35. Ennen ja nyt (sy)

Kurssilla tarkastellaan elämää ennen ja nyt sekä yksilön että yhteiskunnan kannalta. Aiheina ovat esimerkiksi terveys ja hyvinvointi. Kurssilla painotetaan puheviestintää ja vahvistetaan perusrakenteiden hallintaa. Kirjoittamistaitoa harjoitellaan viestinnällisten tehtävien avulla. Kurssin tavoitteena on oppia kertomaan menneestä ja nykyhetkestä yksilön kannalta ja osata vertailla elämää ennen ja nyt sekä hyvinvointiin ja terveyteen liittyviä asioita.

EAD6/EAB36. Opiskelu ja tulevaisuudensuunnitelmat (sy)

Kurssin aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin. Kurssilla harjoitellaan kyseisiin aihepiireihin liittyvää suullista ja kirjallista viestintää, kuten omien toiveiden ja suunnitelmien kuvailua. Kurssin tavoitteena on oppia keskustelemaan pienimuotoisesti nuorten vaikuttamismahdollisuuksista meillä ja muualla.

EAD7/EAB37. Kulttuuri (sy)

Kurssin aihepiireinä voivat olla esimerkiksi kohdekulttuurin kuvataide, kirjallisuus, musiikki, elokuva, teatteri tai urheilu. Kurssilla harjoitellaan kielitaidon kaikkia alueita. Kurssilla keskustellaan esimerkiksi hyvän urheilijan ominaisuuksista. Vaativat tekstit ja kuullunymmärtämisharjoitukset ovat kurssin keskeisiä asioita. Tavoitteena on myös oppia kuvailemaan kulttuurin erityispiirteitä.

EAD8/EAB38. Yhteinen maailma ja kansainvälistyminen (sy)

Lähtökohtana ovat esimerkiksi oman maan ja kohdemaiden yhteiskuntien toimintaan sekä maapallon nykytilaan ja tulevaisuuden näkymiin liittyvät yleistajuiset tekstit, myös mediatekstit. Kurssilla painotetaan tekstin ymmärtämistä ja kuvausten ja yksinkertaisten selostusten laatimista suullisesti ja kirjallisesti.

Kurssin tavoitteena on oppia keskustelemaan jokaisen omasta vastuusta ympäristön suojelussa ja yhteisen hyvän edistämisessä. Vaativat tekstit ja kuullunymmärtämisharjoitukset ovat kurssin keskeisiä asioita.

ITALIA

- B3-oppimäärä, lukiossa alkava italia

	1.vuonna	2.vuonna	3.vuonna	milloin tahansa
IAD	1, 2, 3	4, 5, 6	7, 8	

IAD1/IAB31. Hyvää päivää, hauska tutustua (sy)

Kurssilla opiskellaan perusvuorovaikutukseen liittyvää kieltä, kuten tervehtiminen, hyvästely ja esittäytyminen. Harjoitellaan kertomaan perusasioita itsestä ja kysymään vastaavia asioita keskustelukumppanilta. Aihepiirit kattavat myös perheen ja lähimmät ihmissuhteet, ja kurssilla opitaan selviytymään yksinkertaisista arkipäivän viestintätilanteista. Kurssilla painotetaan puheviestintää. Opitaan ääntämisen perusteet ja tutustutaan kielen alkeisiin ja peruspiirteisiin.

IAD2/IAB32. Näin asiat hoituvat (sy)

Kurssin aihepiirejä ovat suku, ystävät ja muut ihmissuhteet sekä elämään liittyvät rutiinit. Kurssilla harjoitetaan selviytymistä erilaisissa jokapäiväisissä kielenkäyttötilanteissa kuten ostoksilla ja käytettäessä esimerkiksi pankki-, posti-, lääkäri-, liikenne-, majoitus- ja ateriointipalveluita. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista. Tavoitteena on eri kielenkäyttötilanteiden mukaisen puheen ymmärtäminen ja luonteva oma ilmaisu.

IAD3/IAB33. Vapaa-aika ja harrastukset (sy)

Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin ja niiden yhteydessä käytettäviin palveluihin. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista, muun muassa mielipiteen ilmaisemista ja laajennetaan kielen perusrakenteiden tuntemusta. Tavoitteena on oppia kysymään ja kertomaan harrastuksista ja esimerkiksi urheilijan arkipäivään liittyvistä asioista.

IAD4/IAB34. Meillä ja muualla (sy)

Kurssin aihepiireinä ovat oman maan ja kohdekielisten maiden ihmiset, maantiede, historia, nähtävyydet ja lomanviettomahdollisuudet. Kurssilla painotetaan puheen ymmärtämistä ja puhumista ja vahvistetaan perusrakenteiden hallintaa. Kirjoittamistaitoa harjoitellaan yksinkertaisten viestinnällisten tehtävien avulla. Tavoitteena on oppia kertomaan omasta paikkakunnasta ja omasta maasta esimerkiksi pääkaupungin nähtävyyksistä.

IAD5/IAB35. Ennen ja nyt (sy)

Kurssilla tarkastellaan elämää ennen ja nyt sekä yksilön että yhteiskunnan kannalta. Aiheina ovat esimerkiksi terveys ja hyvinvointi. Kurssilla painotetaan puheviestintää ja vahvistetaan perusrakenteiden hallintaa. Kirjoittamistaitoa harjoitellaan viestinnällisten tehtävien avulla. Kurssin tavoitteena on oppia kertomaan menneestä ja nykyhetkestä yksilön kannalta ja osata vertailla elämää ennen ja nyt sekä hyvinvointiin ja terveyteen liittyviä asioita.

IAD6/IAB36. Opiskelu ja tulevaisuudensuunnitelmat (sy)

Kurssin aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin. Kurssilla harjoitellaan kyseisiin aihepiireihin liittyvää suullista ja kirjallista viestintää, kuten omien toiveiden ja suunnitelmien kuvailua. Kurssin tavoitteena on oppia keskustelemaan pienimuotoisesti nuorten vaikuttamismahdollisuuksista meillä ja muualla.

IAD7/IAB37. Kulttuuri (sy)

Kurssin aihepiireinä voivat olla esimerkiksi kohdekulttuurin kuvataide, kirjallisuus, musiikki, elokuva, teatteri tai urheilu. Kurssilla harjoitellaan kielitaidon kaikkia alueita. Kurssilla keskustellaan esimerkiksi hyvän urheilijan ominaisuuksista. Vaativat tekstit ja kuullunymmärtämisharjoitukset ovat kurssin keskeisiä asioita. Tavoitteena on myös oppia kuvailemaan kulttuurin erityispiirteitä.

LATINA

- B3 – oppimäärä, lukiossa alkava latina

	1.vuonna	2.vuonna	3.vuonna	milloin tahansa
LAD				1

Latinan kielen opetus antaa opiskelijalle sellaisia välineitä, että hän pystyy tutustumaan Rooman kirjallisuuteen ja kreikkalais-roomalaiseen kulttuuriin sekä oppii tiedostamaan ja ymmärtämään antiikista periytyviä aineksia eurooppalaisissa kielissä ja Euroopan kulttuureissa. Opetus antaa opiskelijoille latinan kielen jatko-opintoihin tarvittavat valmiudet.

Opetuksen tavoitteena on, että opiskelija

- pystyy apuvälineiden avulla ymmärtämään muokattua/helppoa autenttista tekstiä
- pystyy käyttämään kieltä opiskelemaisensa kieliaineen rajoissa
- tuntee kreikkalais-roomalaisen maailman historiaa, kulttuuria ja mytologiaa,
- tiedostaa latinan kielen merkityksen eurooppalaisten kielten kehitykselle
- osaa tehdä havaintoja latinan kielen vaikutuksesta osaamiinsa tai opiskeleminiinsa kieliin
- tiedostaa kreikkalais-roomalaisen kulttuuriperinnön merkityksen eurooppalaiselle kulttuurille
- osaa tehdä huomioita kreikkalais-roomalaisen kulttuurin vaikutuksista eurooppalaiseen ja suomalaiseen kulttuuriin.

Opiskelumenetelmät: Koska tavoitteena on lähinnä latinankielisten tekstien ymmärtäminen, pääpaino on passiivisen sanaston laajentamisessa, sanamuotojen ja rakenteiden ymmärtämisessä, siis kääntämisessä ja jossain määrin kielen tuottamisessa.

Arviointi: Osaamista arvioidaan opetuksen tavoitteiden mukaan, kuitenkin niin että pääpaino on tekstien ymmärtämisellä.

B3-oppimäärässä keskeinen muoto-oppi opiskellaan neljän ensimmäisen kurssin aikana ja muoto-opin tuntemusta syvennetään seuraavilla kursseilla. Neljän ensimmäisen kurssin aikana opiskellaan myös pääpiirteet sijamuotojen, aikamuotojen ja modusten käytöstä ja lauseenvastikkeista. Lauseopin tuntemusta syvennetään seuraavilla kursseilla. Ensimmäisillä kursseilla harjoitellaan sanakirjan käyttöä. Muoto- ja lauseopin tuntemusta laajennetaan opiskelun edetessä siten, että opiskelija saavuttaa niissä sellaisen hallinnan, että hän pystyy ymmärtämään latinankielistä tekstiä tavoitteiden mukaisesti. Kaikilla kursseilla opiskelijoita ohjataan vertaamaan antiikin ajan erilaisia ilmiöitä nykyajan vastaaviin sekä tekemään huomioita kreikkalais-roomalaisen kulttuurin vaikutuksista nykyisiin kulttuureihin ja latinan vaikutuksesta nykykieliin.

LAD1/LAB31. Ikkunat auki antiikkiin (sy)

Antiikin Italiaa ja roomalaisia sekä latinan kieltä lähestytään nykyajan näkökulmasta. Perehdytään latinan kielen vaiheisiin.

LAD2/LAB32. Antiikin elämää (sy)

Tutustutaan yksityiseen ja julkiseen elämään sekä työntekoon antiikin aikaisessa kaupungissa.

LAD3/LAB33. Tietoa, taitoa ja taruperintöä (sy)

Tutustutaan roomalaisten harrastuksiin, roomalaisnuorten kasvatukseen ja koulunkäyntiin sekä antiikin kreikkalais-roomalaiseen tarustoon.

LAD4/LAB34. Rooman historian vaiheita (sy)

Tutustutaan pääpiirteittäin Rooman varhaishistoriaan ja siihen liittyviin taruihin, Rooman historian käännekohtiin ja Rooman kehittymiseen maailmanvallaksi.

LAD5/LAB35. Roomalaisia suurmiehiä (sy)

Tutustutaan joihinkin Rooman historian kannalta merkittäviin henkilöihin.

LAD6/LAB36. Kulttuuriperintömme (sy)

Tutustutaan antiikin kulttuurin eri alueisiin ja tarkastellaan niiden merkitystä kulttuuriperin-
nössämme.

LAD7/LAB37. Viestejä menneisyydestä (sy)

Tarkastellaan antiikin kirjallisuuteen liittyviä tekstejä viestinnän näkökulmasta. Tutkitaan, mitä tekstit voivat kertoa roomalaisten elämästä ja suhtautumisesta elämän eri ilmiöihin.

LAD8/LAB38. Latinaa kautta vuosisatojen (sy)

Tutkitaan muokattujen tekstien ja helppojen autenttisten tekstinäytteiden avulla, miten latinaa on käytetty eri aikoina myöhäisantiikista meidän päiviimme asti.

MATEMATIIKKA, PITKÄ OPPIMÄÄRÄ

	1.vuonna	2.vuonna	3.vuonna	milloin tahansa
MAA	1, 2, 3, 4, 5 tai 20, 1, 2, 3, 4 + 11	6, 7, 8, 9, 10 5, 6, 7, 8, 9	10 + 12 + 13 + 14 (pakollinen kaikille kirjoit- tajille)	6 (1-4 jälkeen) 11 (mieluiten 1.vuonna)

Pakollisten kurssien suorittaminen:

Kurssit suoritetaan numerojärjestyksessä. Poikkeuksena kurssi MAA20, Johdantokurssi, joka suoritetaan ennen muita pitkän matematiikan kursseja. MAA6- kurssi voidaan suorittaa milloin tahansa kurssien MAA1-MAA4 jälkeen.

Syventävien kurssien suorittaminen:

Lukuteoria ja logiikka voidaan suorittaa milloin vain kurssien MAA1 ja MAA2 jälkeen. Ennen kursseja Numeerisia ja algebrallisia menetelmiä tai Differentiaali- ja integraalilaskennan jatkokurssi, suoritetaan pakolliset kurssit Derivaatta ja Integraalilaskenta.

Soveltavien kurssien suorittaminen:

Pitkän matematiikan kertauskurssi on kirjoituksiin osallistuville välttämätön. Ylioppilaskirjoitusten tehtävät laaditaan pakollisten ja syventävien kurssien mukaan.

Laskupaja (LAPA)

Matematiikan laskupaja (LAPA) on tarkoitettu opiskelijoille, jotka haluavat kerrata jo suoritettua kurssia tai korottaa jo saatua arvosanaa. Myös kaikista matematiikan itsenäisistä suorituksista sovitaan laskupajaa pitävän opettajan kanssa. Kurssin ajankohta näkyy kurssitarjottimessa (5-tai 7-tunti) ja sille ilmoittaudutaan normaalisti. Kurssin päätyttyä on loppukoe koeviikolla. Laskupajaa ei lasketa opiskelijan kurssikertymään.

Laskupajaan voi myös tulla aina tarpeen vaatiessa laskemaan kotitehtäviä, kysymään apua epäselväksi jääneeseen asiaan tai keskustelemaan opintosuunnitelmiin liittyvistä asioista. Tällöin kurssille ei tarvitse erikseen ilmoittautua. Lisätietoja saa matematiikan opettajilta.

OPPIMÄÄRÄN VAIHTAMINEN

Pitkän matematiikan oppimäärää vaihdettaessa lyhyeen kurssien hyväksi luku suoritetaan seuraavasti:

MAA1 -> MAB1

MAA3 -> MAB2

MAA6 -> MAB5

MAA7 -> MAB4

MAA8 -> MAB3

PAKOLLISET KURSSIT

MAA1. Funktiot ja yhtälöt (p)

Kurssin tavoitteena on kerrata ja vahvistaa peruskoulussa opittuja laskurutiineja, harjaannuttaa opiskelija käyttämään matemaattisia menetelmiä ongelmien ratkaisussa sekä syventää kuvaa funktiosta. Kurssi muodostaa yhdessä kurssin *Polynomifunktiot* (MAA2) kanssa perustan lukion pitkän matematiikan opinnoille.

MAA2. Polynomifunktiot (p)

Kurssin tavoitteina on oppia käsittelemään polynomifunktioita ja ratkaisemaan polynomiyh-tälöitä ja – epäyhtälöitä. Ongelmanratkaisutaitoa kehitetään edelleen matemaattisten mallien avulla.

MAA3. Geometria (p)

Kurssin tavoitteina on esitellä tavallisimmat geometriset lainalaisuudet, kuviot ja kappaleet sekä parantaa visuaalista hahmotuskykyä sekä kaksi- että kolmiulotteisissa tilanteissa.

MAA4. Analyttinen geometria (p)

Kurssin tavoitteena on geometrysten ja algebrallisten käsitteiden välisten yhteyksien luomi-nen.

MAA5. Vektorit (p)

Kurssin tavoitteina on perehtyä vektorien perusominaisuuksiin ja vektorilaskennan perustei-siin. Tutkitaan kuvioiden ominaisuuksia vektoreiden avulla ja käytetään vektoreita muutoin-kin erilaisissa yhteyksissä.

MAA6. Todennäköisyys ja tilastot (p)

Kurssin tavoitteena on antaa oppilaille valmiudet havainnollistaa diskreettejä ja jatkuvia tilas-tollisia jakaumia. Määritetään ja tulkitaan näiden jakaumien tunnuslukuja. Lisäksi perehdy-tään todennäköisyyden käsitteeseen ja laskusääntöihin.

MAA7. Derivaatta (p)

Kurssin tavoitteina on omaksua havainnollinen käsitys funktion raja-arvosta, jatkuvuudesta ja derivaatasta.

MAA8. Juuri- ja logaritmifunktiot (p)

Kurssin tavoitteina on perehtyä juuri-, eksponentti-, ja logaritmifunktioiden ominaisuuksiin sekä ratkaista niihin liittyviä yhtälöitä. Lisäksi näitä funktioita tutkitaan derivaatan avulla.

MAA9. Trigonometriset funktiot ja lukujonot (p)

Kurssin tavoitteina on tutkia trigonometrisia funktioita yksikköympyrän symmetrioiden avul-la, derivoida näitä funktioita sekä ratkaista trigonometrisia yhtälöitä. Lisäksi opitaan lukujo-non käsite ja ratkaistaan käytännön ongelmia aritmeettisen ja geometrisen jonon ja summien avulla.

MAA10. Integraalilaskenta (p)

Kurssin tavoitteina on tutustua integraalin käsitteeseen sekä määrätyn integraalin pinta-ala tulkintaan. Lisäksi perehdytään integraalilaskennan sovelluksiin.

SYVENTÄVÄT KURSSIT

MAA11. Lukuteoria ja logiikka (sy)

Kurssin tavoitteina on tutustuttaa opiskelija mm. logiikkaan, oppiin virheettömästä päättelys-tä sekä erilaisiin matemaattisiin todistusmenetelmiin. Lisäksi perehdytään lukuteorian perus-käsitteisiin, alkulukujen ominaisuuksiin ja kokonaislukujen jaollisuuteen. Lukuteoriaa ja lo-giikkaa sovelletaan mm. digitaalitekniikassa. Opitaan, että matematiikka on ollut merkittä-vässä asemassa tieteenä kulttuurien kehityksessä.

MAA12. Numeerisia ja algebrallisia menetelmiä (sy)

Kurssin tavoitteina on oppia ratkaisemaan yhtälöitä numeerisesti erilaisilla algoritmeilla sekä oppia absoluuttisen ja suhteellisen virheen käsitteet. Lisäksi tutkitaan polynomien jaollisuutta ja tekijöihin jakoa.

MAA13. Differentiaali- ja integraalilaskennan jatkokurssi (sy)

Kurssin tavoitteina on syventää differentiaali- ja integraalilaskennan teoreettisten perusteiden tuntemusta sekä täydentää integraalilaskennan taitoja ja soveltaa niitä. Lisäksi tutkitaan lukujonon raja-arvoa, sarjoja ja summia.

SOVELTAVAT KURSSIT

MAA14. Pitkän matematiikan kertauskurssi (so)

Kurssilla kerrataan pitkän matematiikan oppimäärän keskeiset sisällöt ja opetellaan vastaamaan ylioppilaskirjoitusten matematiikan koetehtäviin. Tavoitteena on mahdollisimman hyvä menestyminen ylioppilaskirjoituksissa.

MAA16. Talousmatematiikka (so)

Kurssin tavoitteena on perehtyä talousmatematiikan perusteisiin. Lisäksi tutustutaan kaup-pakorkeakoulun pääsykokeen matematiikan tehtäviin ja perehdytään näihin vaadittavaan talousmatematiikan teoriaan.

MAA20. Johdantokurssi lukion pitkään matematiikkaan (so)

Kurssilla kerrataan keskeisiä peruskoulussa opittuja matematiikan taitoja, joiden hallinta on välttämätöntä lukion pitkän matematiikan opiskelussa.

MATEMATIIKKA, LYHYT OPPIMÄÄRÄ

	1.vuonna	2.vuonna	3.vuonna	milloin tahansa
MAB	MAA20=1,2,3	4,5,7	6,8,9	

Kurssien valinta ja suoritusjärjestys

1) Mikäli aiot osallistua lyhyen matematiikan ylioppilaskokeeseen, valitse ehdottomasti kaikki pakolliset kurssit (MAB1-MAB6) sekä soveltava kurssi MAB9 (kertauskurssi). Ylioppilaskokeiden tehtävät laaditaan pakollisten ja syventävien kurssien mukaan, joten myös syventävät kurssit MAB7 ja MAB8 ovat suositeltavia.

2) Pakolliset kurssit suoritetaan pääsääntöisesti numerojärjestyksessä. Jotkut muutkin järjestykset ovat mahdollisia. Seuraavasta näet, mitä kurssit ovat minimiedellytyksenä tietyn kurssin suorittamiseksi.

MAB1-kurssi ensimmäisenä

Ennen MAB2-kurssia käytävä MAB1

Ennen MAB3-kurssia käytävä MAB1

Ennen MAB4-kurssia käytävä MAB1, MAB2 ja MAB3

Ennen MAB5-kurssia käytävä MAB1

Ennen MAB6-kurssia käytävä MAB1 ja MAB3

3) Mikäli matematiikan arvosanojen joukossa on enemmän kuin yksi 4, O tai H, on opiskelija velvollinen neuvottelemaan aineenopettajan kanssa etenemissuunnitelman selvittämiseksi.

4) Syventävät ja soveltavat kurssit: Pakollisten kurssien jälkeen.

MAB9 (Kertauskurssi): Kaikille kirjoittajille, mielellään juuri ennen kirjoituksia.

MAB7 (Talousmatematiikka): Suositellaan niille opiskelijoille, jotka suuntautuvat talouselämään ja/tai valmistautuvat yo-kirjoituksiin

MAA16 (Pitkän matematiikan talousmatematiikka): Kurssilla käsitellään mm. kauppakorkeakoulun pääsykoetehtäviä.

MAB8 (Matemaattisia malleja III): Suositellaan niille opiskelijoille, jotka suuntautuvat teknille aloille ja/tai valmistautuvat yo-kirjoituksiin

Itsenäinen opiskelu

Lyhyen matematiikan kurssija (kertauskurssia lukuun ottamatta) on mahdollisuus suorittaa itsenäisesti, jos opiskelijan tiedot ja taidot aikaisempien suoritusten perusteella ovat riittävät. Itsenäiseen opiskeluun kuuluu loppukokeen lisäksi tehtäviä, joista on neuvoteltava kurssin ensimmäisellä viikolla itsenäisestä opiskelusta vastaavan opettajan kanssa. Kurssikokeen opiskelija suorittaa sillä jaksolla pidettävän ko. kurssin loppukokeessa. Jos opiskelija saa kokeesta arvosanan 4, kurssi katsotaan hylätyksi (H) ja opiskelija ohjataan käymään kurssi normaalisti.

Kurssien arviointi

Arviointi tehdään loppukokeen perusteella ja tuntiaktiivisuus voidaan ottaa huomioon. Kurkseista MAB1-MAB8 annetaan numeroarvosana ja kurssista MAB9 suoritusmerkintä. Opettaja kertoo kurssinsa arvosteluperusteet jakson aloituspäivänä.

Laskupaja (LAPA)

Matematiikan laskupaja (LAPA) on tarkoitettu opiskelijoille, jotka haluavat kerrata jo suoritettua kurssia tai korottaa jo saatua arvosanaa. Myös kaikista matematiikan itsenäisistä suorituksista sovitaan laskupajaa pitävän opettajan kanssa. Kurssin ajankohta näkyy kurssitarjot-

timessa (5-tai 7-tunti) ja sille ilmoitaudutaan normaalisti. Kurssin päätyttyä on loppukoe koeviikolla. Laskupajaa ei lasketa opiskelijan kurssikertymään.

Laskupajaan voi myös tulla aina tarpeen vaatiessa laskemaan kotitehtäviä, kysymään apua epäselväksi jääneeseen asiaan tai keskustelemaan opintosuunnitelmiin liittyvistä asioista. Tällöin kurssille ei tarvitse erikseen ilmoittautua. Lisätietoja saa matematiikan opettajilta.

PAKOLLISET KURSSIT

MAB1. Lausekkeet ja yhtälöt (p)

Kurssilla käsitellään suureiden välistä lineaarista riippuvuutta ja verrannollisuutta sekä tutustutaan toisen asteen polynomifunktioon. Tavoitteena on oppia muotoilemaan ongelma yhtälöiksi ja ratkaisemaan ensimmäisen ja toisen asteen yhtälöitä algebrallisesti ja graafisesti.

MAB2. Geometria (p)

Kurssilla käsitellään tasogeometrian ja avaruusgeometrian ongelmia. Aiheina esimerkiksi yksikkömuunnokset, kuvioden yhdenmuotoisuus, suorakulmaisen kolmion trigonometria, Pythagoraan lause, kuvioden ja kappaleiden pinta-alan ja tilavuuden määrittäminen sekä geometrian menetelmien käyttö koordinaatistossa

MAB3. Matemaattisia malleja I (p)

Kurssilla opitaan näkemään reaali maailman ilmiöissä säännönmukaisuuksia ja riippuvuuksia ja kuvaamaan niitä matemaattisilla malleilla. Käsitellään lineaarisen ja eksponentiaalisen mallin soveltaminen, potenssiyhtälön ratkaiseminen ja eksponenttiyhtälön ratkaiseminen logaritmin avulla

MAB4. Matemaattinen analyysi (p)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii tutkimaan funktion muutosnopeutta graafisin ja numeerisin menetelmin sekä ymmärtää derivaatan käsitteen muutosnopeuden mittana. Kurssilla keskitytään polynomifunktion kulun tutkimiseen derivaatan avulla, funktion paikallisen maksimin ja minimin sekä suurimman ja pienimmän arvon määrittämiseen. Tutustutaan taloudellisiin ja geometrisiin ääriarvosovelluksiin.

MAB5. Tilastot ja todennäköisyys (p)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija harjaantuu käsittelemään ja tulkitsemaan tilastollisia aineistoja, tutustuu laskinten käyttöön tilastotehtävissä sekä perehtyy todennäköisyyslaskennan perusteisiin.

MAB6. Matemaattisia malleja II (p)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija varmentaa ja täydentää funktioiden tuntemustaan ja yhtälöiden ratkaisutaitojaan, osaa ratkaista käytännön tilanteisiin liittyviä lineaarisia optimointitehtäviä, ymmärtää lukujonon käsitteen ratkaisee käytännön ongelmia aritmeettisen ja geometrisen jonon ja summan avulla

SYVENTÄVÄT KURSSIT

MAB7. Talousmatematiikka (sy) KATSO MYÖS MAA16!!

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii ymmärtämään talouselämässä käytettyjä käsitteitä, saa matemaattisia valmiuksia oman taloutensa suunnitteluun, saa laskennallisen pohjan yrittäjyyden ja taloustiedon opiskeluun sekä osaa soveltaa tilastollisia menetelmiä aineistojen käsittelyyn. Näitä taitoja opiskellaan suorittamalla indeksi-, kustannus-, rahaliikenne-, laina-, verotus- ja muita laskelmia sekä miettimällä taloudellisiin tilanteisiin soveltuvia matemaattisia malleja lukujonojen ja summien avulla.

MAB8. Matemaattisia malleja III (sy)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija laajentaa käsitystään teknologisoituvassa yhteiskunnassa tarvittavasta matematiikasta ja saa apuneuvoja ja jaksollisten ilmiöiden matemaattiseen käsittelyyn. Keskeisiä aiheita ovat trigonometria ja vektorit. Trigonometriassa tutustutaan trigonometrinen funktioiden määrittelyyn yksikköympyrän avulla, radiaaniin, tyyppiä $f(x) = a$ olevien trigonometrinen yhtälöiden ratkaisemiseen, muotoa $f(x) = A \sin(bx)$ olevien funktioiden kuvaajiin jaksollisten ilmiöiden mallintajina. Vektorilaskennassa aiheina ovat vektorin käsite ja vektoreiden peruslaskutoimitusten periaatteet, koordinaatiston vektoreiden komponenttiesitys ja skalaaritulo sekä kaksi- ja kolmiulotteisen koordinaatiston pisteiden ja kulmien tutkiminen vektoreiden avulla

SOVELTAVAT KURSSIT

MAB9. Lyhyen matematiikan kertauskurssi (so)

Kurssilla kerrataan pakollisten kurssien keskeiset sisällöt ja valmentaudutaan yhdessä suoriutumaan yo-kirjoituksista mahdollisimman hyvin. Tunneilla käsitellään runsaasti vanhoja ylioppilastehtäviä, tutustutaan perusteellisesti yo-tutkintolautakunnan vaatimuksiin ja harjoitellaan tehtävien täydellisen suorittamisen tekniikkaa. Tästä syystä kurssia ei voi suorittaa itsenäisesti.

BIOLOGIA

	1.vuonna	2.vuonna	3.vuonna	milloin tahansa
BI	1, 2,(3)	2, 3, 4, 5	3, 4, 5, 6, 7	

Pakolliset kurssit (BI1, BI2) voi suorittaa valitsemassaan järjestyksessä. Pakolliset kurssit suositellaan suoritettavaksi ennen syventäviä kursseja. Poikkeuksena tähän kuitenkin se, että kurssi BI3 on mahdollista suorittaa heti kurssin BI1 jälkeen. Pakollisten kurssien jälkeen suoritusjärjestys on vapaa seuraavin poikkeuksin: kurssi BI7 vasta BI5-kurssin jälkeen ja kurssi BI6 viimeisenä, sillä se on kertausta edellisistä kursseista ja valmistaa ainereaalia varten.

Opiskelija voi suorittaa kurssin itsenäisesti neuvoteltuaan etukäteen asiasta opettajan kanssa. Kursseja BI2, BI4 ja BI5 ei kuitenkaan suositella itsenäisesti suoritettaviksi. Myöskään kurssia BI6 ei ole mielekästä suorittaa itsenäisesti, sillä se on valmistautumista ainereaalia varten. Kurssi BI7 ei puolestaan laboratorioskurssina sovellu itsenäisesti suoritettavaksi. Kurssia BI1 tarjotaan lukuvuonna 2012–2013 itsenäisesti suoritettavana verkkokurssina (BI1.20) 3-5 jaksoissa, joten tämän kurssin itsenäinen suorittaminen on suositeltavaa tällä kurssilla.

PAKOLLISET KURSSIT

BI1. Eliömaailma (pakollinen kurssi)

Kurssilla tutustutaan mm. elämän tunnusmerkkeihin, perusedellytyksiin, eliömaailman monimuotoisuuteen ja sen luokitteluun. Kurssilla käydään läpi eliökunnan evoluutio ja sen mekanismit. Lisäksi tutustutaan luonnon toimintaan.

BI2. Solu ja perinnöllisyys (pakollinen kurssi)

Kurssilla selvitetään solun merkitystä elämän perusyksikkönä. Käydään läpi solun rakenne, toiminta ja lisääntyminen. Lisäksi kurssilla tutustutaan perinnöllisyyden perusteisiin ja sen merkitykseen evoluutiossa.

SYVENTÄVÄT KURSSIT

BI3. Ympäristöekologia (syventävä kurssi)

Kurssilla tutustutaan mm. ekologiseen tutkimukseen, biodiversiteettiin ja sen merkitykseen, ympäristöongelmiin, suomalaisiin ekosysteemeihin sekä kestävään tulevaisuuteen. Kurssilla tehdään pienimuotoinen tutkimus, joka opastaa tarkkailemaan ympäristön tilaa.

BI4. Ihmisen biologia (syventävä kurssi)

Kurssilla tarkastelun kohteena on ihminen (*Homo sapiens*) lajina: tutustutaan mm. ihmiskehon rakenteeseen ja toimintaan (anatomia ja fysiologia), ihmisen elämäntapaan sekä evoluutioon. Kurssin lopussa saatetaan päästä tutkimaan käytännössä nisäkkään (*Rattus*) elimistöä.

BI5. Bioteknologia (syventävä kurssi)

Kurssilla sukelletaan syvemmälle soluun ja geeneihin. Tutustutaan bioteknologian eri osa-alueisiin, kuten mikrobien toimintaan ja hyödyntämiseen, geenitekniikkaan ("kuinka sormellaan geenejä") sekä kasvi- ja eläinjalostukseen. Kurssilla keskustellaan myös bioteknologian eettisistä ulottuvuuksista. Aikataulun sallissa saatetaan tehdä joku geenitekniikan harjoitus-työ.

SOVELTAVAT KURSSIT

BI6. Yleisbiologiaa (soveltava kurssi)

Kurssin laajuus on syksyllä 1. jaksossa puoli (1/2) kurssia ja keväällä 3. jaksossa kokonainen (1) kurssi. Kurssilla syvennetään aikaisemmin opittua, kerrataan lukion oppimäärään kuuluvia keskeisiä teemoja opiskelijoiden toiveiden mukaan sekä pyritään luomaan entistä parempi kokonaiskuva siitä, kuinka biologian osa-alueet liittyvät toisiinsa. Kurssilla harjoitellaan paljon ylioppilaskirjoitustehtäviä ja näin valmistaudutaan ainereaaliin.

BI7. Biologian laboratorioharjoituskurssi (soveltava kurssi)

Kurssin laajuus on puoli (1/2) kurssia ja se on suunniteltu toteutettavaksi 3. jaksossa pääosin joulun jälkeen. Kurssilla tehdään erityisesti genetiikan alan laboratoriotöitä mahdollisuuksien mukaan. Suunnitelmaan kuuluu perehtyä klassiseen perinnöllisyystieteeseen risteyttämällä banaanikärpäsiä. Modernimpia genetiikan harjoituksia tehdään käyttäen työkaluina mm. geenitekniikan entsyymejä, PCR-konetta sekä elektroforeesilaitetta. Edellytyksenä on BI2- ja BI5-kurssien suorittaminen ennen tätä kurssia.

MAANTIEDE

	1.vuonna	2.vuonna	3.vuonna	milloin tahansa
GE	1, 2	2, 3, 4	3, 4, 5	

Pakolliset kurssit (GE1, GE2) voi suorittaa valitsemassaan järjestyksessä ennen syventäviä kursseja. Syventävien kurssien suoritusjärjestys on vapaa. Opiskelija voi suorittaa kurssin itsenäisesti neuvoteltuaan etukäteen asiasta opettajan kanssa. Kuitenkaan kursseja GE4 ja GE5 ei ole mielekästä suorittaa itsenäisesti, sillä GE4 on työkurssi ja GE5 on valmistautumista ainerealia varten. Kurssia GE1 tarjotaan lukuvuonna 2012–2013 itsenäisesti suoritettavana fronter-kurssina (GE1.20) jaksoissa 3 ja 4, joten tämän kurssin itsenäinen suorittaminen on suositeltavaa tällä kurssilla.

PAKOLLISET KURSSIT

GE1. Sininen planeetta (pakollinen kurssi)

Keskeistä kurssilla on oppia ymmärtämään maantieteen perusasioita kuten karttaa, maapallon pyörimisen ja kierron seurauksia, tuulten syntyä ja merkitystä, veden kiertokulkua, säätä ja ilmastoa sekä luonnonmaiseman ja pinnanmuotojen syntyä.

GE2. Yhteinen maailma (pakollinen kurssi)

Kurssilla selvitetään luonnon ja ihmisen vuorovaikutusta: vähäistä ja runsasta väestönkasvua ja väestön jakautumista epätasaisesti eri alueille, luonnonvarojen moninaisuutta ja niiden käyttöä sekä kulttuurien syntyä maantieteen ja historian pohjalta.

SYVENTÄVÄT KURSSIT

GE3. Riskien maailma (syventävä kurssi)

Kurssilla tutustutaan erilaisiin riskeihin – sekä luonnonvoimien että ihmisen toiminnan aiheuttamiin. Kurssilla opitaan ymmärtämään, ettei ihminen hallitse luontoa ja sen rajuja ilmiöitä, mutta voi yrittää varautua niihin. Tavoitteena on myös antaa valmiuksia tarkastella ihmisen toimista aiheutuvia uhkia, niiden alueellisuutta ja ratkaisumahdollisuuksia.

GE4. Aluetutkimus (syventävä kurssi)

Kurssilla tutustutaan karttaan ja pohditaan sitä, kuinka alueen luonto ja sen ihmiset ovat vaikuttaneet esimerkiksi sellaisiin seikkoihin kuten liikenne, yhteydet eri suuntiin, asutuksen jakautuminen ja palvelujen sijoittuminen. Kurssilla tutustutaan myös paikkatietojärjestelmiin. Kurssin aikana syvennytään johonkin alueeseen maantieteellisenä kokonaisuutena tekemällä alueesta tutkielma, jonka aikana opitaan kuinka tietoa hankitaan ja havainnollistetaan.

SOVELTAVAT KURSSIT

GE5. Yleismaantiedettä (soveltava kurssi)

Kurssin laajuus on syksyllä 1. jaksossa puoli (1/2) kurssia ja keväällä 3. jaksossa kokonainen (1) kurssi. Kurssilla kerrataan maantieteen oppimäärän keskeisiä teemoja ja syvennetään aiemmin opittua. Kurssilla harjoitellaan ylioppilaskirjoitustehtäviä ja valmistaudutaan aine-realia varten. Kurssin painopisteistä sovitaan opiskelijoiden kanssa yhdessä kurssin alussa

FYSIIKKA

	1.vuonna	2.vuonna	3.vuonna	milloin tahansa
FY	1, 2, 3, 4, (12)	5, 6, 7, (14, 13)	8, 9, (10, 11)	14

Fysiikassa arvioidaan opetussuunnitelman perusteissa esitettyjen kurssikohtaisten fysiikan tietojen ja niiden soveltamistaitojen saavuttamista erityisesti matemaattisia malleja käyttäen. Arvioinnin kohteena voivat olla myös tiedonkäsittelytaitojen, kokeellisen työskentelyn taitojen sekä muiden opiskelua tukevien taitojen kehittyminen, kuten fysikaalisen ongelman ratkaisuprosessin jäsennetty kuvaaminen.

Kurssien suoritusjärjestys

Kurssi edellyttää kurssit

FY1	–
FY2	FY1
FY3	FY1
FY4	FY1
FY5	FY1, FY4
FY6	FY1, FY3, FY4
FY7	FY1, FY3, FY4, FY5, FY6
FY8	FY1, FY3, FY4
FY9	FY1–FY6
FY10	FY1–FY6, FY6, FY8
FY11	FY1–FY4, FY8
FY12	FY1, FY2, FY3
FY13	FY1–FY3, FY6
FY14	–

Itsenäinen suoritus

Kursseja FY1 ja FY9 – FY14 ei ole mahdollista suorittaa itsenäisesti. Muut kurssit FY2 – FY8 on mahdollista suorittaa itsenäisesti.

Opiskelijan on haettava hyväksyntä itsenäiselle suorittamiselle ao. aineen opettajalta. Itsenäisen suorituksen tavoitteena on opiskelijan opiskelustaan ottaman oman vastuun kehittäminen sekä harjaantuminen itsenäiseen työskentelyyn. Opiskelija on itse vastuussa laatimansa opiskeluaikataulun ja työsuunnitelman noudattamisesta.

Itsenäisen suorituksen ottaa vastaan opettaja, jolla kyseinen kurssi on opetuksessa. Suoritus osoitetaan erikseen sovittavan kokeen tekemisellä ja muilla tehtävillä.

Itsenäisesti suoritetusta kurssista on saatava hyväksytty arvosana. Mikäli opiskelija ilman hyväksyttävää syytä on poissa itsenäisen suorituksen tentistä, suoritus mitätöityy eikä opiskelijan enää ole mahdollista suorittaa kyseistä kurssia itsenäisesti.

PAKOLLINEN KURSSI

FY1. Fysiikka luonnontieteenä (p)

Keskeiset sisällöt

- fysiikan merkitys historian eri vaiheissa ja nykyaikana
- aineen ja maailmankaikkeuden rakenteet ja perusvuorovaikutukset
- energian, erityisesti säteilyn, sitoutuminen ja vapautuminen luonnon ja ihmisen aikaansaamissa prosesseissa
- kokeellisuus ja mallintaminen perustana fysikaalisen tiedon rakentumisessa, mittaaminen, tulosten esittäminen ja niiden luotettavuuden arviointi
- voima liikkeen muutoksen aiheuttajana
- liikkeen kuvaamisessa tarvittavat peruskäsitteet ja liikkeen graafinen esitys

SYVENTÄVÄT KURSSIT

FY2. Lämpö (sy)

Keskeiset sisällöt

- kaasujen tilanmuutokset ja lämpölaajeneminen
- paine, hydrostaattinen paine
- kappaleiden lämpeneminen, jäähtyminen, olomuodon muutokset ja lämpöenergia
- mekaaninen energia, työ, teho ja hyötysuhde
- lämpöopin pääsäännöt, sisäenergia
- energiavarat

FY3. Aallot (sy)

Keskeiset sisällöt

- harmoninen voima ja värähdysliike
- aaltoliikkeen synty ja aaltojen eteneminen
- aaltoliikkeen interferenssi, diffraktio ja polarisoituminen
- heijastuminen, taittuminen ja kokonaisheijastuminen
- valo, peilit ja linssit
- ääni, melun terveysvaikutukset ja kovalta ääneltä suojautuminen

FY4. Liikkeen lait (sy)

Keskeiset sisällöt

- liikkeen mallit ja Newtonin lait
- etä- ja kosketusvoimat, erityisesti liikettä vastustavat voimat, noste
- liikemäärän säilyminen ja impulssiperiaate
- liike- ja potentiaalienergia sekä työperiaate
- värähdysliikkeen energia

FY5. Pyöriminen ja gravitaatio (sy)

Keskeiset sisällöt

- momentti ja tasapaino pyörimisen suhteen
- pyörimisliikkeen mallit, tasainen ja tasaisesti kiihtyvä pyörimisliike
- pyörimisen liikeyhtälö
- pyörimismäärän säilyminen
- pyörimisliikkeen energia
- ympyräliike ja ympyräliikkeen kiihtyvyys
- gravitaatio ja gravitaation alainen liike
- heittoliike ja planeettojen liike
- satelliitit ja niiden käyttö

FY6. Sähkö (sy)

Keskeiset sisällöt

- sähköpari, sähkövirran kulku metallijohteessa
- jännitteen ja sähkövirran mittaaminen
- Ohmin laki
- Joulen laki
- vastukset, vastusten kytkennät ja Kirchhoffin lait
- Coulombin laki, homogeeninen sähkökenttä ja aine sähkökentässä
- kondensaattori, kytkennät ja energia
- sähkövirran kulku puolijohteessa, esimerkkinä diodi

FY7. Sähkömagnetismi (sy)

Keskeiset sisällöt

- magneettinen voima, magneettikenttä ja aine magneettikentässä
- varattu hiukkanen homogeenisessa sähkö- ja magneettikentässä
- induktiolaki ja Lenzin laki
- induktioilmiöitä - pyörrevirrat, generaattori ja itseinduktio
- energian siirto sähkövirran avulla
- tehollisen jännitteen ja sähkövirran mittaaminen sekä impedanssin taajuusriippuvuuden määrittäminen
- värähtelypiiri ja antenni, sähkömagneettinen viestintä
- sähköturvallisuus
- energiateollisuus

FY8. Aine ja säteily (sy)

Keskeiset sisällöt

- sähkömagneettinen säteily
- röntgensäteily
- mustan kappaleen säteily
- valosähköilmiö
- säteilyn hiukkasluonne ja hiukkasten aaltoluonne
- atomimallit esimerkkinä Bohrin atomimalli
- kvantittuminen, viivaspektri, atomin energiatilat ja energiatasokaavio
- atomiytimen rakenne
- radioaktiivisuus ja säteilyturvallisuus
- massan ja energian ekvivalenssi
- ydinreaktiot ja ydinenergia
- aineen pienimmät osat ja niiden luokittelu

SOVELTAVAT KURSSIT

FY9. Fysiikan kertauskurssi (so)

Pohjatietoina edellytetään kurssien FY1 – FY5 suoritus.

Kurssilla harjoitellaan reaalikokeeseen vastaamista, kootaan yhteen eri fysiikan osa-alueet ja muodostetaan kokonaiskuva. Syvennetään eri osa-alueiden osaamista laskennallisella tasolla.

FY11. Lääketieteellinen fysiikka (so)

Tavoitteet: Kerrata fysiikan ne osa-alueet, joita yliopistojen lääke- ja eläinlääketieteelliset tiedekunnat ja farmasia-alan oppilaitokset painottavat pääsykokeissaan.

Keskeiset sisällöt:

- mekaniikka
- kerrataan aihealueita, jotka useimmin esiintyvät lääketieteellisten alojen pääsykokeissa
- opetellaan ratkaisemaan lääketieteellisten alojen pääsykoetehtäviä

FY12. Kokeellinen fysiikka 1 (so)

Kurssilla tutkitaan kokeellisesti ilmiöitä fysiikan eri osa-alueilta ja opetellaan raportoimaan tehty koe ja kokeen tulokset. Kurssi voi sisältää mahdollisuuksien mukaan vierailuja ja ekskursioita erilaisiin tutkimus- ja teollisuuslaitoksiin.

Tavoitteena on oppia luomaan sopivia koejärjestelyjä, suorittamaan tarkkoja mittauksia ja raportoimaan niistä. Kurssilla keskitytään lähinnä mekaniikan ja aaltoliikkeen ilmiöihin.

Keskeiset sisällöt:

- maan vetovoiman aiheuttaman putoamiskiihtyvyyden määrittäminen
- liikemäärän ja energian säilymislain tarkastelu
- kitkan tarkastelu ja eri aineiden välisten kitkakertoimien määrittäminen
- taittumis- ja heijastumislain tarkastelu
- mittauspöytäkirjojen ja työselostusten laatiminen

FY13. Kokeellinen fysiikka 2 (so)

Tavoitteena on oppia luomaan sopivia koejärjestelyjä, suorittamaan tarkkoja mittauksia ja raportoimaan niistä. Kurssilla keskitytään lähinnä lämpö- ja sähköopin ilmiöihin.

Keskeiset sisällöt:

- lämmön johtumisen tarkastelu ja eri aineiden ominaislämpökapasiteettien määrittäminen
- tilanyhtälöiden tarkastelu
- virtapiirien tarkastelu mittausten avulla
- kondensaattorin ja käämin energian mittaaminen
- laitteiden resistanssin, kapasitanssin, induktanssin ja impedanssin kokeellinen määrittäminen
- radioaktiivisen aineen puoliintumisaajan määrittäminen
- mittauspöytäkirjojen ja työselostusten laatiminen

FY14. Tähtitiede (so)

Kurssi on tähtitieteen alkeiskurssi lukiolaisille. Lähtövaatimuksena ovat peruskoulun luonnontieteen tiedot, mutta opiskelijalle on eduksi osata fysiikkaa mahdollisimman paljon.

Kurssilla on tavoitteena oppia avaruuden rakenteet lähiavaruudesta syvään avaruuteen sekä avaruuden tapahtumien ymmärtäminen fysiikan tietämyksen avulla. Lisäksi tavoitteena on tähtitieteen historiaan ja havaintovälineisiin tutustuminen.

Keskeiset sisällöt

Kurssilla käsitellään tähtitieteen historiaa ja avaruuden rakenteet Aurinkokunnasta lähtien tähtiavaruuden kautta syvään avaruuteen. Erilaisia avaruuden tapahtumia selitetään fysiikan periaatteita käyttäen. Teoriaosan painotus voi vaihdella esimerkiksi ajankohtaisten tutkimustulosten mukaan.

KEMIA

	1.vuonna	2.vuonna	3.vuonna	milloin tahansa
KE	1		6	2, 3, 4, 5, 7
1) yo 3K	1	2,3	4,5,6	7
2) yo 2K	1,2,3,(7)	4,5,6		
3)yo 3S	1,2	3,4,5	6	7

1)Jos aikoo kirjoittaa kemian kolmannen vuoden keväällä.

2)Jos aikoo kirjoittaa jo toisen vuoden keväällä.

3)Jos suunnittelee syksyllä kirjoittamista, kurssit 1-5 käytävä edelliseen kevääseen mennessä ja kurssi 6 3. vuoden 1. jaksossa.

Kemian kursseja KE1-KE5 suositellaan opiskelemaan numerojärjestyksessä. Poikkeavasta järjestyksestä voi pakottavasta syystä neuvotella aineenopettajan kanssa. Esimerkiksi KE3 kurssin voi käydä ennen kemia 2 kurssia.

Kertauskurssi (KE 6) edellyttää, että kurssit 1-5 on käyty.

Kurssien itsenäiseen suorittamiseen tulee olla painavat syyt. Itsenäisestä opiskelusta ja siihen kuuluvista tehtävistä on aina sovittava aineenopettajan kanssa kurssin ensimmäisellä viikolla.

PAKOLLINEN KURSSI

KE1. Ihmisen ja elinympäristön kemia (p)

Keskeiset sisällöt

- orgaanisia yhdisteryhmiä kuten hiilivetyjä, orgaanisia happi- ja typpiyhdisteitä sekä niiden ominaisuuksia ja sovelluksia
- orgaanisissa yhdisteissä esiintyvät sidokset sekä poolisuus
- erilaiset seokset, ainemäärä, pitoisuus
- orgaanisten yhdisteiden hapettumis- ja pelkistymisreaktioita sekä protoninsiirtoreaktioita

SYVENTÄVÄT KURSSIT

KE2. Kemian mikromaailma (sy)

Keskeiset sisällöt

- alkuaineiden ominaisuudet ja jaksollinen järjestelmä
- elektroniverhon rakenne ja atomiorbitaalit
- hapetuslukujen määräytyminen ja yhdisteen kaava
- kemiallinen sidos, sidosenergia ja aineen ominaisuudet
- atomiorbitaalien hybridisoituminen ja orgaanisten yhdisteiden sidos- ja avaruusrakenne
- isomeria

KE3. Reaktiot ja energia (sy)

Keskeiset sisällöt

- kemiallisen reaktion symbolinen ilmaisu
- epäorgaanisia ja orgaanisia reaktiotyyppejä sekä sovelluksia
- stoikiometrisia laskuja, kaasujen yleinen tilanyhtälö
- energianmuutokset kemiallisessa reaktiossa
- reaktionopeus ja siihen vaikuttavat tekijät

KE4. Metallit ja materiaalit (sy)

Keskeiset sisällöt

- sähkökemiallinen jännitesarja, normaalipotentiaali, kemiallinen pari ja elektrolyysi
- hapettumis-pelkistymisreaktiot
- metallit ja epämetallit sekä niiden happi- ja vety-yhdisteet

Ympäristökemiaa

- bio- ja synteettiset polymeerit sekä komposiitit

KE5. Reaktiot ja tasapaino (sy)

Keskeiset sisällöt

- Tasapainoreaktiot ja reaktion tasapaino
- happo-emästasapaino, vahvat ja heikot protolyytit, puskuriliuokset ja niiden merkitys
- liukoisuus ja liukoisuustasapaino
- tasapainoon liittyvät graafiset esitykset

SOVELTAVAT KURSSIT

KE6. Kertauskurssi (so)

Kertauskurssin tavoitteena on palauttaa mieliin edellisten kurssien keskeiset asiat ja valmentautua ylioppilaskirjoituksiin ja mahdollisiin pääsykokeisiin. Kurssin sisältönä ovat edellisten kurssien tärkeimmät asiat, ylioppilastehtäviä ja esim. pääsykoetehtäviä.

Sisältöön vaikuttaa myös oppilaiden toiveet ja tarpeet.

USKONTO

EVANKELIS-LUTERILAINEN USKONTO

	1.vuonna	2.vuonna	3.vuonna	milloin tahansa
UE	1, 2, 4	2, 3, 4, 5	3, 6, 7	4, 6

Ev. lut. uskonnon kurssien suoritusjärjestys on varsin vapaa. Suositeltavaa olisi kuitenkin suorittaa UE1 ennen kursseja UE4 ja UE6 sekä UE2 ennen kurssia UE5. Kurssi UE7 on syytä suorittaa vasta juuri ennen ylioppilaskirjoituksia.

Ainerealia ajatellen uskonnolla on yhteyksiä ainakin historiaan (erit. UE2 ja UE4), maantieteeseen (erit. UE4), psykologiaan ja filosofiaan (erit. UE3).

PAKOLLISET KURSSIT

UE1. Uskonnon luonne ja merkitys (p)

Miksi maailmassa on uskontoja ja miten ne vaikuttavat ihmisten elämään? Mikä on uskonnon ja tieteen suhde? Miten uskontoja tutkitaan? Millainen kirja Raamattu on? Miten Raamattu on syntynyt ja mikä on sen merkitys? Miten pitäisi suhtautua esim. Raamatun luomiskertomuksiin? Kurssilla perehdytään uskontotieteeseen eli siihen, miten uskonto voi näkyä ihmisten arjessa ja juhlassa ja miten uskontoa ilmiönä tutkitaan. Kurssilla tutustutaan myös eksegetiikkaan eli Raamatun tieteelliseen tutkimukseen ja sen tuloksiin.

UE2. Kirkko, kulttuuri ja yhteiskunta (p)

Miten kristinusko on kehittynyt Jeesus-liikkeestä maailman suurimmaksi uskonnoksi? Mistä suomalainen nimipäiväkalenteri on syntynyt? Miksi kristityt kastavat lapsia ja/ tai aikuisia, käyvät ehtoollisella ja viettävät pääsiäistä? Miksi Suomessa on niin paljon luterilaisia ja niin vähän katolilaisia? Mikä paavi? Kurssilla perehdytään kristinuskon kehitykseen sen 2000-vuotisen historian aikana ja siihen, miten kristinusko ja sen eri kirkkokunnat elävät vuorovaikutuksessa kulttuurin ja yhteiskunnallisen kehityksen kanssa eri puolilla maailmaa. Kurssilla tutustutaan myös eri kirkkokuntien opillisiin korostuksiin ja tapoihin.

UE3. Ihmisen elämä ja etiikka (p)

Mikä on Jumala? Mikä on elämän tarkoitus? Onko ihminen hyvä vai paha? Mitä on oikeudenmukaisuus? Miten moraalisia valintoja voi perustella? Kurssilla tarkastellaan kristillisen opin kehittymistä sekä eri kirkkokuntien näkemyksiä opillisista ja eettisistä kysymyksistä. Kurssin etiikan osiossa keskitytään pohtimaan kristillisen etiikan perusteita sekä sen sovellettavuutta erilaisiin eettisiin ongelmiin.

SYVENTÄVÄT KURSSIT

UE4. Uskontojen maailmat (sy)

Mitä olisi hyvä tietää, jos matkustat tai työskentelet maassa, jossa on esimerkiksi paljon hinduja tai muslimeja? Miksi uskonnollisia juhlia vietetään? Miten uskonnot muuttuvat? Kurssilla tutustutaan maailmanuskontoihin sekä niiden ohella luonnonkansojen uskonnollisuuteen ja uusiin uskontoihin. Tavoitteena on toisaalta ymmärtää ihmiselämän peruskysymysten samankaltaisuus uskonnosta ja kulttuurista riippumatta ja toisaalta nähdä kunkin uskonnon ominaispiirteet. Uskonnon ja kulttuurin vuorovaikutus on tärkeä teema tällä kurssilla.

UE5. Mihin suomalainen uskoo? (sy)

Miten uskonnollisia suomalaiset ovat? Mitä uskontoja Suomesta löytyy? Miksi suurin osa suomalaisista on luterilaisia kristittyjä? Kurssilla valotetaan suomalaista uskonnollisuutta monipuolisesti sekä historiallisesta että nykypäivän näkökulmasta. Kurssilla tutustutaan sekä luterilaisen kirkon että muiden Suomessa vaikuttavien uskonnollisten yhdyskuntien toimintaan.

SOVELTAVAT KURSSIT

UE6. Raamattua ristiin rastiin (so)

Miten Raamattu on syntynyt? Mikä on keskeistä Raamatusta? Miten Raamattua voi tulkita? Kurssin tavoitteena on, että opiskelija tutustuu: Raamatun rakenteeseen ja sisältöön, keskeisiin Vanhan ja Uuden testamentin henkilöihin ja kertomuksiin, Raamatun vaikutukseen kirjallisuuteen ja muuhun taiteeseen ja Raamatun tieteelliseen tutkimukseen ja sen tuoreimpiin tuloksiin. Kurssilla syvennetään ykköskurssilla käytyjä asioita.

UE7. Abikurssi (so)

Miten kirjoitan hyvän reaalivastauksen? Mitkä ovat eri kurssien keskeiset asiat? Miten uskonnon eri kurssit ovat kytköksissä toisiinsa? Minkä tyyppisiä kysymyksiä uskonnon yo-kokeissa on? Kurssilla kerrataan uskonnon kurssien keskeinen sisältö yhteisesti sovittavalla tavalla (esim. mitä kurseja painotetaan ym.), harjoitellaan esseevastaamista ja tutustutaan uskonnon kysymystyypppeihin. Kertaamista tuetaan myös erilaisten tehtävien avulla

ORTODOKSINEN USKONTO

	1.vuonna	2.vuonna	3.vuonna	milloin tahansa
UO	1, 2	3, 4	5	

PAKOLLISET KURSSIT

UO1. Ortodoksinen maailma (p)

Keskeiset sisällöt

- varhaiskirkko
- Bysantin aika – oppi ja hallinto määräytyvät
- idän ja lännen kirkon ero
- Venäjän kirkko ja muut ortodoksiset paikalliskirkot • orientaaliset kirkot
- lännen kirkot

UO2. Uskonoppi ja etiikka (p)

Keskeiset sisällöt

- ortodoksisen opin lähteet ja pyhän käsite
- Pyhä Kolminaisuus
- Jumalansynnyttäjä
- pyhät ihmiset ja ajan pyhittäminen • ortodoksinen ihmiskuva
- yksilö- ja yhteisöeettisiä kysymyksiä

UO3. Raamattutieto (p)

Keskeiset sisällöt

- Jumala ja ihminen Pentateukissa
- viisaukirjallisuus
- profeetat ja messiasodotus
- evankeliumien synty ja niiden erityispiirteet
- Jeesuksen henkilö
- Apostolien tekojen kuvaus kirkon ensi vaiheista
- Paavali ja hänen kirjeensä

SYVENTÄVÄT KURSSIT

UO4. Uskontojen maailmat (sy)

Kurssilla käsitellään hindulaisuutta, buddhalaisuutta, Kiinan ja Japanin uskontoja, juutalaisuutta ja islamia alla olevien teemojen näkökulmasta. Lisäksi tarkastellaan kristillisperäisiä uskontoja ja uususkontoja.

- uskontojen levinneisyys ja kannattajamäärät
- uskontojen pyhät kirjat ja oppi
- uskontojen eettiset ohjeet
- uskontojen kultit, rituaalit ja taide
- uskontojen suuntauksat
- uskonnot ja yhteiskunta

UO5. Ortodoksinen Suomi (sy)

Keskeiset sisällöt

- suomalainen muinaisusko • ortodoksit idän ja lännen välissä
- katolisuudesta luterilaisuuteen
- itsenäisen Suomen ortodoksinen kirkko
- maahanmuuttajien ortodoksinen perinne – ykseys ja erilaisuus
- uskonnollinen tilanne nykypäivän Suomessa

MUUT USKONNOT

Muiden uskontojen opetuksessa noudatetaan edellä esitettyjen uskontojen opetussuunnitelmien perusteiden periaatteita, erityisesti kaikille uskontosidonnaisille ryhmille laadittuja tavoitteita sekä opetushallituksen yleisohjeita. Muiden uskontojen opetusta varten opetussuunnitelman perusteet annetaan erillisillä päätöksillä. Kurssien koodit muodostetaan käyttäen koodia UX ja kurssin numeroa. Muut lyhenteet: UK= katolinen uskonto, UKR= Krisna ja UI= islam.

ELÄMÄNKATSOMUSTIETO

	1.vuonna	2.vuonna	3.vuonna	milloin tahansa
ET	1, 2	3, 4	5	

Oppiaine pyrkii tukemaan opiskelijoiden elämäncatsomuksen ja identiteetin muutoutumista. Elämäncatsomustiedon tarkoituksena kartuttaa pohdiskelevasti ja keskustellen opiskelijoiden kulttuurista ja katsomuksellista yleissivistystä, toiminnallista arviointikykyä ja tilannetajua, eettisiä valmiuksia ja suvaitsevaisuutta sekä keskustelun, kuuntelun ja itseilmaisun taitoja. Elämäncatsomustieto ohjaa opiskelijaa sisäistämään ihmisoikeuksien, myönteisen monikulttuurisuuden, yhteiskunnallisen ja globaalin oikeudenmukaisuuden sekä kestävän kehityksen periaatteita.

PAKOLLISET KURSSIT

ET1. Hyvä elämä (p)

Kurssilla pohditaan, mitä on hyvä elämä, millaisista aineksista identiteetti ja yksilöllinen elämä koostuvat ja millaiset mahdollisuudet ihmisillä on tavoitella hyvää elämää.

ET2. Maailmankuva (p)

Kurssilla pohditaan maailmankuvan muodostumista ja maailmankuvien eroja. Kurssilla perehdytään maailman käsitteellistämisen tapoihin sekä tiedon ja eri yhteisöllisten instituutioiden merkitykseen siinä.

ET3. Yksilö ja yhteisö (p)

Kurssilla pohditaan yksilöä, yhteisöllisyyttä, yhteiskuntaa ja ihmisten välistä vuorovaikutusta. Kurssilla perehdytään oikeudenmukaisuuden, ihmisoikeuksien ja demokratian toteutumiseen.

SYVENTÄVÄT KURSSIT

ET4. Kulttuuriperintö ja identiteetti (sy)

Kurssilla pohditaan kulttuuriperintöä hyvän elämän lähtökohtana ja hyvän elämän mittana sekä toisaalta jatkuvasti kehittyvänä ja muuttuvana ilmiönä. Kurssilla perehdytään sekä maailman että suomalaisen nyky-yhteiskunnan monikulttuurisuuteen.

ET5. Maailman selittäminen katsomusperinteissä (sy)

Kurssilla pohditaan erilaisia tapoja selittää maailmaa myyttisissä, uskonnollisissa ja katsomuksellisissa perinteissä. Kurssilla perehdytään erilaisten katsomusten syntyyn, historiaan ja tutkimukseen.

FILOSOFIA

	1.vuonna	2.vuonna	3.vuonna	milloin tahansa
FI	(1)	1		2, 3, 4, 5

Filosofian opetuksen tavoitteena on, että opiskelija

- osaa hahmottaa filosofisia ongelmia ja niiden erilaisia mahdollisia ratkaisuja
- osaa jäsentää puhetta ja tekstiä käsitteellisesti sekä tunnistaa väitteitä ja niiden perusteluja
- ymmärtää erilaisten filosofisten käsitysten perusteluja sekä pystyy keskustelemaan niistä johdonmukaisesti ja järkevästi
- hallitsee yleissivistävät perustiedot sekä filosofian historiasta että nykysuuntauksista ja osaa suhteuttaa niitä yhteiskunnan ja kulttuurin ilmiöihin.

Opiskelumenetelmät:

Opiskelu tapahtuu alustusten, keskustelun, lukemisen ja kirjoittamisen muodossa. Pyritään löytämään muista kouluyhteisöistä partnereita. Mahdollisuuksien mukaan ylitetään oppiaineiden välisiä rajoja.

Arviointi

Filosofiassa arvioidaan käsitteiden ja teorioiden omaksumista sekä kykyä ilmaista omaa filosofista ajattelua. Opiskelijan suhde filosofisiin kysymyksiin on yksilöllinen, mutta kysymysten käsittelyn perustana ovat ajattelun tiedolliset hyveet: kriittisyys, johdonmukaisuus, ristiriidattomuus ja järjestelmällisyys.

Kurssin arvosanaan vaikuttavat aktiivinen osallistuminen tuntityöskentelyyn ja loppukoe sekä kurssitehtävien palautus.

Kurssien suoritus

Pakollinen kurssi suoritetaan ensin. Sen jälkeen muiden kurssien suoritusjärjestys on vapaa. Aineenopettaja ohjaa opiskelijoita kurssijärjestykseen ja kursseihin liittyvissä kysymyksissä.

FI1-kurssin voi suorittaa myös verkkokurssina.

PAKOLLINEN KURSSI

FI1. Johdatus filosofiseen ajatteluun (p)

Keskeiset sisällöt:

- mitä filosofia on, filosofisten kysymysten luonne ja niiden suhde käytännöllisiin, tieteellisiin ja uskonnollisiin kysymyksiin, filosofian keskeiset osa-alueet
- todellisuuden luonnetta koskevia filosofisia perusnäkömystyksiä: hengen ja aineen suhde, vapaus ja välttämättömyys
- tietoa ja tietämistä koskevia filosofisia perusnäkömystyksiä ja niiden suhde tieteellisiin ja arkiin näkökulmiin: tieto, totuus ja perustelu, käsitteellisen ja kokemuksellisen suhde tiedon muodostumisessa
- yksilön ja yhteiskunnan suhde filosofisena kysymyksenä, oikeudenmukaisuuden ja vapauden käsitteet
- hyvän ja oikean käsitteet, toimintaa ohjaavien moraalisten arvojen luonne ja suhde tosiasioihin sekä muihin arvoihin kuten kauneuteen, hyvää elämää ja onnellisuutta koskevia filosofisia näkömystyksiä

SYVENTÄVÄT KURSSIT

FI2. Filosofinen etiikka (sy)

- moraali ja sitä pohtiva soveltava ja normatiivinen etiikka sekä metaetiikka
- moraalisia arvoja ja normeja koskevien vakaumusten erilaiset perustat, moraalien suhde oikeuteen ja uskontoon, järjen ja tunteiden asema moraalissa vakaumuksissa
- moraalisten arvojen ja normien objektiivisuus ja subjektiivisuus, kysymys eettisten perusteiden tiedollisuudesta ja eettisten totuuksien mahdollisuudesta
- klassisen hyve-etiikan sekä seuraus- ja velvollisuusetiikan perusteet
- filosofinen etiikka ja kysymys hyvästä elämästä

FI3. Tiedon ja todellisuuden filosofia (sy)

- metafysiikan keskeisiä kysymyksiä ja peruskäsitteitä, erilaisia käsityksiä metafysiikan luonteesta, todellisuuden rakenne luonnontieteellisen, ihmistieteellisen ja käytännöllisen tiedon valossa
- totuuden luonne ja totuusteoriat
- tiedon mahdollisuus ja rajat, tiedon oikeuttaminen
- tietäminen, ymmärtäminen ja tulkinta, käytännöllisen ja tieteellisen tiedon eroja ja yhtäläisyyksiä, tietäminen luonnontieteissä ja ihmistieteissä
- tieteellisen tutkimuksen luonne ja sen metodologisia peruskäsitteitä
- argumentoinnin ja päättelyn perusteita

FI4. Yhteiskuntafilosofia (sy)

- yhteiskunnallinen oikeudenmukaisuus
- yksilön oikeudet ja velvollisuudet, rikos ja rangaistus
- yhteiskuntajärjestyksen, vallan ja omistamisen oikeuttaminen: yhteiskuntasopimusteoriat, anarkismi ja yhteiskunnalliset utopiat
- poliittinen filosofia: konservatismi, liberalismi ja sosialismin perusajatukset ja niiden yhteiskuntafilosofiset nykytulkinnot
- nykykulttuuriin liittyviä filosofisia kysymyksiä: sukupuoli ja sukupuolisuus, identiteetti ja identiteetin rakentuminen, toiseus, vieraus ja monikulttuurisuus

SOVELTAVAT KURSSIT

FI5. Filosofiaklubi (so)

Vaihtuvaisältöinen ja vapaamuotoinen keskustelukurssi, jonka yhtenä päämääränä on osallistuminen vuotuisen Nuorten filosofiatapahtumaan (Nufit).

HISTORIA

	1.vuonna	2.vuonna	3.vuonna	milloin tahansa
HI	1, 2, 5	3, (4), 6	4, 11	

Historian pakolliset kurssit suositellaan käymään numerojärjestyksessä. Syventäviä ja soveltavia kursseja opiskelija voi suorittaa vapaassa järjestyksessä oman opintosuunnitelmansa mukaan. Jos suunnittelet ainereaalissa historian kirjoittamista, suositeltava suoritusjärjestys on:

Ensimmäinen vuosi: HI1, HI2, HI5

Toinen vuosi: HI3, HI6

Kolmas vuosi/kirjoitusvuosi: HI4 ja HI11

Muita historian kursseja voit suorittaa vapaasti silloin, kun niitä tarjotaan.

Jos jätät historian pakollisia kursseja opiskelematta erityistehtävän tuoman oikeuden myötä, suositus on, että luet tässä tapauksessa yhden kurseista 1-2 sekä yhden kurseista 3-4.

PAKOLLISET KURSSIT

HI1. Ihminen, ympäristö ja kulttuuri (p)

Kurssi tarkastelee ihmisen ja luonnon vuorovaikutusta sekä tämän tuloksena tapahtunutta kulttuuriympäristön rakentumista ja kehittymistä esihistoriasta nykyaikaan. Kurssilla harjoitellaan erilaisten historiallisten lähteiden tulkintaa. Kurssi suositellaan suoritettavaksi ennen muita historian kursseja.

HI2. Eurooppalainen ihminen (p)

Kurssi tarkastelee eurooppalaisen kulttuurin keskeisiä saavutuksia sekä eurooppalaisen ihmisen maailmankuvan muutosta ja sen taustalla vaikuttanutta tieteellistä ja aatehistoriallista kehitystä. Kurssilla tutustutaan eurooppalaisen kulttuurin tuotoksiin erityyppisen historiallisen lähdeaineiston avulla. Kulttuuri ymmärretään laaja-alaisena käsitteenä. Kurssilla käydetään opetuksen tukena mahdollisuuksien mukaan Helsingin alueen museoita, alkuperäislähteitä ja kirjallisuutta.

HI3. Kansainväliset suhteet (p)

Kurssi tarkastelee kansainvälisen politiikan keskeisiä tapahtumia, taustoja ja muutoksia 1800-luvun lopulta lähtien. Kurssilla analysoidaan kansainvälisen politiikan ilmiöitä taloudellisen, aatteellisen ja valtapoliittisen kilpailun perusteella. Kurssin keskeisiä tarkastelunäkökulmia ovat demokratia vastakohtanaan diktatuuri. Kurssin aikana tapahtuvat merkittävät maailmanpoliittiset tapahtumat otetaan huomioon opetuksessa ja niitä analysoidaan medioista saatavien uutisten kautta. Samalla arvioidaan eri uutislähteiden luotettavuutta.

HI4. Suomen historian käännekohtia (p)

Kurssin tarkoituksena on analysoida Suomen historian keskeisiä muutosprosesseja ja kehityslinjoja 1800-luvulta nykyaikaan. Keskeisiä tarkastelunkohteita ovat Suomen valtiollisen ja kansainvälisen aseman muuttuminen, muutoksiin liittyvät kriisit, siirtyminen sääty-yhteiskunnasta kansalaisyhteiskuntaan sekä taloudelliset ja kulttuuriset murrokset.

SYVENTÄVÄT KURSSIT

HI5. Suomen vaiheet esihistoriasta autonomian aikaan (sy)

Kurssi tarkastelee Suomen historian keskeisiä kehityslinjoja ennen vuotta 1809 sekä suomalaista kulttuuriperintöä. Tavoitteena on esimerkiksi, että opiskelija tuntee maamme historialliset kehityslinjat ja niiden yhteydet Itämeren alueeseen, Suomen väestö-, sosiaali- ja taloushistoriallisen kehityksen ja oppii yhdistämään historialliset kehityslinjat oman kotiseutunsa historiaan.

HI6. Kulttuurien kohtaaminen (sy)

Kurssilla tarkastellaan valinnaisesti jonkun tai joidenkin kulttuuripiirien ominaispiirteitä ja nykyaikaa sekä kulttuurien välistä vuorovaikutusta. Kulttuuri ymmärretään kokonaisvaltaisenä käsitteenä. Käsiteltävät kulttuurialueet valitaan Euroopan ulkopuolelta.

SOVELTAVAT KURSSIT

HI7. Maailmantilanne nyt (so)

Kurssin aikana opiskelija tutustuu yhteen ajan poliittiseen, yhteiskunnalliseen tai vastaavaan kriisiin tai konfliktiin ja selvittää sen taustoja, nykytilanteen ja mahdollisia tulevia kehityslinjoja. Painopistealue on uusimmassa tiedossa, joten kurssin aikana opetusmateriaalina käytetään joukkoviestimiä, tietotekniikkaa ja muuta uusinta tekniikkaa hyväksi tiedon hankinnassa.

Kurssin sisältö määräytyy pitkälti ajan poliittisen tilanteen ja oppilaiden mielenkiinnon mukaan. Työtapoina ovat opettajan johdanto- ja menetelmäluennot sekä oppilaiden pitämät alustukset ja esitykset.

HI11. Historiaan niin, että hitaampia heikottaa - historian abikurssi (so)

Kurssilla kerrataan historian pakollisten ja valtakunnallisten syventävien kurssien keskeisimmät sisällöt ylioppilaskirjoitusten ainereaalina varten sekä harjoitellaan ainerealin vaatimia vastaustekniikoita.

YHTEISKUNTAOPPI

	1.vuonna	2.vuonna	3.vuonna	milloin tahansa
YH	2, 1	3, 4, 5	8, 9	

Yhteiskuntaopin kurssien opiskelun voi aloittaa aikaisintaan ensimmäisen opiskeluvuoden toisessa jaksossa. Kurssit YH1, YH2 ja YH4 opiskelija voi suorittaa vapaassa järjestyksessä oman opintosuunnitelman mukaan. Kurssin YH5 voi suorittaa kurssin YH2 jälkeen. Kurssi YH3 suositellaan valittavaksi aikaisintaan toiselle opiskeluvuodelle ja kurssin YH8 voi suorittaa vasta kurssin YH3 jälkeen. Jos suunnittelet ainereaalissa yhteiskuntaopin kirjoittamista, valitse kurssi YH9 juuri ennen kirjoituksia.

PAKOLLISET KURSSIT

YH1. Yhteiskuntatieto (p)

Kurssi perehdyttää valtiolliseen ja yhteiskunnalliseen järjestelmään ja keskittyy suomalaisen yhteiskunnan analyysiin valtio-opin, sosiaalipolitiikan ja sosiologian käsitteistöä ja teorioita hyödyntäen. Keskeisiä näkökulmia ovat yhteiskunnan perusrakenteiden kehitys, valta ja vaikuttaminen.

Kurssi suositellaan suoritettavaksi ennen muita yhteiskuntaopin kursseja.

YH2. Taloustieto (p)

Kurssi johdattaa ymmärtämään talouselämän toimintaperiaatteita. Se pohjautuu taloustieteisiin. Se käsittelee mikro- ja makrotalouden kysymyksiä kuluttajan, yritysten ja valtioiden näkökulmasta. Kurssilla tutustutaan talouselämään erityyppisten tilastojen ja muiden lähteiden avulla.

SYVENTÄVÄT KURSSIT

YH3. Kansalaisen lakitieto (sy)

Kurssi antaa perustiedot Suomen oikeusjärjestyksestä ja opettaa opiskelijaa valvomaan omia oikeuksiaan sekä hoitamaan yksinkertaiset oikeustoimet itse. Opiskelija perehtyy oikeudellisiin ratkaisuihin ja harjoittelee vastaamaan oikeustapaustehtäviin.

Kurssilla järjestetään mahdollisuuksien mukaan vierailu käräjille ja/tai poliisilaitokselle.

YH4. Eurooppalaisuus ja Euroopan unioni (sy)

Kurssi perehdyttää opiskelijat Euroopan unionin toimintaan, yksittäisen kansalaisen asemaan yhdentyvässä Euroopassa sekä kannustaa osallistumaan ajankohtaiseen Euroopan unionista käytävään keskusteluun.

SOVELTAVAT KURSSIT

YH5. Yhteiskuntaopin jatkokurssi (so)

Kurssilla syvennetään taloustiedon oppimäärää. Käsiteltävät aiheet sovitaan yhdessä ryhmän kanssa. Osallistuminen edellyttää taloustiedon peruskurssin käymistä. Tavoitteena on syventää taloustiedon opetussuunnitelman mukaista oppimäärää. Kurssilla pyritään käyttämään apuna asiantuntijoita sekä vierailuita esim. yrityksiin ja pankkeihin.

YH8. Lakitiedon jatkokurssi (so)

Kurssilla syvennetään lakitiedon YH3 osaamista, joten yh3 kurssi pitäisi olla suoritettu. Voit käydä kurssin yh3 ja yh8 myös samassa jaksossa. Erityisesti kurssilla harjoitellaan oikeustapauksiin vastaamista ja tarkastellaan kiinnostavia ja esimerkillisiä oikeustapauksia.

YH9. Yhteiskuntaopin abikurssi (so)

Kurssilla kerrataan yhteiskuntaopin pakollisten ja valtakunnallisten syventävien kurssien keskeisimmät sisällöt ylioppilaskirjoitusten ainereaalikoetta varten sekä harjoitellaan ainerealin vaatimia vastaustekniikoita.

PSYKOLOGIA

	1.vuonna	2.vuonna	3.vuonna	milloin tahansa
PS	1, 2, 3	3, 4, 11	5, 9, 11	6, 8

Psykologian opetuksen tavoitteena on, että psykologisen tiedon ja käsitteiden avulla opiskelija omakohtaisesti tunnistaa, tiedostaa ja käsittelee psyykkisiä ilmiöitä. Nämä tiedot ja taidot tukevat opiskelijan itsetuntemusta, itsensä kehittämistä ja psyykkisen hyvinvoinnin ylläpitämistä.

Suoritusjärjestyksenä opiskellaan pakollinen kurssi PS1 ensin, jonka jälkeen syventävien kurssien (PS2-5) suoritusjärjestys on vapaa. Kurssi PS5 suositellaan luettavaksi näistä viimeisenä. Soveltavat kurssit (PS6, PS8 ja PS11) voidaan suorittaa, vaikka olisi käynyt vain psykologian pakollisen kurssin, missä opintojen vaiheessa tahansa. PS10 -kurssin voi suorittaa, kun PS1 ja matematiikan todennäköisyyslaskenta (MAA6/MAB5) on suoritettu. PS10 on suositeltava psykologian jatko-opintoja suunnittelevalle sekä psykologian ainereaaliiin valmistautuvalle. Psykologian ainereaaliiin valmistautuvan opiskelijan on syytä käydä kertaava ja reaaliiin valmentava kurssi PS9.

PAKOLLINEN KURSSI

PS1. Psyykkinen toiminta, oppiminen ja vuorovaikutus (p)

Kurssi esittelee psykologiatieteen pääpiirteet ja sen soveltamisalat yhteiskunnan eri alueilla. Kurssilla käsitellään psykologian keskeisiä aihepiirejä, kuten tunteet, motivaatio ja tiedolliset toiminnot ja miten nämä ilmenevät ihmisen jokapäiväisessä elämässä. Opiskeluun ja oppimiseen liittyvät kysymykset ovat kurssilla myös keskeisesti esillä. Samoin tutustutaan sosiaalipsykologisen tiedon avulla ihmisten väliseen vuorovaikutukseen ja pohditaan omaa asemaa erilaisten ryhmien jäsenenä.

SYVENTÄVÄT KURSSIT

PS2. Ihmisen psyykkinen kehitys (sy)

Kurssilla tutustutaan ihmisen elämänkaareen kehityspsykologian näkökulmasta. Ihmisen kehitystä lähestytään psyykkisestä, fyysisestä ja sosiaalisesta suunnasta tutustumalla samalla eri kehityspsykologian teorioihin ja tutkimuksiin. Kurssi esittelee ihmisen kehityksen koko elämän jatkuvana monimuotoisena prosessina, unohtamatta kehityksen ongelmia ja omia mahdollisuuksia vaikuttaa kehityksen suuntaan.

PS3. Ihmisen tiedonkäsittelyn perusteet (sy)

Kurssi keskittyy ihmisen tiedonkäsittelyn periaatteisiin, tarkkaavuuden, havaitsemisen ja muistin toiminnan esittelyn kautta. Vireystilan merkitys ihmisen hyvinvoinnille tulee kurssin sisällössä hyvin esille, samoin kuin hermoston perusrakenne ja toiminta tietojenkäsittelyn perusmekanismina. Kurssin aikana opiskelija tutustuu myös hermostohäiriöihin ja siihen, miten hermostoa on tutkittu ja mitä siitä on saatu selville.

PS4. Motivaatio, tunteet ja älykäs toiminta (sy)

Kurssi esittelee motivaation ja tunteiden merkityksen kaikelle ihmisen toiminnalle. Tutustutaan sekä tietoihin, että tiedostamattomiin toiminnan vaikuttimiin. Kurssilla käsitellään erilaisia motivaatiota ja tunteita tutkivia teorioita sekä mikä on motivaation ja tunteiden merkitys erilaisissa sosiaalisissa sekä kulttuurisissa yhteyksissä. Kurssilla pohditaan myös ongelmanratkaisuun ja päätöksentekoon liittyviä kysymyksiä.

PS5. Persoonallisuus ja mielenterveys (sy)

Kurssi esittelee miten persoonallisuutta on selitetty psykologian eri näkökulmista. Persoonallisuuden laaja-alaisuuden ohella tutustutaan erilaisiin sitä tutkiviin menetelmiin. Kurssin merkittävä osa käsittelee mielenterveyttä, sen määrittelyn vaikeutta sekä mielenterveyden häiriöitä. Kurssilla tutkitaan myös erilaisia tapoja hoitaa mielenterveyden häiriöitä sekä esitellään tapoja psyykkisen hyvinvoinnin ylläpitämiseksi.

SOVELTAVAT KURSSIT

PS6. Sosiaalipsykologia (so)

Kurssin keskeisenä sisältönä on laajentaa ja syventää sosiaalipsykologian perustietoja parantamalla opiskelijan taitoja psykologian ja sosiaalipsykologian tietojen soveltamiseen käytännössä. Esimerkkeinä voivat olla esim. mediakäyttäytyminen ja erilaisten vuorovaikutusilmiöiden analysoiminen. Kurssilla kokeillaan myös toiminnallisia työtapoja. Harjoitellaan erilaisissa ryhmissä toimimista esim. yksilö- tai ryhmähaastattelussa sekä tunteiden hallintaa pääsykoetilanteissa.

PS7. Urheilupsykologia (so)

Kurssi on koulukohtainen soveltava kurssi, jonka tavoitteena on vahvistaa urheilijoiden mahdollisuutta käyttää psykologian tietotaitoja psyykkisen valmennuksen monipuolistamiseksi. Kurssi esittelee erilaisia psyykkisen valmennuksen menetelmiä joista jokainen voi valita itselleen sopivan vaihtoehdon. Kurssi esittelee myös ajankohtaista tutkimustietoa psyykkisestä valmennuksesta ja sen käytännön sovellutuksia. Kurssi tarjoaa aineksia urheilijan kehittymiseen niin psyykkisenä, fyysisenä ja sosiaalisena kokonaisuutena. Kurssia ei voi tehdä itsenäisenä suorituksena.

PS8. Muutosvoimaa – ihmissuhdekurssi (so)

Kurssin keskeisenä sisältönä on antaa opiskelijalle valmiuksia vastuunottoon omasta kasvusta aikuisuuteen sekä myös muiden ihmisten ja ympäristön hyvinvoinnista. Kurssilla käsitellään opiskelijan persoonallisuutta erityislaatuksena kokonaisuutena, erilaisia itsensä ilmaisukeinoja sekä taitoja toimia ryhmässä. Kurssisisältöön kuuluvat myös vuorovaikutustaidot sekä oman elämänsuunnitelman tekeminen. Kurssilla korostuu ajatus toiminnasta oman elämänsä subjektina, joka on tietoinen oman elämänsä suunnasta, tavoitteena oman elämän sankaruus. Osa kurssista suoritetaan vuorokauden mittaisena leirinä leirikeskuksessa. Kurssia ei voi tehdä itsenäisenä suorituksena.

PS9. Psykologian kertauskurssi (so)

Kurssilla kerrataan psykologian pakollisen kurssin ja syventävien kurssien keskeiset sisällöt erityisesti ainerealin kirjoittamista silmälläpitäen. Samalla harjoitellaan vastaustekniikoita ja tehdään harjoituskokeita. Kurssi on psykologian ainerealiin osallistuville erittäin suositeltava.

PS10. Psykologian tutkimuskurssi (so)

Miten muistia tai motivaatiota voitaisiin tutkia? Mihin todennäköisyys ja tilastot – kurssilla esiteltäviä normaalijakaumaa oikein käytetään? Psykologian tutkimuskurssilla tutustutaan tilastollisiin menetelmiin psykologisen tutkimuksenteon ohessa. Kurssilla opiskelijat suunnittelevat ja toteuttavat psykologian tutkimuksen pienryhmissä. Lisäksi kurssilla tehdään vierailuja. Kurssi on hyödyllinen psykologian ainerealissa kirjoittaville sekä jatko-opintoja psykologian tai yhteiskuntatieteiden parissa suunnitteleville. Kurssi arvioidaan S-merkinnällä. Esitietovaatimuksena ovat PS1- ja MAA6/MAB5 –kurssit.

PS11. Opi lisää psykologiasta (so)

Kurssilla perehdytään uusiin psykologisiin tutkimuksiin ja ilmiöihin video- ja kuvamateriaalin avulla ja vierailemalla mm. yliopistoilla ja mahdollisuuksien mukaan opiskelijoita kiinnostavissa vierailukohteissa. Kurssin keskeinen tavoite onkin se, että opiskelija tutustuu oman jatkokoulutusalsansa psykologisiin sovelluksiin. Kurssilla opiskelijat tekevät pienimuotoisen tai halutessaan laajemmankin tutkielman/esitelmän omalta tulevaisuuden opiskelualaltaan.

MUSIIKKI

	1.vuonna	2.vuonna	3.vuonna	milloin tahansa
MU	1, 2 (järjestyksellä ei väliä)	1, 2		3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

Kursseilla ei ole pakollista suoritusjärjestystä.

Musiikkidiplomi

Koulussa on mahdollisuus suorittaa musiikkidiplomi. Info-tilaisuus pidetään ensimmäisen jakson alussa erikseen ilmoitettavana ajankohtana.

PAKOLLISET KURSSIT

MU1. Musiikki ja minä (p)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija löytää oman tapansa toimia musiikin alueella. Hän pohtii oman musiikkisuhteensa kautta musiikin merkitystä ihmiselle ja ihmisten väliselle vuorovaikutukselle. Hän tutkii omia mahdollisuuksiaan musiikin tekijänä ja tulkitsijana, kuuntelijana sekä kulttuuripalvelujen käyttäjänä. Kurssilla tutustutaan opiskelijoiden omaan ja muuhun paikalliseen musiikkitoimintaan.

Opiskelija kehittää äänenkäyttöään ja soittotaitoaan musiikillisen ilmaisun välineenä. Kurssilla syvennetään musiikin peruskäsitteiden tuntemusta käytännön musisoinnin avulla. Opiskelija oppii tarkkailemaan ääniympäristöään ja perehtyy kuulonhuoltoon.

MU2. Moniääninen Suomi (p)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii tuntemaan suomalaista musiikkia ja vahvistaa omaa kulttuurista identiteettiään. Opiskelija tutkii erilaisia Suomessa esiintyviä musiikkikulttuureja ja niiden sisäisiä osakulttuureja ja oppii ymmärtämään niiden taustatekijöitä, kehitystä ja olennaisia piirteitä. Kurssilla tarkastellaan eurooppalaisen taidemusiikin vaikutuksia suomalaiseen musiikkikulttuuriin.

Opiskelussa käytetään monipuolisia työtapoja, erityisesti musisointia ja kuuntelua. Musisoi- taessa kiinnitetään huomiota oman ilmaisun sekä kuuntelu- ja kommunikointivalmiuksien kehittämiseen. Sisältöjen tulee edustaa eri musiikinlajeja: populaari-, taide- ja perinnemu- siikkia.

SYVENTÄVÄT KURSSIT

MU3. Ovet auki musiikille (sy)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii tuntemaan itselleen vieraita musiikinlajeja ja musiikkikulttuureja sekä ymmärtää musiikin kulttuurisidonnaisuutta. Hän tarkastelee eri musiikkikulttuurien käytäntöjen samankaltaisuutta tai erilaisuutta ja oppii ymmärtämään, miten jokainen kulttuuri määrittelee itse oman käsityksensä musiikista. Kurssilla tutustutaan syvällisesti joihinkin musiikinlajeihin tai musiikkikulttuureihin. Opiskelija kehittää musisoin- ti- ja tiedonhankintataitojaan.

MU4. Musiikki viestii ja vaikuttaa (sy)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija tutustuu musiikin käyttöön ja vaikutusmahdollisuuksiin eri taidemuodoissa ja mediassa. Opiskelija perehtyy musiikin osuuteen esimerkiksi elokuvassa, näyttämöllä, joukkoviestimissä ja Internetissä sekä tutkii musiikin yhteyttä tekstiin, kuvaan ja liikkeeseen. Sisältöjen tarkastelussa ja työskentelytavoissa painottuu monipuoli- suus. Musiikin vaikuttavuutta tutkitaan analysoimalla olemassa olevaa tai itse tuotettua mate- riaalia.

MU5. Musiikkiprojekti (sy)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii suunnittelemaan ja toteuttamaan ryhmässä tai itsenäisesti musiikillisen kokonaisuuden, jossa hän käyttää aiemmin hankkimiaan tietoja ja taitoja. Kyseessä voi olla esimerkiksi pienimuotoinen konsertti, ohjelmaa koulun juhliin, äänite tai taiteidenvälinen projekti.

Kurssilla hyödynnetään myös eri tanssi- ja voimistelulajien ryhmiä. Suoritetaan hajautetusti

SOVELTAVAT KURSSIT

MU6. Bändikurssi (so)

Opetellaan bändisoitinten alkeet tai syvennetään oman instrumentin tai laulamisen hallintaa. Opiskelijat valitsevat soitettavat kappaleet ryhmän musisointitaitojen mukaan. Kurssin tavoitteena on vahvistaa oppilaan uskallusta toimia ryhmässä ja oman ilmaisutavan löytämistä.

MU7. Studiokurssi (so)

Harjoitellaan 2 kappaletta, jotka äänitetään studiossa. Kappaleet valitaan oppilaiden kanssa yhdessä. Kurssin tavoitteena on antaa opiskelijoille tilaisuus tutustua musiikin tekemiseen ja äänittämiseen. Suoritetaan jakson aikana.

MU8. Vapaan säestys ja laulaminen (so)

Kurssin aikana käydään läpi vapaan säestyksen alkeet joko kitaralla tai pianolla. Harjoitellaan yhteislaulujen säestämistä ja transponointia.. Pyritään antamaan opiskelijoille materiaalia tulevia "iltanuotiohetkiä" ja myös leirimatkoja varten. Kurssille voi osallistua myös laulaen ja opetella ohjaamaan lauluhetkiä.

MU9. Musiikkidiplomi (so)

MU10. Kuoro (so)

Toimii hajautettuna koko vuoden. Kurssiin kuuluu harjoituksiin osallistuminen ja koulun juhlissa esiintyminen.

KUVATAIDE

	1.vuonna	2.vuonna	3.vuonna	milloin tahansa
KU	1, 2	1, 2		3, 4, 5, 6, 7, 8, 9=diplomi

Kuvataiteen opetuksen tavoitteena on välittää kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin, arkkitehtuurin, muotoilun ja mediakulttuurin tuntemusta ja ymmärtämistä. Tärkeänä osana on oma luova työskentely erilaisin materiaalein ja tekniikoin. Arvioinnin perustan muodostavat kuvataiteen työt ja raportit.

Kurssit ovat omia kokonaisuuksia. Kursseilla ei ole pakollista suoritusjärjestystä.

PAKOLLISET KURSSIT

KU 1. Minä, kuva ja kulttuuri (p)

Kurssin tavoitteena on perehtyä visuaalisen kulttuurin alueisiin ja käsitteistöön sekä kuvien tulkintaan. Kuvailmaisun perusteet: sommittelu, väri, tila, piirtäminen, maalaaminen, kolmiulotteinen työskentely, digitaalisen kuvan käyttö. Taidemuseokäynti. Kirja: Töyssy – Vartiainen – Viitanen: Kuvataide (WSOY).

KU2. Ympäristö, paikka ja tila (p)

Kurssin tavoitteena on perehtyä muotoilun, designin ja arkkitehtuurin perusteisiin, estetiikkaan ja suunnitteluun. Käsiteltäviä aiheita ovat mm. mittakaava, suhdejärjestelmät, rakenne, muoto ja materiaali. Tutkitaan maisemaa, rakennetta, esinettä ja taideteosta oman aikansa viestinä. Havainnekuvat. Pienoismalli. Museokäynti.

SYVENTÄVÄT KURSSIT

KU3. Media ja kuvien viestit (sy)

Kurssin tavoitteena on perehtyä kuvailmaisun vaikutuskeinoihin mediassa ja oppia käyttämään erilaisia kuvia ja tekniikoita oman ilmaisun välineenä. Käsiteltäviä teemoja ovat mm. mainonta, graafinen suunnittelu, kuvan muokkaus- ja siirtomenetelmät sekä valokuva mediassa ja elokuvan ja videon kuvakerronta. Museokäynti.

KU4. Taiteen kuvista omiin kuviin (sy)

Kurssin tavoitteena on jäsentää kuvataiteen historian pääpiirteet teemallisesti ja kronologisesti sekä hahmottaa kuvataiteen sisältöjä ja ilmaisutapoja eri aikoina ja eri kulttuureissa sekä oppia käyttämään hyväkseen taiteen tuntemustaan omassa ilmaisussaan. Aiheen kehittäminen ja luonnostelu kuuluvat kurssiin osana kuvallista prosessia. Museokäynti.

KU5. Nykyaikaisen taiteen työpaja (sy)

Kurssin tavoitteena on perehtyä oman aikamme taiteen ilmiöihin ja erilaisiin taidekäsitteisiin. Taiteiden väliset projektit koulussa, prosessinomainen työskentely ja oman kokeellisen tuotannon tuottaminen. Museokäynti.

SOVELTAVAT KURSSIT

KU6. Kuvankäsittelyä tietokoneella (so)

Kurssin tavoitteena on harjaantua käyttämään tietokoneen erilaisia kuvaohjelmia sekä oppia luovaa kuvankäsittelyä. Digitaalinen kuva ja sen muokkaus sekä kuvan ja tekstin yhdistäminen.

KU7. Työpajakurssi (so)

Pidetään SYYSLUKUKAUDELLA hajautettuna, kerran viikossa.

KU8. Työpajakurssi (so)

Pidetään KEVÄTLUKUKAUDELLA hajautettuna, kerran viikossa.

Kurssit KU7 ja KU8 ovat vapaata, harrastuspohjaista työskentelyä. Kursseilla voi perehtyä erityismenetelmiin ja – materiaaleihin oman valinnan mukaan: öljyvärimaalaukseen, keramiikkaan, grafiikkaan, silkkimaalaukseen, kuvanveistoon tms.

Kursseilla voi valmentautua kuvataiteen lukiodiplomin suoritukseen tai jonkun taidealan jatkokoulutuksen ennakkotehtäviin.

KU9. Kuvataiteen lukiodiplomi (so)

Kuvataiteen lukiodiplomi on portfoliomuotoinen itsenäinen lopputyönäyttö, joka toteutetaan yhden kurssin aikana. Kurssi suoritetaan opetushallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Tehtävien teemat vaihtuvat vuosittain ja ovat valtakunnallisesti yhteiset. Ennen kurssille osallistumista pitää kuvataiteen kursseja olla suoritettuna vähintään neljä. Kurssin suoritus voi antaa lisäpisteitä pyrittäessä joihinkin opintopaikkoihin.

LIIKUNTA

	1.vuonna	2.vuonna	3.vuonna	milloin tahansa
L I	1a, 1b, 2	1b, 2 tytöt 4	tytöt 4	3, 5, pojat 4, 6, 7, 8, 9 = diplomi

PAKOLLISET KURSSIT

Pakolliset liikuntakurssit suositellaan käytäväksi kahden ensimmäisen opiskeluvuoden aikana. Suoritusjärjestys on vapaa. Valtakunnallisia pakollisia ja syventäviä kursseja ei voi suorittaa itsenäisesti.

Pakollisilla kursseilla syvennetään peruskoulussa opittuja taitoja ja tietoja sekä annetaan mahdollisuus tutustua uusiin lajeihin. Tarvittaessa opetusta eriytetään opiskelijälähtöisesti. Kurssien suunnittelussa otetaan huomioon vuodenajat niin, että pakollisten kurssien aikana pyritään harjoittamaan kesä- ja talviliikuntaa sekä sisä- ja ulkoliikuntaa. Opetuksessa korostetaan liikunnan vaikutusta terveyteen ja hyvinvointiin.

Koulussamme 1 pakollinen kurssi toteutetaan puolikkaana kurssina. L11- kurssi on jaettu kahdeksi puolikkaaksi kurssiksi. Opiskelijoiden tulee käydä molemmat puolikkaat, L11a ja b ja L12 kahden ensimmäisen opiskeluvuoden aikana. Pakolliseen liikuntaan kuuluu tuntien lisäksi yksi kerta koeviikon liikuntaa, joka tulee suorittaa koeviikon liikuntakertoina.

L11 Taitoa ja kuntoa (p)

L11a

Uintitekniikat ja vesipelastus

Yleisurheilu

Luontoliikunta ja suunnistus

Fyysisen kunnon harjoittelu, oman fyysisen kunnon mittaaminen ja arviointi

Kurssiin sisältyy kurssisuorituksina yleisurheilussa juoksu-, hyppy-, ja nopeustestit ja uinnissa cooper ja 25m testi.

Lihashuolto ja rentoutus

L11b

Perusvoimistelu eri muodoissa

Rytmiiliikuntaa

Lihashuolto ja rentoutus

Lihaskunnon harjoittelu ja mittaaminen

Luistelu

L12. Liikuntaa yhdessä ja erikseen (p)

Sisä- ja ulkopallopelit, mailapelit

Jääpelit

Jokin uusi liikuntalaji

Lajitietämyksen syventäminen palloilussa

Sisä- ja ulkopallopelit, mailapelit

Fyysisen kunnon harjoittelu, lihashuolto, rentoutus

Uusiin lajeihin tutustuminen

SYVENTÄVÄT KURSSIT

Kurssin tavoitteena on opiskelijälähtöisyyden korostaminen, yhteistoiminnallisuuden edistäminen ja koulun yhteishengen vahvistaminen. Syventävien kurssien sisältöjen tarkentaminen tapahtuu opiskelijoiden kanssa yhdessä.

LI3. Virkisty liikunnasta (sy)

Kurssin tavoitteena on tukea opiskelijan jaksamista ja lisätä opiskeluvireyttä rentouttavien ja elämyksellisten liikuntakokemusten kautta. Kurssi koostuu yhdestä tai useammasta liikuntamuodosta. Opettaja tarkentaa yhdessä opiskelijaryhmän kanssa kurssin sisällön.

LI4. Yhdessä liikkuen = Vanhat tanssit (sy)

Tavoitteena on edistää opiskelijoiden yhteisiä liikuntaharrastuksia. Työtavoissa painottuu opiskelijaryhmän yhteistoiminta. Kurssin sisältönä ovat vanhat tanssit ja juhlakulttuuri.

LI5. Kuntoliikunta (sy)

Kurssin tavoitteena on oman säännöllisen liikunnan tehostaminen, oman kunnon kohottaminen ja seuraaminen, sekä jatkuvan liikunnan harrastamisen merkityksen ymmärtäminen. Opiskelijat laativat henkilökohtaisen liikuntasuunnitelman kurssille, joka toteutetaan sekä itsenäisesti, että ryhmässä. Opettaja tarkentaa yhdessä opiskelijaryhmän kanssa kurssin sisällön. Puolet kurssista suoritetaan itsenäisesti liikkuen ja päiväkirjaa täyttäen. Toinen puoli kurssista liikutaan yhdessä muun ryhmän kanssa, kurssiaikataulun mukaisesti. Kurssista saa suoritusmerkinnän. Kurssisisältönä on ollut mm. pallopelejä, kiipeilyä, waterspinningiä ja erilaisia lihaskuntojumppia. Kurssi on tarjolla 5. jaksossa.

SOVELTAVAT KURSSIT

LI6. Tehokurssi lajitaitoihin (so)

Kurssin ideana on syventyä yhteen, opiskelijoiden kanssa yhteistyössä valittuun liikuntamuotoon esim. uinnin tekniikkakurssi, mailapelikurssi tai kehonhallinnan jatkokurssi. Kurssin sisältä 2.jaksossa on uintitekniikkakurssi, jossa parannetaan osallistujien uimataitoja.

LI7. Liikunnanohjauksen kurssi (so)

Liikunnanohjauksen peruskurssilla käydään läpi opettamisen ja ohjaamisen teoriaa. Lisäksi harjoitellaan liikuntatuokion suunnittelua ja käytännön ohjaamista eri-ikäisten ja erilaisten liikuntaryhmien kanssa. Kurssi sopii niin aloittelevalle ohjaajalle kuin kokeneemmalle valmentajallekin. Tavoitteena on antaa valmiudet liikuntatuokioiden ohjaamiseen ja opettamiseen. Kurssi tarjotaan 5. jaksossa.

LI8. Golf- kurssi (so)

Kurssi toteutetaan yhteistyössä lähialueiden golf- kenttien kanssa. Kurssin tavoitteena on suorittaa golfin green card. Opiskelijan on varauduttava maksamaan kurssista kurssimaksu, johon sisältyy mm. harjoittelu rangella ja green card- koe. Kurssi tarjotaan 5.jaksossa

LI9. Liikuntadiplomi (so)

Kurssin tavoitteena on yhdistää lukion liikuntakurssien ja omakohtaisen liikuntaharrastuksen tiedot ja taidot. Kurssi toteutetaan erikseen määrätyillä jaksoilla. Liikuntadiplomin suorittaminen edellyttää neljän lukion liikuntakurssin suorittamisen, joiden aikana tai jälkeen opiskelija valmistelee portfolion liikuntakokemuksistaan ja -kehittymisestään. Opettaja arvioi kurssien aikana oppilaan sosiaalisia taitoja ja yhteistyökykyisyyttä. Liikuntadiplomiin kuuluvat myös monipuoliset fyysisen kunnon ja motoristen taitojen testit. Lisäksi opiskelija osoittaa erityisosaamisen omassa liikuntalajissaan ja tekee kirjallisen tutkielman liikuntakulttuurin aihealueelta. Liikuntadiplomia voi hyödyntää pyrkiessä liikunnan ja opetusalan jatkoopintoihin.

TERVEYSTIETO

	1.vuonna	2.vuonna	3.vuonna	milloin tahansa
TE	1		5	2, 3, 4, 6

Terveystieto on monitieteelliseen tietoperustaan nojautuva oppiaine, jonka tarkoitus on edistää terveyttä, hyvinvointia ja turvallisuutta tukevaa osaamista. Terveysosaamiseen kuuluu valmius ottaa vastuuta oman ja toisten terveyden edistämisestä. Terveystiedon arvioinnissa voidaan käyttää kurssikokeita, yksilö- ja ryhmätehtäviä, esitelmiä, pienimuotoisia kartoituksia ja tutkimuksia ja toiminnallisia tehtäviä. Terveystiedon kursseja ei voi suorittaa itsenäisesti.

PAKOLLINEN KURSSI

TE1. Terveiden perusteet (p)

Kurssilla terveys ymmärretään fyysisenä, psyykkisenä ja sosiaalisena työ- ja toimintakykynä. Tärkeää on myös terveyttä koskeva arvopohdinta ja terveydenlukutaito. Pakollisen kurssin aikana opiskelija perehtyy terveyteen ja sairauksiin vaikuttaviin tekijöihin kansantautien ja yleisimpien tartuntatautien ehkäisyn sekä työ- ja toimintakyvyn edistämisen näkökulmasta. Keskeistä on myös itsehoitovalmiuksien kehittäminen.

SYVENTÄVÄT KURSSIT

Syventävillä kursseilla perehdytään nuoren arkielämässään tarvitsemiin terveysresursseihin ja – tottumuksiin. Terveyskysymyksiä käsitellään vastuullisen aikuisuuden ja vanhemmuuden näkökulmasta. Terveystieteen ja sairauksiin liittyviä tekijöitä ja niihin vaikutusmahdollisuuksia tarkastellaan tutkimuksen, terveydenhuollon ammattikäytäntöjen, palvelujen käytön sekä historiallisen ja yhteiskunnallisen kehityksen näkökulmasta. Lukiomme terveystiedossa pyritään säilyttämään elämäntaito-oppiaineen luonne. Tutustumme mahdollisuuksien mukaan paikallisiin terveydenhuollon yhdistyksiin ja järjestöihin, kuten esim. SPR, YTHS, HYKS. Teemme läheistä yhteistyötä kouluterveydenhoitajan ja koulupsykologin kanssa.

TE2. Nuoret, terveys, ja arkielämä (sy)

Kurssilla syvennetään pakollisen kurssin tavoitteita nuoren arkielämän terveystottumusten ja selviytymisen keinojen osalta. Eri sisältöalueiden avulla tarkastellaan terveysongelmia selittäviä kulttuurisia, psykologisia ja yhteiskunnallisia ilmiöitä ja niiden tulkintoja. Lisäksi perehdytään käsitykseen itsestä ja muista fyysisellä, psyykkisellä ja sosiaalisella tasolla. Erityisesti korostetaan terveyden ylläpitoon liittyvää vastuullisuutta. Työskentelyssä korostuvat arvopohdinta, yksilö- ja ryhmäharjoitukset, draama ja sosiaalisten taitojen harjoittelu sekä keskustelu ja argumentaatiotaitoja kehittävät työmuodot.

TE3. Terveys ja tutkimus (sy)

Kurssilla perehdytään terveyteen vaikuttaviin historiallisiin tekijöihin ja näkökulmiin, terveyden ja sairauden tutkimiseen sekä kuolleisuuteen ja sairastavuuteen liittyviin kehityslinjoihin. Kurssilla käsitellään myös terveydenhuollossa ja itsehoitona toteutettaviin tavallisimpiin tutkimuksiin, niiden tulosten tulkintaan ja johtopäätöksiin. Lisäksi perehdytään pakollisen kurssin tavoitteita syventäen terveydenhuollon eri käytäntöihin, terveyspalvelujen tarjontaan sekä yksilön asemaan terveyden- ja sairaudenhoidossa. Työskentelyssä korostuvat toiminnallisuus, tekemällä oppiminen, tutkiva oppiminen ja vierailukäynnit.

SOVELTAVAT KURSSIT

TE4. Minä ja kehoni (so)

Kurssi toteutetaan yhdessä AMK Metropolia fysioterapiaopiskelijoiden kanssa. Kurssin tavoitteena on yleissivistävyys, käytännön läheisyys, omakohtaisuus sekä urheilijan / kuntoilijan vahvuuksien löytäminen testauksen avulla. Kurssilla ohjaajina toimivat fysioterapiaopiskelijat, jotka lisäävät teorial tietoja esim. kehon huollosta, ryhdistä, liikuntavammoista ja palautumisesta. Näitä teorial tietoja sovelletaan omakohtaisesti yksilöohjauksessa.

TE5. Terveystiedon abikurssi (so)

Kurssilla kerrataan terveystiedon pakollisten ja valtakunnallisten syventävien kurssien keskeisimmät sisällöt ylioppilaskirjoitusten ainereaalikoetta varten sekä harjoitellaan ainerealin vaatimia vastaustekniikoita.

TE6. Ensiapukurssi (so)

Kurssi sisältää SPR:n ensiavun peruskurssin (EA1) ja ensiavun jatkokurssin (EA2). Kurssin hyväksytysti suorittanut opiskelija saa Suomen punaisen Ristin ensiaputodistuksen. EA1 antaa perustiedot ja -taidot hätätilanteessa ja tavallisimmissa sairaus- ja onnettomuustilanteissa toimimiseen. EA2 osuudessa syvennetään jo opittuja valmiuksia. EA2 osuus vaatii EA1 osuuden suorittamista hyväksytysti.

DRAAMA JA TEATTERI

	1.vuonna	2.vuonna	3.vuonna	milloin tahansa
IT				1, 2

Opiskelun tavoitteet ja sisältöalueet

Teatteri on taideaine, jossa opiskelija saa kokonaisvaltaisen kosketuksen draamalliseen ilmaisuun ja oppii teatterin peruselementit. Opiskelija oppii draamallisen kommunikoinnin taitoja: tekemistä, esittämistä, draaman tulkitsemista, vastaanottamista ja arvioimista. Opinnoissa tutustutaan teatterin laajaan kenttään yleisesti ja tarkemmin sen muutamaan alalajiin. Tavoitteena on auttaa opiskelijaa ymmärtämään teatteria kokemusten, elämysten, ja tiedon avulla. Opetuksessa tulee pohtia omia kokemuksia ja elämyksiä, joiden pohjalta opitaan rakentamaan fiktiota ja kehittämään roolia.

Tavoitteena on, että teatteritaiteen opiskelun avulla opiskelija oppii jäsentämään ympäröivää todellisuutta, löytää keinoja itsensä ymmärtämiseen ja siten vahvistaa itsetuntoaan sekä kehittää kykyjään hallita omaa elämäänsä. Teatteritaide tarkastelee elämää ja ihmisyyhteisöjä; kysymykset arvoista, moraalista ja eettisestä päätöksenteosta ovat keskeisiä.

Teatteritaiteessa kohtaavat eri taiteenlajit. Opiskelun tavoitteena on, että opiskelija rohkaistuu taiteelliseen ajatteluun ja toimintaan, mielikuvituksen käyttöön, tunteiden ilmaisuun sekä valintojen ja päätösten tekoon. Tavoitteena on, että prosessinomainen opiskelu ja toimiminen ryhmässä kehittävät opiskelijan empatia- ja eläytymiskykyä sekä vuorovaikutustaitoja.

IT1. Draaman ja teatterityön perusteet (so)

Kurssilla keskitytään kehittämään luovaa ajattelua ja toimintaa, tunneilmaisua ja -herkkyyttä. Pyritään myönteisessä ilmapiirissä vahvistamaan kommunikointitaitoja ja lisäämään esiintymisrohkeutta tekemällä improvisaatio- ja pantomiimiharjoituksia. Kurssilla perehdytään kehon kieleen eli siihen, miten tuetaan sanottavaa muulla olemuksella.

Opiskelija saa perustietoa draaman ja teatterin ilmaisullisista keinoista. Kurssin aikana käydään teatterissa.

IT2. kurssi Draaman ja teatterityön jatkokurssi (so)

Tälle kurssille osallistuvilla tulee olla IT1. kurssi suoritettu.

Kurssilla painotutaan teatteritaiteen tekemiseen. Harjoitetaan puheilmaisua, tekstin tulkintaa ja näyttämöliikuntaa. Tullaan tietoiseksi draamallisesta jännitteestä, näyttelijän sisäisestä ja ulkoisesta työstä. Tehdään roolinottoharjoituksia. Kurssilla voidaan ryhtyä työstämään näytelmätekstiä, joka jatketaan valmiiksi esitykseksi kurssilla IT3.

OPINTO-OHJAUS

	1.vuonna	2.vuonna	3.vuonna	milloin tahansa
OP	1a, 4 3=tutor	1b, 2	2	

PAKOLLINEN KURSSI

OP1. Koulutus, työ ja tulevaisuus (p)

Pakollinen kurssi jakautuu kahteen osaan seuraavasti:

OP1a: Opiskelu urheilulukiossa (½ kurssia)

Kurssi tulee suorittaa opintojen alussa. Keskeiset sisällöt ovat lukio-opintojen suunnittelu, itsetuntemus, omien toimintamallien ja vahvuuksien tunnistaminen sekä perustiedot ylioppilastutkinnosta.

OP1b: Märskystä maailmalle (½ kurssia)

Kurssi suositellaan suoritettavaksi toisen opintovuoden aikana. Keskeiset sisällöt ovat ylioppilastutkinto, ammatillinen suuntautuminen ja jatko-opintoihin hakeutuminen sekä työelämätietous. Kurssilla tehdään jatkokoulutussuunnitelma.

SYVENTÄVÄ KURSSI

OP2. Opiskelu, työelämä ja ammatinvalinta (sy) (1 kurssi)

Kurssi on suunnattu OP1b-kurssin jälkeen suoritettavaksi.

Kurssin tavoitteena on lisätä opiskelijan opiskeluvalmiuksia, parantaa hänen itsetuntemustaan ja ohjata häntä perehtymään syvällisesti jatkokoulutusvaihtoehtoihin. Lähiopetuksena kurssi sisältää pienimuotoisen TET-osion.

OP2.20 -etäkurssin laajuus on ½ -1 kurssia. Sisältöinä jatkokoulutuspaikkoihin tutustuminen ja niistä raportointi sekä itsetuntemusta lisäävät harjoitukset. Kurssi toteutetaan jaksojen 2-4- aikana.

SOVELTAVAT KURSSIT

OP3. Tutor-kurssi (so)

Tutortoimintaan kuuluu uusien opiskelijoiden perehdyttäminen yhdessä ryhmänohjaajien kanssa sekä lukion esittelyt eri ryhmille mm. avoimien ovien päivinä. Kurssin suorituksen edellytys on koulutukseen osallistuminen sekä tutortehtävien suorittaminen. Tutorkoulutukseen valitaan haun perusteella keväällä ja koulutus on viidennen jakson aikana.

OP4. Opiskelutekniikka ja opintojen suunnittelu lukiossa (so) (½ kurssi)

Kurssi suoritetaan ensimmäisen vuoden aikana. Kurssin tavoitteena on oppimaan oppimisen taitojen tunnistaminen ja kehittyminen sekä omien opiskelustrategioiden tunnistaminen. Lisäksi opiskelija suunnittelee koko lukionajan opintosuunnitelman.

ERITYISEN TUEN KURSSIT

	1.vuonna	2.vuonna	3.vuonna	milloin tahansa
LUE	1=OP23			

Erityisen tuen kurssi, jolla on koko Helsingin kaupungin yhteinen keskitetty Primus-koodi. LUE1 (OP23), pidetään, kun koulussa on Helsingin kaupungin opetusviraston toimesta osoitettu erityisopettaja.

OP23. LUE 1 Oppimisen strategioita (so)

LUE 1 -kurssi on tarkoitettu ensisijaisesti opiskelijoille, joilla on kielellisiä oppimisvaikeuksia. Kurssin tavoitteena on tehostaa opiskelijan lukemisen ja kirjoittamisen taitoja, tukea häntä oman oppimistyylin löytämisessä, opiskelutaitojen parantamisessa sekä vahvistaa opiskelijan myönteistä minäkuva oppijanaan. Kurssilla voidaan tarvittaessa arvioida opiskelijan lukivaikeutta ylioppilastutkintoa varten.

LUE 1-kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä. Päivälukiossa se on koulukohtainen soveltava kurssi.

VALMENNUSOPPI

	1.vuonna	2.vuonna	3.vuonna	milloin tahansa
VO		1		3, 4

VO1. Valmennusoppi (so)

Valmennusoppi on osa koulun valmennusohjelmaa ja pakollinen kaikille valmennusurheilijoille. Kurssilla opiskelija tutustuu valmentautumisen teoriaan ja soveltaa tätä omaan harjoitteluunsa. Tavoitteena on, että urheilija ymmärtää oman harjoittelunsa perusteet ja sitoutuu sitä kautta kehittämään itseään urheilijana entistä tavoitteellisemmin.

Kurssityönä opiskelija koostaa itsestään ja urheilu-urastaan portfoliokansion, jossa hän tarkastelee niitä suhteessa oman lajinsa vaatimuksiin. Kurssilla käydään läpi seuraavat valmennuksen ja harjoittelun aihekokonaisuudet; urheilijan ominaisuudet, harjoittelun ja kehittymisen periaatteet, voimaharjoittelu, taitoharjoittelu, nopeusharjoittelu, kestävyysharjoittelu, henkinen valmentautuminen, unen merkitys kehittymiseen ja urheilijan ravitsemus. Lisäksi opiskelija kirjoittaa esseitä lajistaan, omista tavoitteistaan, harjoittelustaan ja tulevaisuuden suunnitelmistaan. Valmennusoppi on yhden kurssin laajuinen ja se suositellaan käytäväksi toisena lukiovuonna. Kurssia ei voida tenttiä.

VO3. Urheilijan kokkikoulu (so)

Valmennusoppi 3 – kurssi perehtyy urheilijan ravitsemuksen erityiskysymyksiin käytännön harjoittelun kautta. Kurssilla käydään läpi urheilijan ravitsemuksen perusteet sekä tutustutaan helppoihin ja terveellisiin ruokaresepteihin. Kurssiin kuuluu vähintään kaksi käytännön harjoituskertaa, joissa urheilijat valmistavat itse ruokaa.

Kurssissa on loppukoe. Kurssi on koulukohtainen soveltava kurssi.

VO4. Psykkinen valmennus (so)

Psyykkisen valmennuksen kurssin tavoitteena on oppia ymmärtämään mitä psyykinen valmennus ja valmentautuminen ovat. Psyykkisen valmennuksen teemoja tarkastellaan oman lajitaustan ja elämäntilanteen näkökulmasta. Kurssilla opetellaan käytännön menetelmiä, joilla psyykkisiä taitoja, kuten tavoitteenasettelua, kilpailuihin valmistautumista, itseluottamusta ja paineiden sietoa voidaan kehittää. Kurssin aikana kirjoitetaan kurssipäiväkirjaa, joka korvaa loppukokeen.

URHEILUVALMENNUS URHEILULUKIOSSA

Urheiluvalmennuksen kurssit

Urheiluvalmennuskurssit ovat erityisen koulutustehtävän opintoja. Opiskelijalle hyvitetään valmennuksesta 1 kurssi (38 tuntia) jaksossa. Valmennuksen kokonaiskurssimäärä lukion aikana on kolmen vuoden opintosuunnitelman mukaan opiskelevalla vähintään 12 kurssia ja neljän vuoden opintosuunnitelman mukaan opiskelevalla enintään 18 kurssia. Koeviikolla ei pidetä koulun valmennusta. Valmennuskurssien sisällöt muodostavat nousujohteisen harjoituskokonaisuuden edettäessä ensimmäisen lukiovuoden opiskelusta viimeisen vuoden opiskeluun. Ylioppilaskirjoitusvuotena opiskelija voi pitää viimeisen jakson ennen kirjoituksia vapaana valmennuksesta, mikäli opiskelijan kurssimäärät antavat tähän mahdollisuuden ja keskittyminen kirjoituksiin opiskelun suhteen sitä edellyttää. Kaikkien valmennuksessa olevien opiskelijoiden tulee sisällyttää opinto-ohjelmaansa myös valmennusopin kurssi. Valmennusoppi suoritetaan yhtenä kokonaisena kurssina (38 tuntia) ja se suositellaan suoritettavaksi toisena lukuvuotena.

Valmennuksen toteuttaminen

Valmennusfilosofia

Mäkelänrinteen lukiossa valmennuksen tavoitteena on ohjata nuoret urheilijat säännölliseen, päämäärätietoiseen ja vastuulliseen harjoitteluun. Tämän seurauksena heillä on mahdollisuus kehittyä urheilijoina ja saavuttaa edellytystensä mukaiset tulokset ja menestys. Lisäksi valmennuksen tulee edistää urheilijoiden kasvua itsenäisinä ihmisinä, tukea heidän koulutustaan ja kannustaa heitä elinikäiseen liikunnan harrastamiseen.

Onnistuneen valmennuksen tärkeitä elementtejä ovat lajitaitojen lisäksi innostuneisuus, pitkäjänteisyys, vastuullisuus nuoren urheilijan kasvun edistämisestä, pedagogiset taidot, toimintaympäristön hallinta, vuorovaikutustaidot ja valmentajan halu itsensä jatkuvaan ammattilliseen kehittämiseen. Jotta nuoren urheilijan valmentautuminen olisi systemaattista ja hallittua, jonkun on kannettava päävastuu valmennukseen osallistuvien henkilöiden tehtävistä. Tämän takia tulisi urheilijakohtaisesti sopia, kuka johtaa valmentautumisen kokonaisuutta ja miten lajiliittojen omat valmennuksen linjaukset on huomioitu.

Jokaisen urheiluoppilaitosvalmentajan tulee miettiä, millaiselle arvopohjalle rakentaa oman valmennustoimintansa. Hyviä yleisiä periaatteita ovat esimerkiksi: toisen ihmisen ja elämän kunnioitus, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, vastuu kasvatuksesta, avoimuus, demokraattisuus, rehellisyys ja oikeudenmukaisuus, kaikkien tasavertainen oikeus liikuntaan ja urheiluun sekä kestävä kehitys ja luonnon kunnioittaminen (SLU, Reilu Peli).

Uudenlaisen valmennuskulttuurin tunnusmerkkeinä tulisi olla toiminnan iloisuus, myönteisyys ja vastuullisuus, jotka tukevat päämäärätietoista, innostunutta ja yhteisesti sovittuja sääntöjä noudattavaa valmentautumista.

Koulun valmennuksen lähtökohtana on urheilijakeskeisyys. Urheilijoiden kuuleminen ja mukaanotto toiminnan suunnitteluun ja arviointiin on keskeinen osa koulun toimintakulttuuria. Tärkeä rooli tässä on lajikapteenitoiminnalla. Jokaisen valmennusryhmän valmentaja valitsee yhdessä urheilijoiden kanssa ryhmälle lajikapteenin. Lajikapteenin tehtävänä on luoda omalla esimerkillään valmennusryhmään positiivista ja urheilullista henkeä, auttaa uusia urheilijoita sopeutumaan ryhmään ja harjoitteluun sekä toimia yhteydenpitäjänä koulun ja ryhmän välillä. Lajikapteenille järjestetään 1-2 kertaa vuodessa seminaari. Kapteenit valitaan lukukauden alussa tavallisimmin lukukaudeksi kerrallaan.

Valmennuksen järjestäminen

Mäkelänrinteen lukion valmennuksesta vastaavat ammattitaitoiset valmentajat. Valmennus järjestetään mahdollisimman hyvissä olosuhteissa hyödyntäen asianmukaisia ja nykyaikaisia välineitä. Valmennusryhmien koot ovat tarkoituksenmukaiset ja ryhmiä muodostettaessa huomioidaan lajien erityispiirteet sekä eroavaisuudet urheilijoiden yksilöllisessä kehityksessä.

Urheiluvalmennus järjestetään pääsääntöisesti aamupäivisin, jolloin urheilijan on mahdollista harjoitella kaksi kertaa päivässä. Valmennusta tarjotaan jokaisessa jaksossa. Valmennus on suunnitelmallista ja ohjelmoitua.

Urheiluvalmennuksen yleiset tavoitteet ja sisällöt

Yleiset tavoitteet

1. opiskelija kehittyy urheilijana sekä suorittaa lukio-opinnot ja ylioppilastutkinnon sekä kykenee arvioimaan ja suunnittelemaan jatko-opintomahdollisuuksia
2. opiskelija ymmärtää systemaattisen harjoittelun periaatteet ja sitoutuu määrätietoiseen harjoitteluun
3. opiskelijan oma ajattelu ja päätöksentekokyky kehittyvät
4. opiskelija omaksuu urheilullisen elämäntavan ja oikeat elämänhallintataidot, jota kautta hän ymmärtää harjoittelun, levon ja ravinnon merkityksen omassa kehityksessään
5. valmennus painottaa taidon kehittymistä niin lajiharjoittelussa kuin fyysisessä oheisharjoittelussakin
6. valmennus luo kannustavan ja kehitysmuotoisen ilmapiirin, jossa opiskelija säilyttää mielenkiintonsa urheiluun teemalla laadukkaasti, hyvin ja iloisesti
7. urheilulukio on osa lajiliittojen valmennusjärjestelmää, jolloin kouluun hakeutuvat lahjakkaat urheilijat ja ammattitaitoiset valmentajat. Järjestelmä pyrkii kehittämään ammattimaisen valmennuksen olosuhteita.

Yleiset sisällöt

Kokonaisvaltainen kehittäminen

- tavoitteena tasapainoinen nuori, joka omaa hyvät elämänhallintataidot sekä ymmärryksen mahdollisuuksistaan lukio-opintojen jälkeen
- urheilun ja opintojen yhdistämistä tukevat opinto-ohjaajat, opettajat, koulun valmentajat, apulaisrehtori, rehtori, seuravalmentajat ja lajiliitot
- yhteistyön kautta urheilijoille pyritään tarjoamaan opintoja ja urheilua tukevia palveluita, kuten fysioterapia, hieronta, urheilulääkäri, psykologin palvelut ja ravitsemukseen liittyvät palvelut. Tukipalvelut painottavat toiminnassaan erityisosaamisalueensa koulutusta ja ongelmien ennaltaehkäisyä.

Valmennuksen laatu

- valmennuksesta vastaavat koulutetut ja ammattitaitoiset valmentajat
- valmennusryhmä luo laadukkaan ympäristön urheilijan kehitymiselle
- urheilijoilla on mahdollisuus ohjattuun harjoitteluun
- toimiva yhteistyö lajiliittojen, paikallisten seurojen ja seuravalmentajien kanssa, jossa määritellään kouluvalmennuksen rooli urheilijan kokonaisharjoittelussa
- jatkuva valmentajakoulutus on osa koulun valmennuksen kehittämistä

Urheilijana kasvaminen

- valmennus tähtää urheilijoiden itseohjautuvuuteen, jotta urheilijoilla on kyky ottaa vastuu omasta harjoittelustaan ja kehitymisestään lukioiän jälkeen
- psyykkinen valmennus on osa koulun päivittäistä valmennustoimintaa. Se ilmenee
 - jatkuvana vuorovaikutuksena urheilijoiden ja valmentajien välillä
 - valmentajan tilanneherkkyytenä, jossa valmentaja osaa tunnistaa kriisitilanteet ja ohjata urheilijaa niistä eteenpäin
 - realistisena valmennusohjelmana, jossa urheilijan itseluottamus kehittyy harjoittelun myötä

- psyykkisen valmennuksen osio valmennusopissa, valmennuksen psykologia syventävänä kurssina, urheilupsykologipalvelut helposti saatavilla
- urheilijoiden osallistuminen valmennuksen suunnitteluun ja kehittämiseen, toteuttamismuotoina esimerkiksi vuosittaiset keskustelutilaisuudet tai seminaarit

Valmennuksen monipuolisuus

- kouluvalmennuksen painopisteenä lajitaitavuuden, yleistaitavuuden sekä tarvittavien fyysisten ominaisuuksien kehittäminen
- valmentajien monipuolisen osaamisen kehittäminen eri lajien valmentajien yhteistyön kautta